

**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Płoskinia
Część tekstowa A. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
Załącznik nr 1 do uchwały nr.....
Rady Gminy Płoskinia z dnia.....**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
PŁOSKINIA**

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia
Część tekstowa A. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego – załącznik nr 1 do uchwały.
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia
Część tekstowa B. Kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego - załącznik nr 2 do uchwały.
- 3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia
Rysunek nr 1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, skala 1:10 000 –
załącznik nr 3 do uchwały.
- 4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia
Rysunek nr 2. Kierunki zagospodarowania przestrzennego, projekt wstępny, skala
1: 10 000 - załącznik nr 4 do uchwały.

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM

Pracownia Architektury STUDIOPROJEKT

Jakub Sieniawski

80 030 Rotmanka

ul. Leśna 40

GŁÓWNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Jakub Sieniawski – uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

PROJEKTANCI:

mgr inż. arch. Gabriela Sieniawska – uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie art. 5 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

mgr inż. arch. Agnieszka Janowska - uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

ŚRODOWISKO KULTUROWE - UWARUNKOWANIA

mgr inż. arch. Radosław Kraszewski - uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym na podstawie art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Mgr Bogusław Grechuta – biegły Wojewody pomorskiego nr 042 w zakresie sporządzania ocen oddziaływania na środowisko.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PŁOSKINIA
CZĘŚĆ TEKSTOWA A. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Spis treści

0. WSTĘP.	6
I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	9
I.1. Położenie i rola gminy w strukturze województwa warmińsko – mazurskiego .	9
I.2. Powiązania z gminami sąsiednimi	10
I.2.1. Gmina Frombork (powiat braniewski)	11
I.2.2. Gmina Braniewo (powiat braniewski).....	11
I.2.3. Gmina Pieniężno (powiat braniewski)	12
I.2.4 Gmina Orneta (powiat lidzbarski)	13
I.2.5 Gmina Wilczęta (powiat braniewski)	13
I.2.6. Gmina Młynary (powiat elbląski)	13
II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	14
II.1. Uwarunkowania dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania, uzbrojenia terenu	14
II.1.1. Ogólna charakterystyka gminy	14
II.1.2. Zagospodarowanie i użytkowanie miejscowości w gminie Płoskinia	17
II.1.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	22
II.1.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	23
II.1.5. Decyzje o warunkach zabudowy	25
II.2. Uwarunkowania stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.....	26
II.3. Uwarunkowania diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy	26
II.3.1. Wstęp	26
II.3.2. Dokumenty gminne	27
II.4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	28
II.4.1. Charakterystyka położenia, rzeźby terenu, klimatu, wód	28
II.4.2. Stan środowiska	30
II.4.3. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej	33
II.4.4. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej	34
II.4.5. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego	36
II.4.6. Korytarze ekologiczne	47
II.4.7. Uwarunkowania ochrony i kształtowania krajobrazu	47

II.4.8. Uwarunkowania i ograniczenia ekofizjograficzne i szczegółowe wytyczne do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia.	48
II.5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej kulturowego	49
II.5.1. Wstęp	49
II.5.2. Zarys historii regionu Warmii i gminy Płoskinia	50
II.5.3. Główne cechy i elementy krajobrazu kulturowego gminy	53
II.5.4. Charakterystyka miejscowości gminy Płoskinia	54
II.5.5. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego.	60
II.5.6. Zabytki nieruchome ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa warmińsko-mazurskiego.	62
IV.5.7. Obiekty i obszary wskazane do ochrony i ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków	64
II.5.8. Ochrona dziedzictwa archeologicznego	76
II.6. Warunki i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.	81
II.6.1. Sytuacja demograficzna	81
III.6.2. Warunki zamieszkania	84
II.6.3. Rynek pracy	85
II.6.4. Usługi i zakłady pracy	86
II.7. Zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia	89
II.8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	89
II.8.1. Wstęp	89
II.8.2. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne	89
II.8.3. Prognozy.....	91
II.8.4. Zapotrzebowanie terenów na nową zabudowę	92
II.8.5. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej.....	94
II.8.6. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę i w studium uwarunkowań.	94
II.8.7. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę i chłonności obszarów	95
II.8.8. Możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnych, infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej.....	98
II.9. Uwarunkowania stanu prawnego gruntów.....	99
II.10. Uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych	101
II.10.1. Przepisy ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu	101
II.10.2. Przepisy dotyczące gruntów rolnych i leśnych	103

II.10.3. Przepisy dotyczące ochrony zabytków USTAWA Z DNIA 23 LIPCA 2003 r. O OCHRONIE ZABYTEKÓW I OPIECE NAD ZABYTEKAMI (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.)	104
II. 10.4. Przepisy dotyczące dróg publicznych	104
II. 10.5. Przepisy dotyczące obszarów kolejowych	105
II. 10.6. Przepisy dotyczące terenów zamkniętych oraz terenów niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa. 1) USTAWA Z DNIA 21 SIERPNIA 1997 R. O GOSPODARCE NIERUCHOMOŚCIAMI (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 344 ze zm.)	105
II. 10.7. Przepisy dotyczące terenów i obszarów górniczych	106
II.11. Uwarunkowania naturalnych zagrożeń geologicznych	107
II.12. Uwarunkowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów składowania dwutlenku węgla	107
II.12.1. Występowanie kopalin	107
II.12.2. Wody podziemne	108
II.12.3. Kompleksy składowania dwutlenku węgla	108
II.13. Uwarunkowania występowania terenów górniczych	108
II.14. Uwarunkowania stanu komunikacji	108
II.14.1. System drogowy	108
II.14.2. System kolejowy	113
II.14.3. Trasy i szlaki turystyczne	114
II.15. Uwarunkowania stanu infrastruktury technicznej stopień uporządkowania gospodarki wodno–ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	115
II.15.1. Gospodarka wodna	115
II.15.2. Gospodarka ściekowa	116
II.15.3. Kanalizacja deszczowa	116
II.15.4. Elektroenergetyka	116
II.15.5. Gazownictwo	117
II.15.6. Telekomunikacja	117
II.15.7. Gospodarka odpadami	117
II.16. Uwarunkowania ponadlokalne	117
II.16.1. Uwarunkowania krajowe	117
II.16.2 Uwarunkowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego.	119
II.16.3. Uwarunkowania strategii rozwoju społeczno–gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego.	123
II.16.4. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	124
II.17. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	125
III. PODSUMOWANIE – WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	126

III.1. Synteza uwarunkowań rozwoju gminy	126
III.2. Wnioski do ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	127

0. WSTĘP.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia sporządzono na podstawie uchwały Rady Gminy Płoskinia nr XXXII/269/2022 z dnia 29 czerwca 2022 r.

Aktualnie dla gminy Płoskinia obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia, uchwalone uchwałą Rady Gminy Płoskinia Nr 139/XXVIII/2002 z dnia 28 maja 2002 r., zmienione uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XVIII/117/2008 z dnia 27 października 2008 r. oraz uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XXXVIII/245/2014 z dnia 29 maja 2014 r.

W związku z upływem czasu zmianie uległy uwarunkowania mające wpływ na rozwój gminy, zamiary inwestorów w zakresie inwestycji oraz przepisy odnoszące się do planowania przestrzennego, a w związku z tym nieaktualne stały się ustalone w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Nowy dokument studium sporządza się w celu uaktualnienia uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, dostosowania kierunków zagospodarowania przestrzennego do aktualnych potrzeb mieszkańców i inwestorów oraz stworzenie podstaw do rozwoju gospodarczego gminy.

Niniejsze opracowanie sporządza się na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.) w oparciu art. 67 ust. 3 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 977 ze zm.).

Zgodnie z art. 9 ww. ustawy:

„Ust. 2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Ust. 4. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Ust 5. Studium nie jest aktem prawa miejscowego”.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ww. ustawy, który stanowi, iż w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- „1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;*
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;*
 - 2a) diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy;*
 - 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;*
 - 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*

- 4a) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;*
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;*
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;*
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:*
- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,*
- b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje,*
- w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,*
- c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,*
- d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;*
- 8) stanu prawnego gruntów;*
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;*
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;*
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;*
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;*
- 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej”.*

Wymagany zakres studium i jego zawartość w części tekstowej i graficznej określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z dnia 23 grudnia 2021 r. poz. 2405).

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z ww. Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii Studium w części Uwarunkowania zawiera:

- Część tekstową A: Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
- Część graficzną: Rysunek nr 1. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego, skala 1:10 000.

MATERIAŁY WYŚCIOWE WYKORZYSTANE NA POTRZEBY STUDIUM

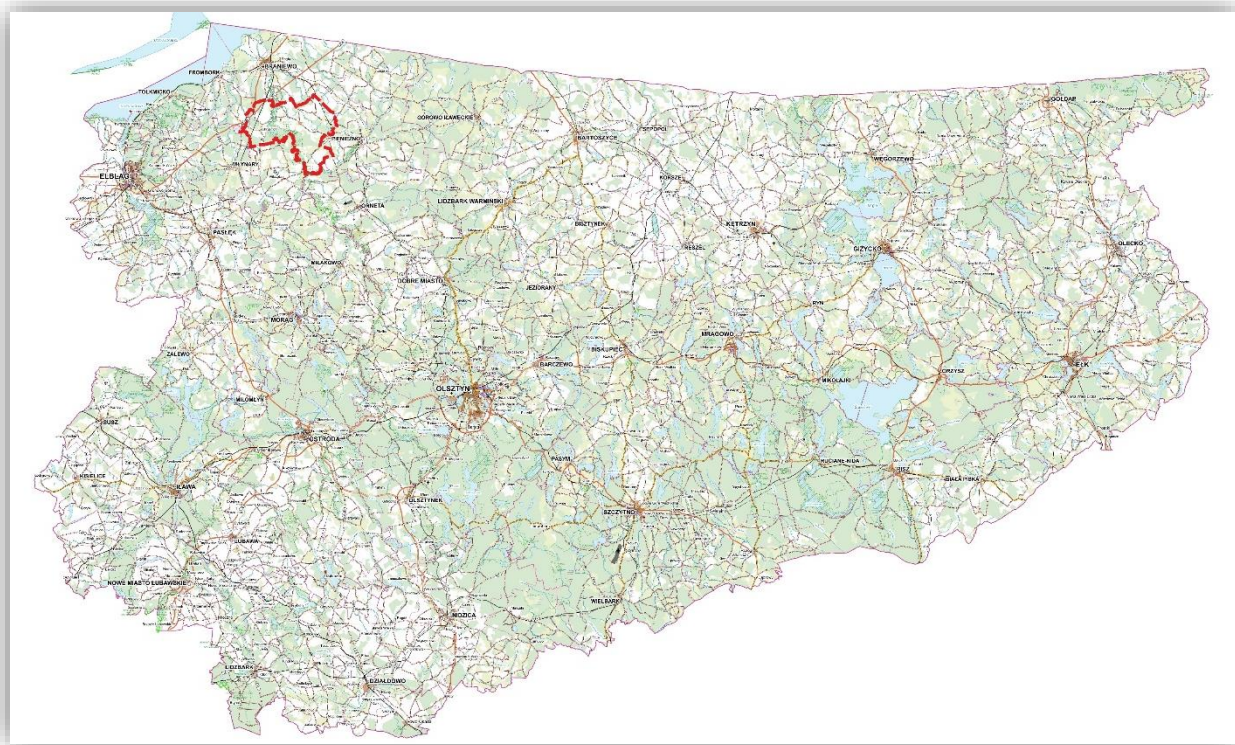
- Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia, uchwalone uchwałą Rady Gminy Płoskinia Nr 139/XXVIII/2002 z dnia 28 maja 2002 r., zmienione uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XVIII/117/2008 z dnia 27 października 2008 r. oraz uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XXXVIII/245/2014 z dnia 29 maja 2014 r.

- Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla gminy Płoskinia.
- Uchwała Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego.
- Warmińsko – Mazurskie 2030, Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego.
- Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Braniewo, Frombork, Orneta, Pieniężno, Tolkmicko, Wilczęta, Młynary.
- Plan rozwoju lokalnego dla gminy Płoskinia na lata 2004 – 2006, z uwzględnieniem kierunków działań w latach 2007 – 2013, sierpień 2004 r.
- Program ochrony środowiska gminy Płoskinia na lata 2004 – 2007, z uwzględnieniem kierunków działań w latach 2008 – 2011, projekt kwiecień 2004 r.
- Raport o stanie Gminy Płoskinia za 2022 r. (maj 2023 r.)
- Mapa ewidencji gruntów pozyskana ze Starostwa Powiatowego w Braniewie.
- Materiały i dokumenty zgromadzone przez Urząd Gminy Płoskinia:
 - wnioski złożone do projektu zmiany studium
 - decyzje o warunkach zabudowy, w tym wydane dla farm fotowoltaicznych.
- Gmina Płoskinia, Opracowania ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, mgr Bogusław Grechuta, Gdańsk październik 2022 r.

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

I.1. Położenie i rola gminy w strukturze województwa warmińsko – mazurskiego ¹.

Gmina Płoskinia, położona jest w północno-zachodniej części województwa warmińsko – mazurskiego i zajmuje 0,80 % jego powierzchni.

Rysunek nr 1. Położenie gminy Płoskinia w województwie warmińsko – mazurskim.

W hierarchii sieci osadniczej gmina Płoskinia zaliczona została do ośrodków wiejskich. Województwo warmińsko-mazurskie cechuje wysoki potencjał rozwojowy wynikający z bogatych zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego i należy do regionów o dużym udziale lasów i do regionów o najczystszy powietrzu w kraju, co wpływa na jego konkurencyjność. Lasy są istotnym elementem kształtującym strukturę przyrodniczą regionu i jego krajobraz. Stanowią niezbędny czynnik równowagi ekologicznej i są jednocześnie formą użytkowania gruntów, spełniającą różnorodne funkcje: biologiczne, ekologiczne, produkcyjne i społeczne. Gmina Płoskinia należy do gmin o dużym udziale lasów (ok. 35% powierzchni).

W celu zapewnienia ekologicznej spójności najbardziej wartościowych przestrzeni oraz umożliwienia migracji zwierząt i roślin niezbędne jest funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Województwo warmińsko-mazurskie posiada dogodne warunki do funkcjonowania korytarzy ekologicznych. Decydują o tym: duża lesistość, stosunkowo mała gęstość zaludnienia, rozproszona sieć osadnicza oraz brak w jej obszarze bardzo dużych miast.

¹ Opracowano na podstawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego, uchwalony uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. z 2018 r., poz. 4173).

Na obszarze województwa wyznaczono węzłowe korytarze ekologiczne i korytarze łącznikowe. Jeden z łącznikowych korytarzy ekologicznych przechodzi przez gminę Płoskinia - wzdłuż rzeki Pasłęki oraz wzdłuż południowo – zachodniej granicy gminy.

Wschodnia część gminy Płoskinia zaliczona jest do obszarów występowania wód mineralnych, chlorkowych i wód termalnych, zachodnia część gminy Płoskinia zaliczona jest do występowania wód mineralnych radanowych. Wschodnia część gminy zaliczona jest również do głównych obszarów wysoczyznowych zasilania hydrograficznego – obszar źródliskowy.

Do rzek o największym potencjale energetycznym zalicza się rzeki: Łyna, Drwęca i Pasłęka. Wykorzystanie potencjału hydroenergetycznego rzeki Pasłęki jest mało perspektywiczne, z uwagi na objęcie jej ochroną przyrodniczą.

Gmina Płoskinia położona jest w obszarze Zielonych Płuc Polski – jest to unikatowy obszar, wyróżniający się niską gęstością zaludnienia, zrównoważoną siecią osadniczą, zróżnicowanym i unikatowym środowiskiem przyrodniczym, dobrą jakością środowiska, dobrymi warunkami do produkcji zdrowej żywności.

W przestrzeni województwa wyodrębniają się czytelne kulturowe struktury przestrzenne, o specyficznych i wyróżniających je cechach dziedzictwa kulturowego. Podstawę ich wyznaczenia stanowią krainy historyczne, w których zachodziły odmienne procesy i uwarunkowania między innymi: ekonomiczne, tworzone przez określoną politykę, społeczne, kolejne fale osadnicze napływające z różnych stron Europy, pozostawiające trwałe ślady w substancji materialnej i krajobrazie. Gmina Płoskinia zaliczona została do kulturowego sektora przestrzennego Warmii, który obejmuje obszar dawnego dominium biskupiego diecezji warmińskiej, od XV do XVIII wieku związanego z Koroną Polską. Obszar ten wyróżnia występowanie na terenach wiejskich obiektów związane z kultem religijnym takie jak: kościoły, kapliczki, krzyże przydrożne.

Gmina Płoskinia zaliczona została do gmin o średniej atrakcyjności inwestycyjnej, ale o wysokim wskaźniku rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W obrębie województwa przebiegają korytarze transportowe, obejmujące infrastrukturę o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Przez gminę Płoskinia przechodzi regionalny i międzynarodowy - paneuropejski korytarz transportowy nr IA Ryga – Kaliningrad – Elbląg – Gdańsk: droga krajowa nr S22 z węzłem drogowym Braniewo Południe oraz linia kolejowa nr 204.

Przez gminę Płoskinia przechodzą też: fragment drogi krajowej nr 54 (Chruściel – Braniewo – Gronowo), droga wojewódzka nr 506 (Chruściel – Stare Siedlisko – Nowica) oraz linie kolejowe: państwowa pierwszorzędna nr 204 (Malbork – Braniewo), regionalna drugorzędna nr 217 – 1 szeroki tor (tylko przewozy towarowe Wielkie Wierzno – Braniewo), regionalna drugorzędna nr 221 (Braniewo – Olsztyn Gutkowo) – niezelektryfikowana - 1 tor.

Bardzo ważnymi obiektami wojskowymi są obiekty techniczne użytkowane przez Wojska Radiotechniczne Sił Powietrznych zlokalizowane w kompleksach wojskowych między innymi w Chruścielu w gminie Płoskinia.

I.2. Powązania z gminami sąsiednimi

Gmina Płoskinia leży w powiecie braniewski i graniczy z gminami:

- od północy z gminą Braniewo,
- od wschodu z gminą Pieniężno,
- od południa z gminą Wilczęta i z gminą Orneta (powiat lidzbarski),

- od zachodu z gminą Frombork i z gminą Młynary (powiat elbląski).

Rysunek nr 2. Położenie gminy Płoskinia w powiecie braniewskim.

I.2.1. Gmina Frombork (powiat braniewski)

Obszar gminy Frombork przylega do gminy Płoskinia od strony północno – zachodniej. Bezpośrednio z gminą Płoskinia sąsiadują tereny rolnicze i leśne wsi Wielkie Wierzno, które przylegają do terenów rolniczych i leśnych wsi Pierławki.

Gminę Frombork i gminę Płoskinia łączą:

- infrastruktura komunikacyjna: droga powiatowa nr 1308N Baranówka – Chruściel, droga powiatowa nr 1149N Wielkie Wierzno – Młynary,
- kompleks leśny wzdłuż granicy obu gmin.

STAN PLANISTYCZNY

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Frombork, dla terenów przyległych do gminy Płoskinia ustalono:

- w miejscowości Wielkie Wierzno, w terenie przyległym do drogi S22: teren aktywności gospodarczej - produkcyjnej i składowej oraz teren potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych,
- trasę istniejącej drogi powiatowej nr 1308N Baranówka – Chruściel, klasy L.

I.2.2. Gmina Braniewo (powiat braniewski)

Obszar gminy Braniewo otacza gminę Płoskinia od strony północnej.

Gminę Braniewo i gminę Płoskinia łączą:

- infrastruktura drogowa: droga krajowa nr 54 Braniewo-węzeł Braniewo Południe, droga powiatowa nr 1381N Braniewo-Pierzchały, droga powiatowa nr 1385N Braniewo-Pakosze, droga powiatowa nr 1387N Braniewo-Płoskinia, droga powiatowa nr 1332N

Lubnowo-Wysoka Braniewska, droga powiatowa nr 1397 Piele-Mingajny przez Wysoką Braniewską,

- infrastruktura kolejowa: linia kolejowa nr 204 i nr 217 (szerokotorowa),
- tereny leśne we wsi Wielewo, przylegające do terenów leśnych w zachodniej części obrębu Pierzchały,
- tereny rolnicze z enklawami lasów i ciekami, przylegające do gminy Płoskinia od strony północnej,
- miejscowość Marcinkowo, przylegająca do zachodniej granicy obrębu Szalimia,
- dolina rzeki Pasłęki, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki, obszar Natura 2000 Rzeki Pasłęki i obszar Natura 2000 Doliny Pasłęki, rzeki Młynówka, Łażnica, które wraz z otulinami stanowią korytarze ekologiczne,
- turystyka: międzynarodowa trasa rowerowa Green Velo.

STAN PLANISTYCZNY

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Braniewo, dla terenów przyległych do gminy Płoskinia ustalono:

- na terenach przyległych do obrębów Jarzębiec, Tolkowiec i Lubnowo w studium gminy Braniewo wyznaczono tereny, na których będą rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z OZE o mocy powyżej 100 kW,
- w terenie przyległym do obrębu Lubnowo dodatkowo wskazano tereny, na których mogą być rozmieszczone elektrownie wiatrowe,
- korytarz ekologiczny rzeki Biebrzy - wzdłuż północnej granicy obrębu Jarzębiec w gminie Płoskinia i korytarz ekologiczny doliny Pasłęki,
- korytarz ekologiczny pasma lasów położonych po północno – zachodniej stronie gminy Płoskinia,
- rezerwę terenu pod zabudowę usługowo – produkcyjną - po północno - zachodniej stronie obrębu Pierzchały.

1.2.3. Gmina Pieniężno (powiat braniewski)

Obszar gminy Pieniężno otacza gminę Płoskinia od strony wschodniej, gmina Pieniężno leży na obszarze Wzniesień Górowskich (teren Zielonych Płuc Polski).

Gminę Pieniężno i gminę Płoskinia łączą:

- infrastruktura drogowa: droga powiatowa nr 1397N Piele-Mingajny, droga powiatowa nr 1342N Wilczęta-Pieniężno,
- infrastruktura kolejowa: linia kolejowa nr 221,
- kompleks elektrowni wiatrowych,
- kompleks leśny i rzeka Banówka,
- tereny rolnicze w obrębach Wyrębiska, Pakosze i Kiersiny.

STAN PLANISTYCZNY

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pieniężno, dla terenów przyległych do gminy Płoskinia ustalono:

- bezpośrednio przy granicy wschodniej gminy Płoskinia, w tym we wschodniej części wsi Wysoka Braniewska - obszar Natura 2000 Ostoja Warmińska,
- na pozostałych terenach wskazano funkcje rolnicze: wieś Białczyn – strefa rolnicza R, wieś Wyrębiska, Pakosze – podstrefa P-R3, wieś Sawity – podstrefa rolnicza P-R4,
- turystyka: międzynarodowa trasa rowerowa Green Velo.

I.2.4 Gmina Orneta (powiat lidzbarski)

Obszar gminy Orneta otacza gminę Płoskinia od strony południowo – wschodniej. Gmina Orneta graniczy z gminą Płoskinia doliną rzeki Wałszy wraz z otuliną leśną. Granica gminy pokrywa się z korytem rzeki. Brak jest powiązań komunikacyjnych pomiędzy gminami.

Gminę Orneta i gminę Płoskinia łączą tereny leśne wzdłuż rzeki Wałszy, tereny rolnicze.

STAN PLANISTYCZNY

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Orneta, dla terenów przyległych do gminy Płoskinia ustalono: otulinę przyrodniczą rzeki Wałszy z pasmem lasów. Na pozostałych przyległych terenach wskazano obszary o predyspozycjach do rozwoju rolnictwa w szeroko rozumianym aspekcie gospodarki żywnościowej z uwagi na korzystne warunki przyrodniczo – rolnicze.

I.2.5 Gmina Wilczęta (powiat braniewski)

Obszar gminy Wilczęta otacza gminę Płoskinia od strony południowej.

Gminę Wilczęta i gminę Płoskinia łączy:

- infrastruktura drogowa: droga wojewódzka nr 506, droga powiatowa nr 1342 Wilczęta-Pieniężno; do granicy z gminą Płoskinia (do rzeki Pasłęki) od strony południowej dochodzi droga powiatowa nr 1157N,
- rzeka Pasłęka, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki, rezerwat przyrody Dolina Bobrów, Obszar Natura 2000 Doliny Pasłęki i rzeki Pasłęki, kompleks lasów ciągnący się od Zaporowa do Sośnicy (w gm. Wilczęta),
- rzeka Wieprza.

STAN PLANISTYCZNY

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilczęta, dla terenów przyległych do gminy Płoskinia ustalono:

- po stronie południowo – zachodniej - tereny rolnicze,
- po stronie południowo – wschodniej - lasy oraz tereny zieleni wskazane do ochrony (dolina rzeki Pasłęki oraz rezerwat bobrów).

I.2.6. Gmina Młynary (powiat elbląski)

Obszar gminy Młynary otacza gminę Płoskinia od strony zachodniej.

Gminę Młynary i gminę Płoskinia łączy:

- infrastruktura drogowa: droga powiatowa nr 1308N Wielkie Wierzno-Kurowo Braniewskie,
- kompleks leśny ciągnący się od Zaporowa do Kurowa Braniewskiego.

W odległości ok. 200 m od granicy gminy Płoskinia, występuje złożo torfu o powierzchni ponad 60 ha, na którym odbywa się eksploatacja torfu jasnego i brązowego.

STAN PLANISTYCZNY

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wilczęta, dla terenów przyległych do gminy Płoskinia ustalono tereny leśne i rolnicze i tereny wydobywania torfu w okolicach wsi Rucianka.

II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

II.1. Uwarunkowania dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania, uzbrojenia terenu

II.1.1. Ogólna charakterystyka gminy

1) POŁOŻENIE

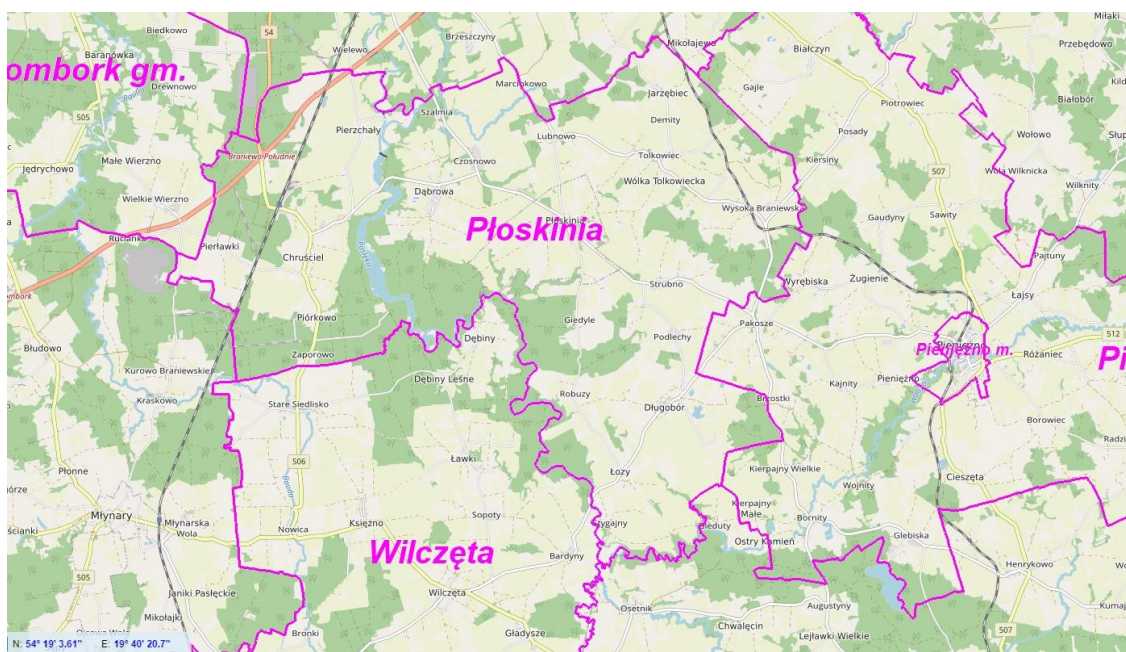
Gmina Płoskinia położona jest w północno-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w południowo-wschodniej części powiatu braniewskiego.

W latach 1975–1998 gmina położona była w województwie elbląskim. Siedziba gminy znajduje się w miejscowości Płoskinia. Miejscowość Płoskinia leży w odległości 45 km od Elbląga i ok. 75 km od stolicy Warmii i Mazur - Olsztyna. Z Elbląga w kierunku wschodnim przez gminę Płoskinia prowadzi trasa szybkiego ruchu S22, natomiast do Olsztyna można dojechać drogą wojewódzką 507 i drogą krajową nr 51.

Najbliższe lotnisko znajduje się w Rębiechowie (miasto Gdańsk) w odległości ok. 120 km, drugie lotnisko znajduje się Szymanach – Olsztyn Mazury w odległości ok. 130 km.

Przez gminę Płoskinia przebiegają dwie linie kolejowe towarowe (nr 204 i nr 217) i jedna linia kolejowa osobowa (nr 22). Przystanki kolejowe znajdują się we wsi Chruściel, Jarzębiec i Wysoka Braniewska.

- 1) państwowa pierwszorzędna nr 204,
- 2) regionalna drugorzędna nr 217 (szerokotorowa),
- 3) regionalna drugorzędna nr 221.

Rysunek nr 3. Mapa gminy Płoskinia²

2) OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Płoskinia jest gminą wiejską, obszar gminy obejmuje powierzchnię 17 190 ha, co stanowi ok. 0,80 % powierzchni województwa i ok. 14,3 % powiatu.

Óśrodkiem administracyjnym i siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Płoskinia.

² źródło: <http://powiat-braniewo.geoportal2.pl/map>.

W skład gminy wchodzi 17 obrębów, w których znajduje się 28 miejscowości wiejskich, osad i przysiółków: obręb Chruściel oraz Piórkowo, Trąbki, obręb Dąbrowa oraz Bliżewo, Czosnkowo, Czosnowo, Szalmia, obręb Demity, obręb Długobór oraz Długobór Zakład Rolny, Długobór Kolonia, obręb Giedyle, obręb Lubnowo, obręb Łojewo, obręb Łozy oraz Stygajny, obręb Pielgrzymowo, obręb Pierławki, obręb Pierzchały, obręb Płoskinia oraz Płoskinia Kolonia, obręb Podlechy, obręb Robuzy, obręb Strubno, obręb Tolkowiec oraz Jarzębiec, obręb Wysoka Braniewska).

Użytkowanie gruntów w gminie przedstawia się następująco:

- grunty rolne (grunt orne, łąki, pastwiska, sady, grunty zadrzewione, grunty rolne zabudowane) = 10 290 ha (ok. 59,89 % ogólnej powierzchni gminy) w tym grunty rolne zabudowane 183 ha,
- lasy = 5 616 ha (ok. 32,67 % ogólnej powierzchni gminy),
- nieużytki = 221 ha (ok. 1,28 % ogólnej powierzchni gminy)
- wody = 365 ha (ok. 2,10 % ogólnej powierzchni gminy),
- tereny zainwestowane (zabudowane, drogi, tereny kolejowe, tereny różne) = 698 ha (ok. 4,06 % ogólnej powierzchni gminy).

Liczba mieszkańców stałych w gminie Płoskinia na dzień 30.09.202 r. wyniosła 2 483 osób, gęstości zaludnienia 14,44 osób/km² - jest to znacznie mniej, niż wynosi średnia dla obszarów wiejskich w województwie warmińsko-mazurskim (25 os/km²).

Gmina Płoskinia pod względem liczby ludności jest najmniej liczną gminą województwa warmińsko-mazurskiego.

Gmina należy do Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Polskiej Euroregion Bałtyk.

Wiodącą gałęzią gospodarki gminy Płoskinia jest rolnictwo. Grunty rolne użytkowane w gospodarstwach rolnych zajmują obszar 10 290 ha, w tym grunty rolne zabudowane zajmują 183 ha.

W strukturze użytków rolnych przeważają grunty orne zajmujące powierzchnię 7 702 ha, łąki i pastwiska zajmują powierzchnię 1 009 ha.

Gospodarka rolna prowadzona jest przez 407 gospodarstw, w tym 382 gospodarstw jest prowadzonych przez osoby fizyczne (łączna powierzchnia tych gospodarstw to 8 460 ha),

25 gospodarstw jest prowadzonych przez osoby prawne (łąčna powierzchnia tych gospodarstw to 1 170 ha).

W gminie rozwija się przemysł drzewny, o czym świadczą działające na jej terenie zakłady przeróbki drewna (m.in. tartaki w Chruścielu, Płoskini, Wysokiej Braniewskiej). Rozwijają się również usługi transportowe oraz przeładunkowe. Transportem drogowym zajmują się m.in. zakłady usług transportowych w Płoskini i Chruścielu. Na rampach kolejowych w punktach przeładunkowych w Piórkowie i Ruciance (powiat elbląski) odbywa się przeładunek produktów ropopochodnych, węgla, nawozów, stali i innych produktów chemicznych.

Gmina Płoskinia położona jest na terenach o bardzo bogatych walorach przyrodniczych i krajobrazowych ale potencjał turystyczny gminy nie jest w pełni wykorzystywany. Bariereą stanowi tu mała liczba całorocznych miejsc noclegowych o wysokim standardzie, skromna oferta produktów turystycznych (zwłaszcza poza sezonem letnim), mała liczba gospodarstw agroturystycznych oraz brak całościowej, skoordynowanej promocji. Walory środowiska przyrodniczego sprawiają, że turystyka ma szansę stać się ważnym elementem gospodarki gminy.

Przez gminę przepływa rzeka Pasłęka, biegnąca po granicy dwóch krain historycznych: Warmii i Prus Górnych. Przez kilkaset lat odgraniczała państwo pruskie od Warmii. Rzeka stanowi zachodnią granicę Warmii, która pokrywa się w ok. 90% z biegiem rzeki Pasłęki. Pasłęka jest jedną z dwóch głównych rzek Warmii (obok Łyny). Na rzece Pasłęce w obrębie Pierzchały w latach 1913–1916 zbudowano elektrownie wodną o mocy 3,3 MWA, największą na Pasłęce. Razem z elektrownią powstał zbiornik zaporowy o powierzchni 240 ha zwany Zbiornikiem Pierzchalskim lub Jeziolem Pierzchalskim.

Istniejący układ drogowy prowadzący do gminy stanowi:

- droga krajowa S22, która przebiega przez północno-zachodnią części gminy, na terenie gminy Płoskinia znajduje się węzeł drogowy Braniewo-Południe, z którego zjeżdża się drogą krajową nr 54 w kierunku Braniewa,
- droga wojewódzka nr 506 prowadząca przez Chruściel do miejscowości Nowica.
- 10 dróg powiatowych,
- 22 drogi gminne.

Na terenie gminy znajdują się obszary objęte różnymi formami prawnej ochrony przyrody o łącznej powierzchni w granicach gminy 4 494,34 ha, co stanowi ok.26,10 % ogólnej powierzchni gminy.

Na terenie gminy znajdują się fragmenty:

- rezerwatu przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce; rezerwat obejmuje rzekę Pasłękę od źródeł do granic Braniewa wraz z jeziorami Sarąg, Sąg oraz Jeziolem Pierzchalskim oraz przyległe tereny rolnicze i leśne; rezerwat został utworzony w celu zachowania stanowisk bobra i jest rezerwatem faunistycznym;
- Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Pasłęki,
- Obszaru Natura 2000: Rzeka Pasłęka, Dolina Pasłęki, Ostoja Warmińska.

Inne formy ochrony przyrody, położone na terenie gminy Płoskinia t:o 26 pomników przyrody (ożywionej i nieożywionej). Ochroną objęto wiekowe okazy dębów, buków, lip i innych gatunków drzew oraz głązy narzutowe.

W gminie Płoskinia są dobrze zachowane zabytkowe układy przestrzenne wsi (Płoskinia, Chruściel, Długobór, Dąbrowa, Strubno, Wysoka Braniewska), występuje kilka zabytkowych kościołów, liczna historyczna zabudowa – budynki mieszkalne, gospodarcze,

siedliska z zachowanym układem przestrzennym, bardzo liczne kapliczki i krzyże przydrożne.

3) TERENY ZAMKNIĘTE MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

Według Decyzji Nr 80/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. MON z dnia 8.06.2022 r. Nr 92) na obszarze gminy Płoskinia znajduje się teren zamknięty Ministerstwa Obrony Narodowej - działka nr 1/26 w obrębie Chruściel, użytkowany przez Wojska Radiotechniczne Sił Powietrznych.

Dla obiektu nie została wyznaczona strefa ochronna.

4) TERENY KOLEJOWE ZAMKNIĘTE.

Wykaz terenów zawarto w rozdz. II.14.2 pkt.4.

II.1.2. Zagospodarowanie i użytkowanie miejscowości w gminie Płoskinia³

1) CHRUSCIEL (obręb 001)

Wieś obrębowa i sołecka, położona na zachód od Jeziora Pierzchalskiego i rzeki Pastęki.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwały 437 osób.

Przez Chruściel i Pierławki prowadzą linie kolejowe: państwowa pierwszorzędna nr 204 i regionalna drugorzędna nr 217 (szerokotorowa) oraz droga wojewódzka nr 506.

Od linii kolejowych odchodzą bocznice kolejowe:

- w zachodniej części obrębu, po zachodniej stronie linii kolejowych: bocznicza szlakowa „Wielkie Wierzno” ,
- w południowej części obrębu, po wschodniej stronie linii kolejowych: bocznicza szlakowa i ładownia „Kurowo Braniewskie”.

Zabudowa wsi Chruściel zlokalizowana jest wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 506, w dwóch skupiskach:

- przy przystanku kolejowym, w którym znajduje się duże torowisko obsługujące przewozy towarowe, znajdują się tam budynki dawnego dworca kolejowego i budynki mieszkalne z pocz. XX w. oraz osiedle kolejowe z lat 30-tych XX w., firma transportowa Makrochem, przy drodze wojewódzkiej znajduje się tartak,
- w obrębie historycznej wsi - w północnej części wsi zlokalizowana jest szkoła podstawowa.

Przez miejscowość przebiega droga wojewódzka nr 506, ruch samochodów ciężarowych na tej drodze stanowi dużą uciążliwość dla mieszkańców. Wzdłuż drogi wojewódzkiej znajduje się zabudowa siedliskowa oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. W centrum wsi znajduje się kościół pw. Trójcy Świętej z 1 poł. XIX w., cmentarz przykościelny oraz murowana plebania z początku XX w.

We wsi znajdują się liczne małe stawy i oczka wodne.

Na południe od wsi Chruściel położona jest osada leśna Piórkowo, wzdłuż wewnętrznej drogi zlokalizowane jest osiedle z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i jednorodziną. Dalej na południe znajduje się osada Zaporowo z kilkoma siedliskami i zabudową Nadleśnictwa Zaporowo. W lesie wzdłuż brzegu rzeki Pastęki urządzono ścieżkę edukacyjną "Leśne prawdy". Wzdłuż ścieżki ustawiono tablice informacyjne oraz wiatę

³ Dane dotyczące liczby ludności na dzień 30.06.2022 r. pozyskane z Urzędu Gminy Płoskinia

edukacyjną. Przy drodze powiatowej nr 1330N znajduje się Kolonia Trąbki– obecnie znajduje się tu jedno siedlisko rolnicze.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 437 osób.

2) DĄBROWA (obręb 002)

Wieś obrębowa i sołecka, zlokalizowana w centralnej części gminy Płoskinia, po południowej stronie drogi powiatowej nr 1330N, na wschód od Jeziora Pierzchalskiego i rzeki Pasłęki. W skład obrębu wchodzi miejscowości Dąbrowa i Czosnowo – Darocin oraz osady Szalmia i Bliżewo.

Zabudowa wsi Dąbrowa zlokalizowana wzdłuż dwóch równoległych dróg przebiegających przez wieś. Zabudowa obejmuje siedliska rolnicze, domy jednorodzinne oraz pojedyncze budynki usługowe (budynek OSP, kaplica filialna, siedziba Leśnictwa Dąbrowa).

We wsi zachował się zespół domów warmińskich, murowanych, tynkowanych z bogatym detalem pochodzących z XIX wieku oraz kilka mniejszych domów zagrodniczych z XIX i pierwszej połowy XX w., budynek dawnej szkoły z XIX w. oraz siedziba Leśnictwa Dąbrowa Nadleśnictwo Zaporowo.

Przy stawach w centrum wsi znajduje się mały skansen maszyn rolniczych. Wzdłuż drogi zlokalizowane są krzyże i kapliczki przydrożne.

W północnej części obrębu, przy drodze powiatowej nr 1385 N znajduje się miejscowość Czosnowo – Darocin. Miejscowość składa się z siedlisk zlokalizowanych po zachodniej i po wschodniej stronie drogi powiatowej - wzdłuż krętego biegu rzeki Łażnicy.

W skrajnej, północnej części obrębu, przy drodze powiatowej nr 1385N, znajduje się osada Szalmia, w której występuje kilka rozproszonych siedlisk. Szalmia do 1945 r. była dużą wsią. Przysiółek Bliżewo położony jest w środkowej części obrębu, obecnie znajdują się tu dwa siedliska rolnicze.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie Dąbrowa zamieszkiwało 215 osób.

3) DEMITY (obręb 003)

Wieś obrębowa, położona pomiędzy miejscowościami Lubnowo i Tolkowiec, przy drodze powiatowej nr 1332N. W miejscowości występuje jedno skupisko siedlisk rolniczych.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwały 24 osoby.

4) DŁUGOBÓR (obręb 004)

Wieś obrębowa i sołecka. W skład obrębu wchodzi miejscowości: Długobór, osada Długobór Zakład Rolny oraz Długobór Kolonia.

Wieś Długobór położona jest w środkowej części obrębu, wzdłuż drogi powiatowej nr 1342N.

Zabudowa miejscowości Długobór skoncentrowana jest wzdłuż przelotowej drogi powiatowej oraz wzdłuż równoległej do niej drogi lokalnej. Na zabudowę wsi składają się siedliska rolnicze, budynki mieszkalne jednorodzinne, pojedyncze usługi.

Występują tu licznie domy warmińskie, murowane, z XIX wieku; w większości zagród zabudowania gospodarcze są drewniane i murowane. W centrum wsi znajduje się kościół neogotycki pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela i budynek plebanii z XVIII w. Na skraju wsi znajduje się zabytkowy cmentarz. Przy drogach zlokalizowane są przydrożna krzyże i kapliczki.

Pomiędzy drogą powiatową i drogą lokalną znajduje się wąwóz, przez który przepływa rzeczka Pakoszanka.

W południowej części obrębu znajduje się osada Długobór, w której znajduje duże gospodarstwo rolne (teren dawnego PGR) oraz zespół budynków mieszkalnych jednorodzinnych.

W północno – wschodniej części obrębu położona jest mała osada Długobór – Kolonia, w której znajduje się kilka siedlisk rolniczych.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwały 192 osoby.

5) GIEDYLE (obręb 005)

Wieś obrębowa, należąca do sołectwa Płoskinia, położona w południowo-wschodniej części gminy Płoskinia, w rejonie drogi gminnej prowadzącej z Płoskini do Robuz.

W obrębie występuje kilka rozproszonych siedlisk rolniczych.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 14 osób.

6) LUBNOWO (obręb 006)

Wieś obrębowa i sołectka, położona w odległości około 10 km na północny-wschód od Płoskini, w rejonie skrzyżowania dróg powiatowych nr 1332N i nr 1387N oraz drogi gminnej, nad rzeką Młynówką. W rejonie skrzyżowania wsi występuje grupa siedlisk rolniczych, tartak oraz Leśnictwo Lubnowo.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 67 osób.

7) ŁOJEWO (obręb 007)

Wieś obrębowa, należąca do sołectwa Dąbrowa, położona na zachód od miejscowości Strubno. W obrębie występują dwa siedliska rolnicze.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 14 osób.

8) ŁOZY (obręb 008)

Wieś obrębowa i sołectka położona na południowy zachód od Długoboru. Zabudowa skupiona jest w rejonie skrzyżowania drogi powiatowej nr 1342N i drogi gminnej. Zabudowa obejmuje siedliska rolnicze. Znajduje się tam 5 kapliczek usytuowanych w centrum oraz na skraju wsi.

W południowej części obrębu położona jest osada Stajny, w której znajduje się duże gospodarstwo rolne (teren dawnego PGR) i zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych i jednorodzinnych.

W północnej i w zachodniej wschodniej części obrębu planowana jest lokalizacja dwóch farm fotowoltaicznych.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 135 osób.

9) PIELGRZYMOWO (obręb 009)

Wieś obrębowa i sołectka położona na wschód od Płoskini. Na terenie obrębu w rozproszeniu występuje kilka siedlisk rolniczych, w tym w osadzie Wólka Tolkowiecka.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwały 43 osoby.

10) PIERŁAWKI (obręb 010)

Wieś obrębowa, należąca do sołectwa Chruściel, położona po zachodniej stronie wsi Chruściel, pomiędzy lasami. Przez obręb przebiega droga powiatowa nr 1308N prowadząca ze wsi Wielkie Wierzno w gminie Frombork do drogi wojewódzkiej nr 506 w

Chruścielu. Przez Pierławki prowadzą linie kolejowe: państwowa pierwszorzędna nr 204 i regionalna drugorzędna nr 217 (szerokotorowa).

W środkowej i we wschodniej części obrębu, w rozproszeniu, znajduje się kilka siedlisk rolniczych.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 25 osób.

11) PIERZCHAŁY (obręb 011)

Wieś obrębowa i sołectka położona na wschód od Jeziora Pierzchalskiego i rzeki Pastęki, ok. 12 km na południe od Braniewa i 8 km na zachód od Płoskini.

Przez środkową część obrębu przechodzi droga powiatowa nr 11001N prowadząca do Braniewa. Od tej drogi w kierunku wschodnim prowadzi droga gminna, prowadząca do istniejącej elektrowni wodnej.

Przez zachodnią część obrębu prowadzą drogi: droga krajowa S22, droga wojewódzka nr 506, fragment drogi krajowej nr 54 oraz linie kolejowe: państwowa pierwszorzędna nr 204 i linia regionalna drugorzędna nr 217 (szerokotorowa), od których w północnej części obrębu wyprowadzona jest w kierunku zachodnim bocznic szlakowa „Autostrada BO”.

Przy skrzyżowaniu drogi powiatowej i drogi gminnej skupiona jest zabudowa wsi obejmująca zabudowę mieszkaniową wielorodzinną, kilka siedlisk rolniczych i budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz zabudowania dużego gospodarstwa rolnego (teren dawnego PGR). W centrum wsi znajduje się kościół pod wezwaniem św. Małgorzaty. Kościół ten należy do najstarszych na Warmii, został wzniesiony z 1 poł. XIV w.

W północno-wschodniej części obrębu nad kanałem rzeki Pastęki znajduje się elektrownia wodna należąca do EC Elbląg - Wydział Elektorowi Wodnych.

Po południowej stronie wsi Pierzchały położona jest osada Trąby z jednym gospodarstwem rolnym. W sąsiedztwie planowana jest lokalizacja farm fotowoltaicznych. Teren położony pomiędzy drogą krajową S22, liniami kolejowymi oraz drogą wojewódzką nr 506, w obowiązującym planie przeznaczony jest pod zabudowę produkcyjno– usługową. Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 187 osób.

12) PŁOSKINIA (obręb 0012)

Wieś obrębowa i sołectka - stolica gminy Płoskinia, położona na wschód od doliny rzeki Pastęki. Przez wieś przechodzi droga powiatowa nr 1385N, z którą połączone są 3 drogi gminne.

Zabudowa wsi skoncentrowana jest wzdłuż drogi gminnej prowadzącej w kierunku południowo-zachodnim do wsi Płoskinia Kolonia i północno- wschodnim do wsi Tolkowiec. W skład zabudowy wchodzi siedliska rolnicze, budynki mieszkalne jednorodzinne oraz liczne budynki usługowe. W środkowej części wsi znajduje się tartak, a w części północnej wsi, przy drodze powiatowej zakład usługowy Mir Trans – naprawa i sprzedaż ciągników.

We wsi występują budynki historyczne, charakterystyczne dla wiejskiej zabudowy ruralistycznej - kilkanaście domów mieszkalnych z XIX w. i pierwszej połowy XX wieku, w tym typowe domy warmińskie murowane oraz ceglany kościół oraz plebania z XVIII w. W większości zagród występują drewniane lub murowane zabudowania gospodarcze z tego samego okresu oraz kilka murowanych kapliczek.

W południowej części obrębu znajduje się przysiółek Płoskinia-Kolonia z rozproszoną zabudową siedliskową oraz przy granicy gminy – nad brzegiem rzeki Pastęki – osada Płoskiński Młyn z gospodarstwem agroturystycznym i hodowlą koni.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwały 303 osoby.

13) PODLECHY (obręb 013)

Wieś obrębowa i sołecka, położona we wschodniej części gminy, pomiędzy wsią Strubno i Długobór.

Niewielka wieś z zabudową zagrodową i z dużą ilością kapliczek przydrożnych oraz jedną domkową na posesji w centrum wsi.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 56 osób.

14) ROBUZY (obręb 014)

Wieś obrębowa i sołecka położona w południowej części gminy, na zachód od wsi Długobór.

W obrębie występuje w rozproszeniu kilka siedlisk rolniczych. Zachodnia część obrębu położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki i obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 20 osób.

15) STRUBNO (obręb 015)

Wieś obrębowa i sołecka położona we wschodniej części gminy, wzdłuż drogi powiatowej nr 1385N.

W obrębie występują dwa skupiska zabudowy: w środkowej - części wieś z zabudową zagrodową, w zachodniej części - duże gospodarstwo rolne (teren dawnego PGR) zajmujące się głównie produkcją roślinną. W sąsiedztwie gospodarstwa znajduje się zabudowa mieszkaniowa bliźniacza wraz z budynkami gospodarczymi oraz budynek mieszkalny wielorodzinny. We wschodniej części, przy wyjeździe ze wsi znajduje się kapliczka domkowa, w centrum wsi również zlokalizowane kapliczki.

We wschodniej części wsi planowana jest lokalizacja dwóch farm fotowoltaicznych.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 165 osób.

16) TOLKOWIEC (obręb 016)

Wieś obrębowa i sołecka, położona przy drodze powiatowej nr 1332N i drodze gminnej prowadzącej do przysiółka Gajle.

Wieś położona jest nad strumykiem Młynówka, jest jedną z najstarszych wsi na Warmii. Założona została prawdopodobnie pod koniec XIII wieku. Zabudowa wsi to siedliska rolnicze i pojedyncze budynki usługowe. Wiejska zabudowa mieszkaniowa, to w większości typowe murowane domy warmińskie, pochodzące z XIX wieku. Budynki gospodarcze w zagrodach pochodzą również z XIX i pierwszej połowy XX w. Kościół wraz ze starym cmentarzem przykościelnym znajduje się w centrum wsi. Nowy cmentarz znajduje się w na zachód od zabudowań wsi. Naprzeciwko kościoła znajduje się plebania z XVIII w., a przy niej historyczny budynek Ochotniczej Straży Pożarnej. Obok kościoła zlokalizowana jest świetlica wiejska z boiskiem i wiatą.

W północnej części obrębu położona jest osada Jarzębiec, w której znajduje się kilka budynków mieszkalnych wielorodzinnych i kilka siedlisk rolniczych.

Przez wschodnią część obrębu przechodzi regionalna drugorzędna linia kolejowa nr 221 łącząca Olsztyn z Braniewem.

Na trasie linii w Jarzębcu znajduje się przystanek kolejowy, przy którym jest budynek mieszkalny i budynki gospodarcze.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwały 283 osoby.

17) WYSOKA BRANIEWSKA (obręb 017)

Wieś obrębowa i sołectka położona we wschodniej części gminy, w rozwidleniu drogi powiatowej nr 1332N i 1395N.

Wzdłuż drogi lokalnej łączącej drogi powiatowe skoncentrowana jest zabudowa siedliskowa i pojedyncze budynki mieszkalne jednorodzinne, liczne kapliczki (jedna przydomkowa) i przydrożne krzyże. W centrum wsi znajduje się zabytkowy dwór.

Przez wieś przepływa rzeczka Banówka.

We wschodniej części obrębu znajduje się duże gospodarstwo rolne (teren dawnego PGR) oraz zespół budynków mieszkalnych jednorodzinnych i piętrowych budynków gospodarczych.

Po zachodniej stronie zabudowań wsi przechodzi regionalna drugorzędna linia kolejowa nr 221 łącząca Olsztyn z Braniewem. Przy linii kolejowej znajduje się przystanek kolejowy z budynkiem dawnego dworca i budynkami gospodarczymi.

Po północnej stronie zabudowy wsi znajdują się trzy elektrownie wiatrowe.

W północno – zachodniej części wsi planowana jest lokalizacja farmy fotowoltaicznej.

Na dzień 30.06.2022 w obrębie zamieszkiwało 169 osób.

II.1.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W gminie Płoskinia obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, uchwalone uchwałami:

- 1) UCHWAŁĄ Nr XVIII/118/2008 Rady Gminy W Płoskini z dnia 27 października 2008 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Tolkowiec Gm. Płoskinia (publikacja: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. nr 5, poz. 131).
Przeznaczenie terenu: tereny rolnicze z zabudową zagrodową.
- 2) UCHWAŁĄ NR VIII/79/2019 RADY GMINY PŁOSKINIA z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Tolkowiec, Gmina Płoskinia (publikacja: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. nr 5, poz. 131).
- 3) UCHWAŁĄ NR VIII/78/2019 RADY GMINY PŁOSKINIA z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Chruściel, Gmina Płoskinia (publikacja: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2019 r. poz. 6287).
Pow. 6 ha, przeznaczenie terenu: tereny rolnicze z zabudową zagrodową.
- 4) UCHWAŁĄ nr VIII/80/2019 Rady Gminy Płoskinia z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie Dąbrowa, Gmina Płoskinia (publikacja: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2019 r. poz. 6289).
Pow. terenu 8 ha, przeznaczenie terenu: tereny rolnicze z zabudową zagrodową.
- 5) UCHWAŁĄ nr XXXVII/277/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 3/12 obręb Pierzchały, arkusz mapy 2 (publikacja: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2022 r. poz. 4201).
Pow. terenu 95 ha, przeznaczenie terenów: tereny produkcji, składów, magazynów, tereny zabudowy usługowej i transportu kolejowego, droga publiczna, droga wewnętrzna, lasy. Tereny do zainwestowania na funkcje zabudowy produkcyjno-przemysłowo - składowej z usługami zajmują ok. 86 ha.

W trakcie opracowania jest Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie Chruściel (rejon przystanku kolejowego). W projekcie planu (sierpień 2022 r.) ustalono następujące przeznaczenie terenu: tereny zabudowy produkcyjno-przemysłowo-

składowej z usługami, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Do zainwestowania wskazuje się 1,22 ha na funkcje zabudowy produkcyjno-przemysłowo-składowej z usługami.

II.1.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Dla Gminy Płoskinia obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia, uchwalone uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr 139/XXVIII/2002 z dnia 28 maja 2002 r, zmienione:

- uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XVIII/117/2008 z dnia 27 października 2008 r.
- uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XXXVIII/245/2014 z dnia 29 maja 2014 r.

W studium ustalono kierunki rozwoju przestrzennego następująco:

1) Strefa centralna – symbol SC:

1.1) Podstrefa węzła osadniczego Płoskinia, obejmująca pasmo osadnicze Lubnowo – Płoskinia – Strubno – symbol POP.

Podstrefa obejmuje obręb: Płoskinia, Lubnowo, Strubno, Podlechy, Giedyle.

Kierunki rozwoju:

a) ośrodek gminny: wieś Płoskinia – wyposażenie w usługi oświaty, kultury, zdrowia, handlu, obsługi rolnictwa, uzupełnienie funkcji publicznych, rozwój funkcji mieszkalno-usługowych

b) rozwój usług i rzemiosła w paśmie osadniczym Lubnowo – Płoskinia – Strubno.

Powierzchnie terenów wskazanych do zainwestowania, niezainwestowanych – 18,20 ha, w tym: funkcje mieszkaniowe 10,90 ha, usługi 3,48 ha, usługi turystyki 1,82 ha, funkcje techniczno-gospodarcze 2,00 ha.

1.2) Podstrefa turystyczna – symbol PT-1:

Podstrefa obejmuje obręb: Dąbrowa, Czosnowo.

Kierunki rozwoju:

a) rozwój turystyki, rolnictwa ekologicznego i leśnictwa;

b) poza terenami rozwojowymi poszczególnych wsi stosować zasadę ograniczonego zainwestowania;

c) rozwój drobnego przetwórstwa, handlu i usług w oparciu o bazy dawnych państwowych gospodarstw rolnych (teren zainwestowany).

Na rysunku Studium nie oznaczono jednoznacznie terenów do zainwestowania.

1.3) Podstrefa rolnicza – symbol PR:

Podstrefa obejmuje obręb: Jarzębiec, Demity, Tolkowiec, Wysoka Braniewska.

Kierunki rozwoju:

a) utrzymanie kultury rolnej na wysokim poziomie;

b) rozwój drobnego przetwórstwa, handlu i usług w oparciu o bazy dawnych państwowych gospodarstw rolnych (teren zainwestowany);

c) tworzenie infrastruktury turystycznej, w tym bazy hotelowe we wsiach;

d) lokalizacja elektrowni wiatrowych.

Na rysunku Studium nie oznaczono jednoznacznie terenów do zainwestowania.

2) Strefa zachodnia - SZ:

Strefa obejmuje obręb: Chruściel, Pierzchały, Pierławki.

2.1) Podstrefa produkcyjno – komercyjna – symbol PPK:

Podstrefa obejmuje obręb: Chruściel – część zachodnią, Pierzchały, Pierławki.

Kierunki rozwoju: rozwój funkcji produkcyjno–składowo–handlowych oraz obsługi transportu w rejonie stacji kolejowej Chruściel oraz węzła drogowego przy ekspresowej drodze krajowej nr S22 (węzeł drogowy Braniewo Południe), tworzenie warunków do rozwoju rzemiosła i usług dla obsługi mieszkańców rejonu Chruściela i turystów.

W zmianie Studium uszczegółowiono lokalizację terenów inwestycyjnych:

- a) rozwój wielofunkcyjnej strefy komercyjnej w rejonie węzła drogowego Braniewo-Południe;
- b) rozwój wielofunkcyjnego ośrodka wiejskiego wsi Pierzchały z dominującą zabudową usługowo–mieszkaniową (jedno i wielorodzinną) i zabudową zagrodową, uzupełnionej rzemiosłem, drobnym przetwórstwem i składami, głównie w oparciu o przebudowę dawnego państwowego gospodarstwa rolnego,
- c) poza terenami zwartej zabudowy wsi i w ich bezpośrednim sąsiedztwie ustala się zasadę ograniczonego inwestowania, rozwój zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich.

Powierzchnie terenów wskazanych do zainwestowania, niezainwestowanych – 159,16 ha, w tym: funkcje mieszkaniowe 5,16 ha, funkcje techniczno-gospodarcze 154,00 ha.

2.2) Podstrefa turystyczna – symbol PT-2, obejmuje część wschodnią obrębu Chruściel.

Kierunki rozwoju:

- a) wieś Chruściel – koncentracja osadnicza w Chruścielu o predyspozycjach dla funkcji produkcyjno – składowych, rolnictwa i turystyki; ośrodek wspomagający, wyposażenie w usługi oświaty, kultury, handlu, obsługi rolnictwa, obsługa turystyki, rozwój usług, rozwój strefy mieszkalnej -jednorodzinnej.
Brak jednoznacznego wskazania na rysunku studium, dla rozwoju funkcji przyjęto tereny niezainwestowane we wsi Chruściel – przy drodze wojewódzkiej;
- b) poza terenami rozwojowymi poszczególnych wsi stosować zasadę ograniczonego zainwestowania - brak jednoznacznego oznaczenia terenów na rysunku Studium,
- c) rozwój drobnego przetwórstwa, handlu i usług w oparciu o bazy dawnych państwowych gospodarstw rolnych (tereny istniejącego zainwestowania).
- d) wspieranie rozwoju agro- i ekoturystyki na terenach otuliny strefy chronionego krajobrazu rzeki Pasłęki,
- e) na obszarach rolnych otwartych poza terenami rozwojowymi poszczególnych wsi należy stosować zasadę ograniczonego inwestowania, ustala się rozwój zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich;
- c) rozwój agro- i ekoturystyki oraz infrastruktury turystycznej na terenach otuliny strefy chronionego krajobrazu rzeki Pasłęki;
- d) w terenie o symbolu M,U ustala się dominację zabudowy usługowo – mieszkaniowej –
- e) poza terenami zwartej zabudowy wsi i jego bezpośredniego sąsiedztwa ustala się zasadę ograniczonego inwestowania;
- f) zakaz zabudowy wielorodzinnej.

Powierzchnie terenów wskazanych do zainwestowania, niezainwestowanych – 2,50 ha, w tym: funkcje mieszkaniowe 1,25 ha, usługi 1,25 ha.

3) Strefa ekologiczna - symbol SE.

Strefa obejmuje dolinę rzeki Pastęki wraz z kompleksami leśnymi po obu jej stronach.

Kierunki rozwoju:

- a) wytyczenie oraz zagospodarowanie turystycznych szlaków pieszych, kajakowych, rowerowych i konnych,
- b) wspieranie rolnictwa ekologicznego, ekoturystyki i agroturystyki oraz rozwoju punktowej bazy turystycznej (Dąbrowa, Pierzchały, Zaporowo) dla turystyki kwalifikowanej wodnej i lądowej (pieszej, konnej i rowerowej) – nie wskazano terenów,
- c) na obszarach rolnych otwartych poza terenami rozwojowymi poszczególnych wsi należy stosować zasadę ograniczonego inwestowania;

Ponadto na terenach zmiany Studium 2014 r. ustalono:

- a) rozwój dominującej zabudowy usług turystycznych lub zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej), w tym agroturystyki i ekoturystyki;
- b) rozwój dominującej zabudowy usług turystycznych lub zabudowy rekreacji indywidualnej (letniskowej), w tym agroturystyki i ekoturystyki z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej;
- c) poza terenami zwartej zabudowy wsi i jego bezpośredniego sąsiedztwa ustala się zasadę ograniczonego inwestowania, rozwój zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych oraz zabudowy związanej z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich.

Powierzchnie terenów wskazanych do zainwestowania, niezainwestowanych 8,00 ha, w tym usługi turystyki 8,00 ha.

4) Strefa południowa - symbol SP:

Strefa obejmuje tereny położone na południe od Płoskini, obsługiwane przez ośrodek osadniczy w Długoborze.

Strefa obejmuje obręby: Długobór, Robuzy, Łozy.

Kierunki rozwoju:

- a) wieś Długobór – ośrodek wspomagający, wyposażenie w usługi oświaty, kultury, handlu, obsługi rolnictwa – nie wskazano terenów;
- b) tworzenie warunków dla rozwoju drobnego przetwórstwa, handlu i usług w oparciu o bazy dawnych PGR (teren zainwestowany),
- c) tworzenie warunków dla budowy infrastruktury turystycznej (bazy noclegowo – gastronomicznej) oraz sprawnie działającej obsługi ruchu samochodowego w Długoborze.
- d) na obszarach rolnych otwartych poza terenami poszczególnych wsi należy stosować zasadę ograniczonego inwestowania.

Na rysunku Studium nie oznaczono jednoznacznie terenów do zainwestowania.

II.1.5. Decyzje o warunkach zabudowy

Wydane przez Urząd Gminy w Płoskini Decyzje o warunkach zabudowy istotne dla zagospodarowania przestrzennego dotyczą farm fotowoltaicznych - wydano 13 takich decyzji w miejscowościach: Pierzchały (3 farmy), Wysoka Braniewska (2 farmy), Płoskinia, Chruściel (2 farmy), Strubno (2 farmy), Łozy (3 farmy), Długobór. Łączna moc 153 MW.

II.2. Uwarunkowania stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Według definicji zawartej w art. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

Przez ład przestrzenny należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Ład przestrzenny stanowi główny cel zagospodarowania przestrzennego na poziomie planowania krajowego, regionalnego, lokalnego. Zgodnie z „Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.”:

„Ład przestrzenny oznacza uporządkowanie i harmonię pomiędzy różnymi elementami składowymi przestrzeni i funkcjami struktury przestrzennej, stanowiąc kryterium oceny jakości zmian zagospodarowania w odniesieniu do sprawności procesów społeczno-gospodarczych i jakości życia.”

Czynniki wpływające na ład przestrzenny to:

- rozmieszczenie przestrzenne funkcji w optymalnych miejscach nie powodujących konfliktów środowiskowych, krajobrazowych, społecznych,
- harmonijny kształt zabudowy - zachowanie proporcji wysokości zabudowy, ograniczenie dominant,
- harmonijna struktura użytkowania i władania, kształtu i układu działek,
- poszanowanie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu i zasobów kulturowych.

Obecne zagospodarowanie obszaru gminy spełnia ww. kryteria, nie powoduje konfliktów społecznych, środowiskowych i przestrzennych – wyjątek stanowią tereny przesypowni węgla w Chruścielu.

Nowa zabudowa jest harmonijnie wkomponowana w otoczenie i krajobraz.

II.3. Uwarunkowania diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy

II.3.1. Wstęp

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1259 ze zm.), w art. 10a stanowi:

Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniając w szczególności:

- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne;
- b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego;
- c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy;

d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

II.3.2. Dokumenty gminne

1) PLAN ROZWOJU LOKALNEGO

Gmina Płoskinia nie opracowała Strategii rozwoju gminy. Ocena sytuacji społeczno-gospodarczej gminy zawarta została w opracowaniu „Plan rozwoju lokalnego dla gminy Płoskinia, na lata 2004 – 2006, z uwzględnieniem kierunków działań w latach 2007 – 2013”, sierpień 2004 r. Opracowanie zawiera oprócz oceny sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, ocenę środowiska przyrodniczego, turystyki, infrastruktury technicznej i komunikacji na obszarze gminy – według stanu na rok 2004 r.

- Sytuacja gminy w zakresie wyposażenia technicznego została oceniona następująco:
 - elektroenergetyka: 100% gospodarstw jest zelektryfikowanych, potrzeby gminy są zabezpieczone,
 - telekomunikacja: wszystkie miejscowości posiadają dostęp do kablowej sieci telefonicznej, obszar gminy jest objęty zasięgiem sieci telefonii komórkowej,
 - gaz: brak sieci gazowej,
 - sieć drogowa: jest dobrze rozwinięta, wymaga nakładów na remonty i modernizacje, wszystkie wsie posiadają połączenia komunikacyjne z siedzibą gminy,
 - kanalizacja sanitarna: kanalizacja gminna w dobrym stanie technicznym istnieje w Płoskini i Chruścielu, we wsiach popegeerowskich istnieje kanalizacja lokalna w złym stanie technicznym, których stan jest niezadowolający,
 - wodociągi: zbiorcze ujęcia wody dostarczają wodę do większości miejscowości, z wodociągów korzystało 83,7% mieszkańców,
 - odpady wywożone są na składowiska odpadów, w gminie nie występują nielegalne składowiska odpadów;
- Sytuacja społeczno – gospodarcza w gminie została oceniona następująco:
 - niska gęstość zaludnienia, dodatnie saldo migracji, starzenie się społeczeństwa, duży udział osób z wykształceniem niepełnym podstawowym,
 - źródłem zatrudnienia jest rolnictwo, przemysł, administracja; wśród zakładów pracy dominują zakłady prowadzone przez osoby fizyczne (94,8 %), występuje wysokie bezrobocie.

W Raporcie wskazano działania inwestycyjne zmierzające do poprawy sytuacji w gminie Płoskinia:

- Działania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej:
 - budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Dąbrowa, modernizacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Płoskinia – *zadanie zrealizowano*,
 - budowa wodociągu Tolkowiec – Jarzębiec oraz Strubno – Podlechy - *zadanie zrealizowano*;
- Działania w zakresie infrastruktury społecznej:
 - poprawa wyposażenia szkół,
 - budowa placów zabaw – *zadanie zrealizowano*,
 - budowa świetlic środowiskowych - *zadanie zrealizowano*,
- Działania w zakresie infrastruktury komunikacyjnej:
 - polepszanie stanu dróg - *zadanie w trakcie realizacji*,
 - budowa chodników - *zadanie zrealizowano*;
- Działania w zakresie kultury i turystyki:
 - wykorzystanie gminnych terenów na potrzeby wypoczynku i turystyki.

Większość działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji.

2) RAPORT O STANIE GMINY ZA 2022 R (maj 2023 r.)

W raporcie została przedstawiona sytuacja Gminy Płoskinia pod względem gospodarki, środowiska, społeczeństwa oraz zarządzania gminą. Raport zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować różne zagadnienia, związane z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy Płoskinia.

W podsumowaniu stan gminy oceniono następująco:

- sytuacja finansowa gminy jest stabilna, zaciągane kredyty przeznaczone są na rozwój gminy,
- duży dochód w przeliczeniu na mieszkańca ogranicza możliwość gminy w uzyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację inwestycji ale dzięki oszczędnemu gospodarowaniu zasobami finansowymi możliwa jest realizacja inwestycji z własnych środków,
- w 2022 roku zakończono realizację inwestycji: Budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Płoskini, która jest dofinansowana z Funduszu Solidarnościowego oraz rozpoczęto inwestycje dotowane z „Polskiego Ładu” - „Modernizacja dróg na terenie Gminy Płoskinia-Etap II”.
- uzyskano dofinansowanie z programu „Polski Ład” na następujące inwestycje: „Modernizacja bazy oświatowo-kulturalnej na terenie Gminy Płoskinia wraz z budową infrastruktury sportowo-turystycznej w msc. Płoskinia” oraz „Modernizacja dróg na terenie Gminy Płoskinia”.

II.4. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego ⁴

II.4.1. Charakterystyka położenia, rzeźby terenu, klimatu, wód

1) RZEŻBA TERENU

Obszar gminy położony jest w dwóch mezoregionach:

- część wschodnia w mezoregionie Wzniesienie Górowskiej makroregion Nizina Staropruska,
- część zachodnia w mezoregionie Równina Warmińska makroregion Pobrzeże Gdańskie.

Rzeźba terenu gminy Płoskinia ukształtowana została pod wpływem działalności lądolodu stadiau górnego ostatniego zlodowacenia Wisły. Na terenie gminy dominują równiny sandrowe i wodnolodowcowe, wśród których występują wysoczyzny morenowe płaskie o różnej powierzchni w części wschodniej faliste. Większe powierzchnie wysoczyznowe występują na północ od pasma Dąbrowa - Płoskinia oraz na południe od pasma Giedyle - Strubno. Wysokości bezwzględne powierzchni sandrowych i wysoczyznowych wynoszą od około 35 m n.p.m do około 110 m n.p.m.

W części wschodniej gminy teren wznosi się w kierunku wschodnim od około 50 – 60 m n.p.m., w rejonie miejscowości Płoskinia wynosi około 100 -120 m n.p.m.

Powierzchnia sandrowe i wysoczyznowe charakteryzują się:

- licznymi zagłębieniami bezodpływowymi różnej wielkości,

⁴ Opracowano na podstawie „Gmina Płoskinia, Opracowania ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” mgr Bogusław Grechuta, Gdańsk październik 2022 r.

- dolinami erozyjnymi oraz parowami; do największych dolin należą doliny rzek: Pasłęki, Baudy, Wałszy oraz Młynówki,
- występowaniem wielu mniejszych rzek, potoków i strumieni.

Doliny i rozcięcia erozyjne otaczają krawędzie o różnej wysokości i spadkach. Największe urozmaicenie w krajobrazie gminy tworzy dolina rzeki Pasłęki oraz dolina rzeki Wałszy.

Wysokości bezwzględne doliny rzeki Pasłęki wynoszą od około 25 m w rejonie południowym gminy, do około 5 m w rejonie północnym, poniżej elektrowni wodnej.

Dolina rzeki Wałszy wznosi się od 40 m n.p.m do 100 m n.p.m. Charakterystyczną cechą krajobrazu rejonu północnego gminy są wzniesienia, o wysokości nawet do 15 m i zagłębienia stale podmokłe.

Pod względem hydrogeologicznym obszar gminy można podzielić na następujące strefy:

- obszary występowania gruntów organicznych (torfy i namuły) - występują one w obniżeniach dolinnych oraz w lokalnych zagłębieniach bezodpływowych; warunki zabudowy na tych obszarach są niekorzystne ze względu na małą nośność gruntów i płytkie zaleganie wód gruntowych,
- obszary gruntów sypkich: występują one na znacznej części obszary gminy; podłoże jest tam przeważnie odpowiednie dla posadowienia obiektów, jednak uzależnione od występowania warstw gruntów słabych i poziomu wód gruntowych,
- obszary gruntów spoistych i mało spoistych: występują na wysoczyźnie; warunki zabudowy na tych obszarach – za wyjątkiem dolin, rynien i lokalnych obniżeń są odpowiednie dla lokalizacji zabudowy.

2). KLIMAT

Obszar gminy Płoskinia położony jest krainie klimatycznej Region V – Północnomazurski⁵.

Na obszarze gminy można wyróżnić następujące typy topoklimatów:

a) topoklimat form wypukłych – na terenach wyniesionych ponad dna dolin i partie wierzchowinowe; charakteryzuje się wysokim nasłonecznieniem, dobrą wymianą ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem, dobrym i bardzo dobrym przewietrzaniem – klimat bardzo korzystny dla długookresowego przebywania ludzi.

b) topoklimat form wklęsłych:

- topoklimat rozległych dolin; charakteryzuje się dobrym przewietrzaniem, dużą wymianą ciepła wskutek parowania w ciągu dnia, względnie dużą wymianą ciepła między powierzchnią graniczną a atmosferą - przeciętne, a okresowo mało korzystne dla długookresowego przebywania ludzi,
 - topoklimat drobnych form wklęsłych (wąskich den dolin obniżeń bezodpływowych, wąwozów, wcięć, polan śródleśnych): charakteryzuje się utrudnionym przewietrzaniem, występowaniem długookresowych zastoisk zimnego i wilgotnego powietrza, mgieł i przymrozków pochodzenia lokalnego - mało korzystne dla długookresowego przebywania ludzi,
- c) topoklimat doliny Pasłęki; charakteryzuje się o wysokimi wartościami całkowitego promieniowania słonecznego, wymianie ciepła wskutek parowania lub kondensacji pary wodnej, niskimi wahaniami temperatury w ciągu doby, okresowo silnymi wiatrami co oznacza bardzo dobre przewietrzaniem - klimat korzystny dla długookresowego przebywania ludzi;

⁵ Podział na krainy klimatyczne Polski wg A. Wosia

d) topoklimat kompleksów leśnych; charakteryzuje się zmiennymi warunkami nasłonecznienia, zmiennymi warunkami wilgotnościowymi i ograniczonym przewietrzaniem – klimat okresowo korzystny dla długookresowego przebywania ludzi.

Warunki topoklimatyczne obszaru gminy Płoskinia należą do korzystnych i bardzo korzystnych, jedynie miejscami, w formach wklęsłych, stale lub okresowo podmokłych są przeciętne i mało korzystne dla lokalizacji obiektów związanych ze stałym pobytem ludzi. Na terenie gminy Płoskinia występują rejonry, które zagrożone są zjawiskiem suszy. Największe zagrożone powierzchnie występują w południowej części gminy w rejonie wsi Łoży, Długobór i Stygajny oraz płatowo w rejonie Wysokiej Braniewskiej i Lubnowa.

3) WODY POWIERZCHNIOWE

W obszarze gminy wody powierzchniowe zajmują powierzchnię 329 ha, co stanowi ok. 1,9% ogólnej powierzchni gminy.

Największymi ciekami odwadniającymi obszar gminy Płoskinia są rzeki: Pasłęka, Bauda, Banówka (Mamonówka), Wałsza i Młynówka (Łażnica).

Oprócz tych cieków występują liczne drobne cieki, występujące okresowo lub epizodycznie, do których zalicza się: Jemiołówka, Giłwa, Morąg, Miłakówka, Drwęca Warmińska, Młyńska Struga, Dobrska Struga, Warna, Biebrza, Lipówka, Czerwony Rów oraz mniejsze cieki: Rów Wielewo, Czerwony Rów, Dopływ z Marcinkowa, Dopływa spod Kolonii Chruściel, Dopływ spod Kurowa Braniewskiego, Dopływ z Kolonii Stare Siedlisko, Dopływ z Sąpów, Dopływ spod Kolonii Dąbrowy, Dopływ z Dąbrowy, Dopływ ze Strubna, Dopływ spod Płoskini, Dopływ spod Tolkowca.

Na obszarze gminy występują duże powierzchnie obszarów zmeliorowanych o różnej wielkości.

Wody płynące, wody stojące, wody śródlądowe i rowy zajmują w gminie łącznie powierzchnię 415 ha.

W obszarze gminy występuje jedno rozległe jezioro – Jezioro Pierzchalskiego (zbiornik Pierzchały) o powierzchni ok. 240 ha i głębokości ok. 10 m. Jest to sztuczny zbiornik wodny utworzony w latach 1913 - 1916 w celu spiętrzenia wody dla potrzeb Elektrowni Pierzchały, która miała zasilać w energię elektryczną powiat braniewski oraz zakład przemysłowy w Elblągu. Jezioro Pierzchalskie ma urozmaiconą linię brzegową i znajdują się na nim dwie wyspy. Obecnie jezioro pełni też funkcję zbiornika retencyjnego.

Charakterystycznym elementem hydrograficznym gminy są drobne zbiorniki wodne o powierzchni od kilkudziesięciu metrów kwadratowych do 1 ha, liczne bezodpływowe zagłębienia, oczka mokradła, bagna, a także bezodpływowe zagłębienia chłonne.

Tereny te odgrywają bardzo ważną rolę w kształtowaniu naturalnej retencji wód opadowych i roztopowych.

II.4.2. Stan środowiska

1) STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA

Źródła zanieczyszczeń, które są zlokalizowane na terenie gminy Płoskinia to:

a) źródła antropogeniczne: źródła energetyczne spalania paliw i źródła technologiczne, transport samochodowy (pył ze ścierania opon, pył unoszony z powierzchni drogi oraz ze spalania w pojazdach z silnikami wysokoprężnymi bez filtrów), spalanie paliw w sektorze bytowo-gospodarczym;

b) źródła naturalne: pylenie roślin, erozja wietrzna gleb.

Ogólnie, na terenie gminy Płoskinia dominują korzystne i bardzo korzystne warunki aerosanitarnie.

Miejscowo występują zanieczyszczenia powietrza:

- w terenach przyległych do drogi krajowej nr S22 relacji Gorzów – Elbląg – Kaliningrad oraz do drogi wojewódzkiej nr 506 relacji Chruściel – Nowica,
- w terenach przyległych do dróg powiatowych,
- w terenach zabudowanych, gdzie do celów grzewczych wykorzystywane są paliwa wysokoemisyjne, spalane są także odpady; występują tam okresowo podwyższone wartości stężeń zanieczyszczenia powietrza,
- emisja niezorganizowana pochodząca z obiektów hodowlanych, głównie bydła i trzody chlewnej, która powoduje przede wszystkim wzrost zawartości w powietrzu terenów przyległych tlenków azotu, a także z obiektów produkcyjnych (tartaki) i składów węgla.

Na znacznych fragmentach gminy Płoskinia występują obszary przekroczeń poziomu długoterminowego ozonu z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.

W czasie prac terenowych na obszarze gminy Płoskinia we wrześniu i październiku 2022 roku nie zarejestrowano odczuwalnych zanieczyszczeń w powietrzu pochodzących ze spalania odpadów.

Korzystny stan aerosanitarny na terenie gminy Płoskinia potwierdzono w opracowaniu "Ocena jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za 2019 rok", w którym stan aerosanitarny na terenie gminy Płoskinia (w ramach powiatu braniewskiego) zaliczono do ogólnej klasy "A" we wszystkich klasyfikacjach strefowych. Dla strefy „A” wymagane działania obejmują utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem powyżej poziomu dopuszczalnego.

2) WARUNKI KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Warunki klimatu akustycznego na terenie gminy Płoskinia nie były badane. Dopuszczalne poziomy hałasu określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W gminie Płoskinia najistotniejszym źródłem hałasu jest ruch samochodowy na drodze krajowej nr S22 relacji Gorzów – Elbląg – Kaliningrad oraz na drodze wojewódzkiej nr 506 Chruściel – Nowica. Badane na tych drogach w rejonie gminy Płoskinia wielkości natężenia w latach 2005-2021 ruchu pojazdów wykazały, iż wielkość natężenia ruchu pojazdów silnikowych nie pozwala na zakwalifikowanie ich do opracowania map akustycznych, a w przypadku drogi krajowej nr S22 – strategicznych map akustycznych.

Linia kolejowa nr 204 Malbork – Braniewo – granica państwa, nie została objęta badaniami uciążliwości akustycznych, a tym samym sporządzanymi mapami akustycznymi. Na terenie gminy nie znajdują się obiekty bądź urządzenia będące źródłem znaczącej emisji hałasu do środowiska.

Podsumowując ocenę warunków klimatu akustycznego na terenie gminy Płoskinia, można stwierdzić, że w jej granicach nie występują nawet krótkookresowo wysokie bądź podwyższone poziomy hałasu w środowisku i nie są również nawet krótkookresowo przekraczane dopuszczalne ich wielkości dla wszystkich rodzajów terenów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. Obszar gminy Płoskinia można więc uznać za "tereny ciche", na którym poziomy natężenia

hałasu w środowisku w porze nocnej nie przekraczają 45 dB, zaś w ciągu dnia 55 dB.

4) ZANIECZYSZCZENIA GLEB

Gleby występujące na terenie gminy Płoskinia nie były badane pod względem zanieczyszczenia związkami chemicznymi i metalami ciężkimi. W czasie prac terenowych, w 2022 roku, nie stwierdzono zauważalnych, wyraźnych śladów wylewania ścieków bytowych lub ropopochodnych czy składowania odpadów, które zagrażałyby czystości pokrywy glebowej oraz wód gruntowych lub powierzchniowych.

5) PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE NIEJONIZUJĄCE

Do najważniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego zaliczamy:

- a) stacje bazowe telefonii komórkowej;
- b) napowietrzne linie energetyczne o napięciu powyżej 110 kV;
- c) stacje elektroenergetyczne;
- d) radiowo-telewizyjne centra nadawcze i przekaźnikowe.

Przez tereny gminy Płoskinia nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć, które są źródłami promieniowania elektromagnetycznego i dla których konieczne byłoby wyznaczenie strefy ochrony funkcjonalnej. Na terenie gminy Płoskinia, w czasie prac terenowych zinventaryzowano 2 stacje bazowe. Stacja bazowa telefonii komórkowej jako źródła emisji promieniowania niejonizującego, zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska nie powinna powodować zagrożeń dla ludzi. Prawidłowo funkcjonująca stacja bazowa spełnia wszelkie standardy bezpieczeństwa. Typowa stacja bazowa posiada anteny zawieszane na wysokości minimum 20 m nad poziomem terenu, pracując w sposób ciągły pełną mocą (2 kW ERP) wywołuje na poziomie gruntu natężenie pola elektromagnetycznego najwyższej rzędu 0,02 mW/cm². Ponadnormatywne promieniowanie wyższe od dopuszczalnych występuje jedynie w bliskiej odległości od anteny w wolnej, niedostępnej dla ludzi przestrzeni i nie jest uciążliwością w rozumieniu przepisów ochrony środowiska.

Na terenie gminy Płoskinia nie został zlokalizowany punkt pomiarowy określający wielkość promieniowania elektromagnetycznego dla terenów wiejskich. W okresie od 2017 do 2018 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie przeprowadził trzy kontrole w terenie z pomiarami PEM. W trakcie kontroli nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego. Maksymalna zmierzona wartość na poziomie terenu wyniosła 1,57 V/m, co stanowi 22,4 % wartości dopuszczalnej.

6) JAKOŚĆ WÓD

W opracowaniu: „Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (2016)”, jakość wód w granicach JCWP⁶ rzecznych obejmujących obszar gminy Płoskinia był następujący:

- a) JCWP rzecznych PLRW20002056919 Pasłęka od Drwęcy Warmińskiej do wpływu do zbiornika Pierzchały; stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny dobry, stan ogólny zły, ocena ryzyka nie osiągnięcia celu środowiskowego zagrożona;
- b) JCWP rzecznych PLRW20002056999 Pasłęka od wypływu ze zbiornika Pierzchały do ujścia; stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny dobry, stan ogólny zły, ocena ryzyka nie osiągnięcia celu środowiskowego zagrożona;

⁶ Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

- c) JCWP rzecznych PLRW40001757231 Banówka do granicy państwa: stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny poniżej stanu dobrego, stan ogólny zły, ocena ryzyka nie osiągnięcia celu środowiskowego zagrożona;
- d) JCWP rzecznych PLRW2000205589 Bauda od Dzikówki do ujścia: stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny poniżej stanu dobrego, stan ogólny zły, ocena ryzyka nie osiągnięcia celu środowiskowego niezagrożona;
- e) JCWP rzecznych PLRW2000205689 Wałsza od Warny do ujścia: stan/potencjał ekologiczny umiarkowany, stan chemiczny dobry, stan ogólny zły, ocena ryzyka nie osiągnięcia celu środowiskowego zagrożona.

Badaniami nie został objęty zbiornik Pierzchalski.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 4/2016 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, teren gminy Płoskinia nie został zaliczony do obszarów wrażliwych oraz szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu.

Działanie podstawowe dla poprawy stanu wód to uporządkowanie gospodarki ściekowej. Krajowy monitoring wód podziemnych od roku 2015 prowadzony jest przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, który pełni rolę Państwowej Służby Hydrogeologicznej na terenie całej Polski. Zgodnie z *Raportem z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019*, badaniami jakości wód podziemnych nie zostały objęte Jednolite Części Wód Podziemnych nr 19 i nr 20, w granicach których położona jest gmina Płoskinia.

Obszar gminy Płoskinia włączony został w granice JCWPd nr 19 i 20, które nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywa 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 roku).

W czasie prac terenowych w 2022 roku nie zauważono w wodach Pasłęki i Wałszy (na odcinkach dostępnych) śladów zanieczyszczeń w tym ropopochodnych oraz nie stwierdzono odpadów stałych zalegających w korytach tych rzek.

II.4.3. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Całkowita powierzchnia obszaru gminy wynosi 17 190,50 ha, w tym grunty (użytki) rolne zajmują powierzchnię 10 290,00 ha, tj. ok. 59,89 % ogólnej powierzchni gminy.

Struktura użytków rolnych przedstawia się następująco:

- grunty orne = 7 723 ha (ok. 75,05 % powierzchni użytków rolnych),
- łąki i pastwiska = 2 102 ha (ok. 20,42 % powierzchni użytków rolnych),
- zadrzewienia = 461 ha (ok. 4,35 % powierzchni użytków rolnych),
- sady = 4 ha (ok. 0,04 % powierzchni użytków rolnych),

W obrębie tych gruntów występują grunty zabudowane na pow. 183 ha.

Struktura użytkowania gruntów ornych stwarza dobre warunki do rozwoju produkcji roślinnej (zboża i rośliny przemysłowe).

Wśród użytków rolnych grunty klasy II i III zajmują ok. 51,98% wszystkich gruntów rolnych.

Grunty rolne pozostałych klas zajmują:

- grunty klasy IV – ok. 42,84%
- grunty klasy V – ok. 4,75%
- grunty klasy VI – ok. 0,43 %.

Wskaźnik waloryzacji przestrzeni produkcyjnej w gminie Płoskinia, w którym uwzględnia się jakość i przydatność gleb, warunki klimatyczne, rzeźbę terenu i stosunki wodne, wynosi 82,4 i jest wyższy niż w powiecie braniewskim (77,5) i w województwie warmińsko - mazurskim (66,0) – gmina posiada korzystne warunki do produkcji rolniczej.

Wartość produkcyjna gleb, oceniana na podstawie kompleksów glebowo – rolniczych jest dobra, a miejscami bardzo dobra.

Większość gleb w gminie to gleby kompleksów: pszennego wadliwego, żytniego dobrego i żytniego słabego oraz gleb najłabszych – żytnich bardzo słabych. W przypadku gleb zlokalizowanych na terenie gminy Płoskinia, zjawiskiem bardzo niekorzystnym jest udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych, dlatego potrzeby w zakresie wapnowania gleb są bardzo duże.

Według Informacji Urzędu Gminy w Płoskini z dnia 03.08.2016 r., na terenie gminy Płoskinia znajdowało się 407 gospodarstw o łącznej powierzchni 10 231 ha, w tym:

- 382 gospodarstw prowadzonych przez osoby fizyczne, o łącznej powierzchni 8 460 ha, średnia wielkość gospodarstwa wynosi 22,14 ha,
- 25 gospodarstw prowadzonych przez osoby prawne, o łącznej powierzchni 1170 ha, średnia wielkość gospodarstwa wynosi 46,80 ha.

Średnia wielkość gospodarstw rolnych wynosi 34,47 ha i była znacznie większa niż średnia wielkość gospodarstw rolnych w województwie warmińsko-mazurskim, która we wrześniu 2022 r. wyniosła 23,63 ha⁷.

W gminie Płoskinia do roku 1994 w miejscowościach: Stygajny, Wysoka Braniewska, Długobór, Pierzchały, Strubno, funkcjonowały Państwowe Gospodarstwa Rolne.

II.4.4. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na obszarze gminy Płoskinia lasy zajmują powierzchnię 5 616 ha, co stanowi ok. 32,67 % powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości gminy jest wyższy od wskaźnika lesistości powiatu (ok. 25,80%) i niewiele wyższy od wskaźnika lesistości województwa warmińsko-mazurskiego (wg danych GUS – ok. 31,7%).

Lasy w gminie Płoskinia są własnością:

- Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, Nadleśnictwo Zaporowo i Nadleśnictwo Orneta – lasy o pow. 4 753,40 ha (ok. 84% powierzchni lasów w gminie),
- Gminy Płoskinia – lasy o pow. 2,55 ha,
- osób prywatnych – lasy o pow. 860,05 ha.

Gospodarka leśna w lasach Skarbu Państwa realizowana jest przez:

- Nadleśnictwo Zaporowo, Leśnictwa: Lubnowo, Dąbrowa, Chruściel,
- Nadleśnictwo Orneta, Leśnictwo Giedyle (z siedzibą w Płoskini).

Największe kompleksy leśne znajdują się:

- w zachodniej części gminy - w rejonie doliny Pasłęki oraz na zachód od wsi Pierzchały,
- w centralnej części gminy - na zachód od wsi Giedyle,
- we wschodniej części gminy - na południowy zachód od wsi Wysoka Braniewska,
- w części północnej - w rejonie wsi Szalmia.

W zachodniej części gminy oraz wzdłuż doliny rzeki Pasłęki, największy udział w powierzchni leśnej mają siedliska lasu świeżego (Lśw), ponadto występują tam niewielkie płaty lasów wilgotnych (Lw) oraz lasów bagiennych (Lb). W części północnej gminy dominują lasy

⁷ Według Ogłoszenia Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 15 września 2022 r w sprawie wielkości średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w poszczególnych województwach.

wilgotne (Lw), las świeży (LŚw), las mieszany świeży (LMŚw) oraz olsy (Ol) i olsy jesionowe (Olj). W części wschodniej występuje duże powierzchniowo zróżnicowanie siedlisk leśnych, przeważa las mieszany świeży (LMŚw), las świeży (LŚw) z płatami olsu jesionowego (Olj).

LASY O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH

Na obszarze gminy Płoskinia występują lasy o szczególnych wartościach przyrodniczych (HCVF⁸), w których gospodarowanie ma dążyć do zachowania i wzmocnienia szczególnych wartości i przyrodniczych:

- Kategoria HCVF1.1a: obszary chronione - istniejące rezerваты przyrody - „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” i „Dolina rzeki Wąszy”.
Zgodnie z zasadami FSC⁹, każde działanie dotyczące terenów rezerwatów musi wynikać z potrzeb ochrony przyrody. Na terenie rezerwatów dopuszczalne są jedynie zabiegi zapisane w planie ochrony rezerwatu lub uzgodnione z regionalnym konserwatorem przyrody. W stosunku do rezerwatów przyrody nie mogą być uwzględniane potrzeby gospodarcze, obowiązuje zasada "pierwszeństwa przyrody".
- Kategoria HCVF1.2: Ostoje zagrożonych i ginących gatunków.
Na terenie gminy występują 3 gatunki ptaków objętych ścisłą ochroną gatunkową, dla których ustalono granice miejsc rozrodu i regularnego przebywania. Wyznaczono łącznie 30 stref ochrony gatunkowej – 7 stref ochrony bielika, 2 strefy ochrony bociana czarnego, 21 stref ochrony orlika krzykliwego.
- Kategoria HCVF 2: Kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie.
Kategoria obejmuje lasy położone w obszarze Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 pokrywające się z obszarem Rzeki Pasłęki PLH280006. Dla lasów położonych w tych obszarach uwzględniono zapisy projektów planów zadań ochronnych. Zapisy te dotyczą zachowania części starodrzewia w formie biogrup oraz części śródleśnych powierzchni niezalesionych (łąki, pastwiska, poletka łowieckie).
- Kategoria HCVF 3.1: Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące.
Kategoria obejmuje część chronionego Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Rzeki Pasłęki PLH280006, na którym stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych, wymienionych w Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000: (7140), grąd subkontynentalny (9170), łągi olszowo-jesionowe i olszowe (91E0), łągowe lasy dębowo-łąkowe-jesionowe (91F0). Do tej kategorii zaliczono również zinwentaryzowane powierzchnie obejmujące siedliska: łąk trzęślicowych (6410), łąk świeżych i wilgotnych, (6510), torfowisk wysokich (7110), torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140), torfowisk nakredowych (7230), grądów zboczowych (9170-3), sosnowych borów bagiennych (91D0-2), grądu subatlantyckiego 9160), borów i lasów bagiennych (91D0), brzeziny bagiennych (91D0-1), łągów olszowo-jesionowych i olszowych (91E0). Drzewostany położone w zasięgu obszaru Rzeki Pasłęki PLH280006 zaliczono do cennych fragmentów rodzimej przyrody.

⁸ HCVF - High Conservation Value Forests

⁹ FSC - Forest Stewardship Council – standardy gospodarki leśnej

- Kategoria...HCVF4.1: lasy pełniące funkcje w sytuacjach kryzysowych - lasy wodochronne. Lasy wodochronne mają za zadanie ochronę siedlisk bagiennych i wilgotnych zabezpieczających zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulację stosunków hydrologicznych w zlewniach oraz ochronę krajobrazu i stref przejściowych między zbiorowiskami leśnymi i wodnymi wzdłuż głównych cieków wodnych.
- Kategoria...HCVF4.2: lasy pełniące funkcje w sytuacjach kryzysowych – lasy glebochronne. Lasy glebochronne mają za zadanie ochronę lasów na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz, spełniające przede wszystkim funkcje przeciwerozryjne.

II.4.5. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu w tym krajobrazu kulturowego

Obszary prawnie chronione zajmują w gminie powierzchnię 4 494,34 ha, co stanowi ok.26,10 % ogólnej powierzchni gminy.

Do form ochrony przyrody objętych ochroną prawną należą: rezerwat przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki, Obszar Sieci Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB, Obszar Sieci Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB, Obszar Sieci Natura 2000 Obszaru Sieci Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH oraz 26 pomników przyrody.

1) REZERWAT PRZYRODY „OSTOJA BOBRÓW NA RZECE PASŁĘCE”

Rezerwat został ustanowiony w celu ochrony stanowiska bobra Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. (M.P. z 1970 r. Nr 2 poz. 21), zmienionym przez:

- Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 10 maja 1989 r. (M.P. z 1989 r. Nr 17, poz. 119),
- Rozporządzenie Nr 188 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 września 2000 r. w sprawie zmiany granic rezerwatu (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2000 r. Nr 55, poz. 696),
- Rozporządzenie Nr 239 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany granic rezerwatu (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2001 r. Nr 46, poz. 732);

Rezerwat ma ogólną powierzchnię 4 239,97 ha, rozciąga się na długości 200 km – tylko fragment rezerwatu o pow. 1 436 ha położony jest na obszarze gminy Płoskinia.

Rezerwat obejmuje rzekę Pasłękę od źródeł do granic miasta Braniewo, trzy przepływowe jeziora: Sarąg, Łęguty, Isąg oraz dolne odcinki dopływów: Morąga, Drwęcy Warmińskiej i Wąszy, wraz z przylegającymi gruntami – pasami terenów nadrzecznych i nadjeziornych o szerokości 100 m na gruntach własności Skarbu Państwa i o szerokości 10 m na gruntach prywatnych. Jest to rezerwat o dużej wartości przyrodniczej, interesujący pod względem krajobrazowym. Obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej i ochronie krajobrazowej.

Dla rezerwatu ustanowiony został plan zadań ochronnych Zarządzeniem nr 34 Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Olsztynie z dnia 10 lipca 2017 r., zmienionym przez:

- a) Zarządzenie Nr 52 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 13 października 2020 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” – obowiązywało do 12 października 2022 r.,
- b) Zarządzenie Nr 8 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 18 marca 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”;

- c) Zarządzenie nr 22 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 czerwca 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”;
- d) Zarządzenie nr 33 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 sierpnia 2021 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”;
- e) Zarządzenie nr 9 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 marca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”.

Na terenie rezerwatu obowiązują zakazy, o których mowa w § 15 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.), w tym między innymi:

- *budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody;*
- *chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;*
- *pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;*
- *użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;*
- *zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;*
- *niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;*
- *ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;*
- *zakłócania ciszy;*
- *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;*
- *organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.*

Zgodnie z § 15 ust.2 zakazy, o których mowa w § 1 ust.1 nie dotyczą:

- *wykonywania zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych;*
- *prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;*
- *wykonywania zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;*
- *obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub fizyczne oraz wykonywania prawa własności, zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.*

2) OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA PASŁĘKI

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki utworzony na podstawie Rozporządzenia nr 147 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki. Obszar ten stanowi strefę ochronną rezerwatu przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce", strefę ochronną przyrzecza Pasłęki oraz biotopu lasów. Obszar rozciąga się na obszarze powiatu braniewskiego – w gminach Braniewo, Płoskinia i Wilczęta, oraz na obszarach powiatów: elbląskiego, lidzbarskiego, ostródzkiego, olsztyńskiego.

Powierzchnia ogólna obszaru wynosi 43 307,30 ha.

Dla obszaru obowiązują przepisy Uchwały Nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego z 2017 r., poz. 2465).

W uchwale ustanowiono zakazy obowiązujące w jego granicach, do planowania i zagospodarowania przestrzennego odnoszą się w szczególności zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art.122 ust.1 pkt.1 ustawy prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r.

Zakaz nie dotyczy:

- *obszarów zwartej zabudowy miast i wsi w granicach określonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku obszarów, dla których obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które uchwalono przed dniem 8 sierpnia 2015 r., tj przed dniem wejścia w życie Uchwały Nr VIII/208/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2015 r. poz. 2749) i w którym nie określono granic zwarte zabudowy miast lub wsi, również obszarów wskazanych w obowiązującym studium jako tereny zabudowane (§ 5 ust.7 pkt 3 uchwały),*
- *uzupełnień zabudowy pod warunkiem niezmnieszenia odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy występującej na przylegających działkach budowlanych,*
- *budowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanych działek budowlanych i siedlisk rolniczych,*
- *lokalizowania obiektów budowlanych niezbędnych do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani na wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenach dostępu do wód publicznych.*

Zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- art. 24 ust. 2, zakazy nie dotyczą:
 - 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;

- 2) *prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;*
 - 3) *realizacji inwestycji celu publicznego;*
 - 4) *wykonywania zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych.*
- art. 24 ust. 3, zakazy nie dotyczą:
realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu.

3) OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU RÓWNINY ORNECKIEJ

Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej został ustanowiony Rozporządzeniem nr 52 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 71, poz. 1358).

Obszar obejmuje powierzchnię 11 511,3 ha, położony jest na terenie powiatu lidzbarskiego, na obszarze gmin: Orneta, Lidzbark Warmiński, Lubomino oraz w powiecie braniewskim w gminie Pieniężno. Według Centralnego Rejestru Form ochrony przyrody niewielki południowo wschodni fragment gminy Płoskinia w rejonie wsi Wołki, włączony został w granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej.

Jednak z opisu przebiegu jego granicy z załącznikiem nr 2 do uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz załączonej mapki wynika, że Obszar ten nie obejmuje gminy Płoskinia, tylko z nią graniczy. Opis granic Obszaru jest następujący: „.....do miejscowości Welza, skąd biegnie odcinkiem drogi lokalnej do skraju lasu w miejscowości Osetnik, następnie biegnie skrajem lasu w stronę rzeki Wałszy; ok. 500 m przed rzeką odbija od granicy kompleksu leśnego w kierunku północnym i dochodzi do rzeki poniżej miejscowości Wołki, rzeką biegnie na północ w zachodni rejon miejscowości Gieduty i stąd odbija jej prawym dopływem na północny-zachód do punktu wyjścia na granicy gmin Płoskinia i Orneta (granica wspólna z OChK Doliny Pasłęki)”. Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 32 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r.

Zgodnie z ww. Rozporządzeniem, w Obszarze Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej zakazuje się między innymi:

- *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej.*

Zakaz nie dotyczy:

- *obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w równorzędnych dokumentach planistycznych) oraz uzupełnień zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegów zgodnie z linią występującą na działkach przyległych.*

4) OBSZAR SIECI NATURA 2000 DOLINA PASŁĘKI PLB280002.

Obszar specjalnej ochrony ptaków wyznaczony został Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 21 lipca 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2004 r. Nr 229, poz. 2313).

Powierzchnia obszaru wynosi 20 669,9 ha.

¹⁰Cechą charakterystyczną terenu jest jego krajobrazowe zróżnicowanie – jest to wąska i wcięta dolina otoczona wysoczyznami, gdzie rzeka ma charakter podgórski i przechodzi w płaskie dno doliny, która rozszerza się do ok. 1 kilometra.

Celem ustanowienia tego obszaru była kompleksowa ochrona zwierząt *Ważnych dla Europy* wskazanych w Załączniku II Dyrektywy siedliskowej oraz w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, w tym ochrona gatunków priorytetowych, takich jak: bąk, bielik, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, bocian biały, bocian czarny, derkacz, dzięcioł biało-grzbiety, dzięcioł zielonosiwy, gąsiorek, jarzębatka, kania czarna, kania ruda, kropiatka, lerka, orlik.

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002 Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. ustanowiono plan zadań ochronnych. W celu eliminacji istniejących oraz potencjalnych zagrożeń, w planie zadań ochronnych sformułowano cele działań ochronnych dla poszczególnych gatunków ptaków oraz przedstawiono dla nich działania ochronne. Obejmują one działania związane z ochroną czynną, jak zapobieganie sukcesji na łąkach i pastwiskach oraz wyznaczenie stref ochronnych, jak i związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod zagospodarowania.

Do planowania i zagospodarowania przestrzennego odnoszą się w szczególności następujące zasady:

- wyznaczenie stref ochrony ostoi wokół znanych stanowisk łąkowych,
- zaniechanie realizacji zalesień,
- ograniczenie lokalizowania zabudowy rozproszonej na gruntach rolniczych,
- zachowania niezabudowanych brzegów jezior,
- ograniczenie spływów kajakowych.

W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014r. nie wskazano propozycji zmian lub uzupełnień w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia ani zmian w obowiązujących na terenie gminy planach miejscowych.

5) OBSZAR SIECI NATURA 2000 RZEKA PASŁĘKA PLH280006.

Obszar specjalnej ochrony siedlisk ustanowiony został Decyzją Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C (2007)5043)(2008/25/WE) (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 12 str.383 z dnia 05.01.2008 r.)

Powierzchnia obszaru wynosi 8 418,46 ha.

¹¹Obszar obejmuje system rzeczno-jeziorny i dolinny rzeki Pasłęki i niektórych jej dopływów, w tym rzeki Wałszy. Jest to obszar o dużej wartości przyrodniczej ze względu na bardzo bogatą i zróżnicowaną szatę roślinną oraz faunę środowisk wodnych.

Do najważniejszych walorów tego obszaru zalicza się: starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne, naturalne dystroficzne zbiorniki wodne, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, górskie i niżowe ziołorośla, niżowe świeże łąki, żyzne buczyny, grądy, lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe, łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Na obszarze zaobserwowano występowanie rzadkich gatunków roślin, objętych w Polsce ścisłą ochroną takich oraz 17 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, w tym bóbr

¹⁰ http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Natura_2000_Dolina_Rzeki_Pas%C5%82%C4%99k

¹¹ http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Natura_2000_Rzeka_Pas%C5%82%C4%99k

europejski, wydra. Podstawowym celem ochrony jest zachowanie siedlisk fauny wodnej, a w szczególności skójkę grubo skorupowej, bogatego zespołu ryb związanych z rzeką i płązów zasiedlających głównie zbiorniki dolinne.

W granicach obszaru znajdują się centralne i zachodnie fragmenty gminy Płoskinia obejmujące doliny Pasłęki i Wałszy.

Dla obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka PLH280006 Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2015 r. poz. 1883), ustanowiono plan zadań ochronnych. Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2016 r. poz. 2278).

W planie zadań ochronnych, mając na uwadze konieczność eliminacji istniejących oraz potencjalnych zagrożeń sformułowano cele działań ochronnych dla poszczególnych siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt oraz zaproponowano działania ochronne w celu utrzymania i przywracania właściwego stanu ochrony.

Do planowania i zagospodarowania przestrzennego odnoszą się w szczególności następujące zasady:

- *uporządkowanie prawnych kwestii w zakresie legalności pomostów,*
- *wprowadzenie nasadzeń szpalerów drzew wzdłuż brzegów rzek, w celu zacielenia koryta rzecznego,*
- *budowa przepławki na jazie w Pierzchałach.*

W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka PLH280006, wskazano następujące zmiany do ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia:

- *w celu przeciwdziałania niszczeniu litoralu i fragmentacji siedliska 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion (podtypy 3150-1 i 3150-2) oraz siedlisk gatunków ryb 1149 kozy Cobitis taenia i 5339 różanki Sericeus amarus, należy ograniczyć dowolność budowy nowych pomostów na obszarach wyznaczonych w załączniku nr 9 zarządzenia.*

6) OBSZAR SIECI NATURA 2000 OSTOJA WARMIŃSKA PLB280015

Obszar specjalnej ochrony ptaków wyznaczony został Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21.07. 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

Powierzchnia obszaru wynosi 142 016,2 ha.

Ostoja Warmińska jest jedną z największych ostoi w Polsce, w której dominuje krajobraz rolniczy z rozproszonymi lasami, torfowiska śródpolne i śródleśne oczka wodne i mokradła. Obszar został zaproponowany dla ochrony bociana białego. Obszar jest również ostoją innych gatunków ptaków – w granicach obszaru występują 93 gatunki ptaków waloryzujących obszary Natura 2000, w tym 81 gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych, 38 gatunków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej i 15 gatunków z Polskiej czerwonej księgi zwierząt. W granicach tego obszaru położony jest niewielki fragment wschodniej części gminy Płoskinia, w rejonie miejscowości Wysoka Braniewska.

Plan zadań ochronnych ustalono Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 września 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań

ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015 (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko - Mazurskiego z 2014r. Poz. 3086).

Do planowania i zagospodarowania przestrzennego odnoszą się w szczególności następujące zasady:

- *utrzymanie obecnej powierzchni użytków trwałych,*
- *pozostawienie pasa 50 m otwartej przestrzeni wokół jezior i innych zbiorników wodnych – nie dotyczy terenów inwestycyjnych wyznaczonych w obowiązujących planach miejscowych i studium uwarunkowań,*
- *użytkowanie gruntów umożliwiające ochronę i zachowanie istniejących śródpolnych zabagnień i oczek wodnych, naturalnych rozlewisk zabagnień nad rzekami i innymi ciekami.*

W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 30 września 2014r. wskazano następujące wskazania do zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia:

- *należy wstrzymać wydawanie pozwoleń na lokalizację farm wiatrowych na obszarze ostoi,*
- *promowanie pozyskiwania innych form energii: słonecznej, biogazownie,*
- *nie zaleca się wprowadzania jednorocznych i wieloletnich upraw roślin energetycznych (np. wierzby, brzozy, topoli).*

7) POMNIKI PRZYRODY.

Na obszarze gminy Płoskinia znajduje się 26 ustanowionych pomników przyrody¹², zestawionych w Tabeli nr I.

TABELA NR I. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY.					
Lp	Kod Inspire	Przedmiot ochrony. Gatunek drzewa	Wymiary	Lokalizacja	Podstawa prawna
1	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1134	drzewo dęb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 127cm; obwód: 399cm; wysokość: 29m)	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Kurowo, oddz. 198 f	Rozporządzenie Nr 1/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 22 stycznia 1996 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
2	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1135	drzewo dęb szypułkowy - Quercus robur;)	pierśnica: 150cm; obwód: 471cm; wysokość: 34m	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Kurowo, oddz. 198 f	Rozporządzenie Nr 1/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 22 stycznia 1996 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody

¹² Na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego.”

TABELA NR I. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY.					
3	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1136	drzewo Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 131cm; obwód: 412cm; wysokość: 28m)	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Kurowo, oddz. 198 f	Rozporządzenie Nr 1/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 22 stycznia 1996 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
4	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1137	drzewo Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 123cm; obwód: 386cm; wysokość: 30m)	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Kurowo, oddz. 198 f	Rozporządzenie Nr 1/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 22 stycznia 1996 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
5	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1138	drzewo Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 110cm; obwód: 346cm; wysokość: 27m)	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Kurowo, oddz. 198	Rozporządzenie Nr 1/96 Wojewody Elbląskiego z dnia 22 stycznia 1996 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
6	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1477	Drzewo Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior;	pierśnica: 140cm; obwód: 440cm; wysokość: 29m	w. Lubnowo, 200 m od drogi gruntowej do Płoskini (po lewej stronie), na skraju pastwiska	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
7	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1478	głaz narzutowy	Brak danych	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Kurowo, oddz. 138	Rozporządzenie Nr 10/92 Wojewody Elbląskiego z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
8	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1480	drzewo dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 118cm; obwód: 371cm; wysokość: 28m)	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Chruściel, oddz. 16 r	Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Elbląskiego z dnia 29 czerwca 1994 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
9	PL.ZIPOP.13 93.P	drzewo	pierśnica: 118cm;	na skarpie przy drodze	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko –

TABELA NR I. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY.					
	062.1481	dąb szypułkowy - Quercus robur;	obwód: 371cm; wysokość: 26m)	Płoskinia-Giedyle	Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
10	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1482	drzewo Lipa drobnolistna - Tilia cordata ;	pierśnica: 131cm; obwód: 412cm; wysokość: 25m)	w. Długobór, w dolinie strumienia, przy kościele	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
11	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1483	drzewo buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica;	pierśnica: 127cm; obwód: 399cm; wysokość: 29m)	N-ctwo Orneta, L-ctwo Welza, oddz. 89j (nad rz. Pasłęką	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
12	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1486	drzewo modrzew europejski -Larix decidua;	pierśnica: 116cm; obwód: 364cm; wysokość: 26m)	wieś Robuzy	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
13	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1487	drzewo brzoza brodawkowata (Brzoza zwisła) -Betula pendula;	pierśnica: 99cm; obwód: 311cm; wysokość: 20m	wieś Robuzy, po lewej stronie drogi gminnej Robuzy-Łozy, za skrzyżowaniem z drogą do Długoboru	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
14	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1488	drzewo lipa drobnolistna - Tilia cordata	pierśnica: 115cm; obwód: 361cm; wysokość: 25m	wieś Robuzy, przy zabudowaniach położonych	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
		-Tilia cordata	pierśnica: 137cm; obwód: 430cm;	1,5 km na S od wsi, po obu stronach	

TABELA NR I. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY.					
			wysokość: 25m	przydrożnej kapliczki	
15	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1489	drzewo Dąb szypułkowy – Quercus robur	pień: 131cm; obwód: 412cm; wysokość: 30m	wieś Szalmia, teren starego ruinach	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
16	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1490	drzewo klon pospolity (klon zwyczajny) - Acer platanoides ;	pień: 137cm; obwód: 430cm; wysokość: 27m	wieś Szalmia, teren starego ruinach	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
17	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1491	drzewo lipa drobnolistn a - Tilia cordata	pień: 146cm; obwód: 459cm; wysokość: 27m	wieś Szalmia, teren starego ruinach	Rozporządzenie Nr 13/98 Wojewody Elbląskiego z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie wprowadzenia form ochrony przyrody
18	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 149	drzewo dąb szypułkowy -Quercus robur	pień: 131cm; obwód: 412cm; wysokość: 30m	ogród przydomow y; N-ctwo Zaporowo	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
19	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1494	drzewo wierzba biała - Salix alba	pień: 151cm; obwód: 474cm; wysokość: 9m	przy drodze gruntowej Strubno Wysoka Braniewska; N-ctwo Zaporowo	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
20	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1495	drzewo dąb szypułkowy -Quercus robur	pień: 174cm; obwód: 547cm; wysokość: 27m	na drodze gruntowej; N-ctwo Zaporowo	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
21	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1496	drzewo dąb szypułkowy	pień: 132cm; obwód: 415cm;	przy drodze gruntowej; N-ctwo Zaporowo	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w

TABELA NR I. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY.					
		-Quercus robur	wysokość: 31m		sprawie ustanowienia pomników przyrody
22	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1497	drzewo (gatunek: dąb szypułkowy -Quercus robur;	pierśnica: 127cm; obwód: 399cm; wysokość: 30m	rośnie na posesji prywatnej; N-ctwo Zaporowo	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
23	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 1498	Drzewo Brzoza brodawkowata (Brzoza zwisła) -Betula pendula;	pierśnica: 97cm; obwód: 305cm; wysokość: 23m)	droga gruntowa Robuzy Długobór; N-ctwo Zaporowo	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 24 września 2004 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
24	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 2475	drzewo wiąz - Ulmus sp,;	pierśnica: 159cm; obwód: 499cm; wysokość: 28m)	uprawa prywatna przy oddziale leśnym 7 k; N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Dąbrowa, oddz. 7 k	Rozporządzenie Nr 12 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie województwa warmińsko-mazurskiego
25	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 2476	drzewo Buk pospolity (Buk zwyczajny) -Fagus sylvatica;	pierśnica: 127cm; obwód: 399cm; wysokość: 28m	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Dąbrowa, oddz. 121 b	Rozporządzenie Nr 12 Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 17 czerwca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie województwa warmińsko-mazurskiego
26	PL.ZIPOP.13 93.P P.2802062. 455	drzewo (Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) -Pinus sylvestris	pierśnica: 54cm; obwód: 170cm; wysokość: 19m	N-ctwo Zaporowo, L-ctwo Chruściel, oddz. 90 k	Rozporządzenie Nr 7/94 Wojewody Elbląskiego z dnia 29 czerwca 1994 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki przyrody
		drzewo sosna zwyczajna (Sosna	pierśnica: 64cm; obwód: 201cm;		

TABELA NR I. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY.					
		pospolita) - Pinus sylvestris	wysokość: 23m		
		drzewo sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	pierśnica: 70cm; obwód: 220cm; wysokość: 22m		
		drzewo sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	pierśnica: 57cm; obwód: 179cm; wysokość: 17m)		

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (10 2022).

W stosunku do pomników przyrody mogą być wprowadzone zakazy wskazane w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

8) INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie gminy Płoskinia nie ustanowiono użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo krajobrazowych ani stanowisk dokumentacyjnych.

II.4.6. Korytarze ekologiczne

W ustaleniach Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego, uchwalonego uchwałą nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. ustalono Regionalną sieć korytarzy ekologicznych. Na obszarze gminy Płoskinia jest to Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pastęki. Zasady ochrony podano w części opisowej B rozdz. II.3.3. pkt 2.

Ponadto południowa, zachodnia i centralna część obszaru Gminy Płoskinia zostały włączone do Północnego korytarza ekologicznego (KPn), obejmującego regionalny korytarz ekologiczny Lasy Kadyńskie (KPn-15) i regionalny korytarz ekologiczny Dolina Pastęki (KPn-12B).

Na obszarze gminy Płoskinia sieć lokalnych korytarzy ekologicznych tworzą: doliny rzeczne, śródpolne “oczka” wodne, torfowiska, grupy i kępy drzew lub krzewów, zadrzewianie dróg i międz śródpolnych, zadrzewienia cmentarzy, obszary retencji wód - tereny podmokłe i bagienne – wilgotne łąki, torfowiska i inne.

II.4.7. Uwarunkowania ochrony i kształtowania krajobrazu

Gmina Płoskinia ma bardzo urozmaicony krajobraz, na który składają się:

- znacząca przewaga elementów przyrodniczych - terenów otwartych leśnych i rolnych urozmaiconych skupiskami drzew, mokradłami, bagnami,

- urozmaicona rzeźba terenu, z mniejszymi i większymi wzniesieniami często o znacznych deniwelacjach oraz z licznymi zagłębieniami bezodpływowymi różnej wielkości,
- doliny oraz parowy; do największych należą doliny rzek: Pastęki, Baudy, Wąszy oraz Młynówki,
- liczne mniejsze rzeki, potoki i strumienie, przepływające przez większość miejscowości,
- zadrzewienia przydrożne i śródpolne,
- skupiska drzew na dawnych cmentarzach i wokół dawnych dworów.

Na walory krajobrazowe gminy Płoskinia składają się też bogate zasoby kultury materialnej, takie jak: założenia ruralistyczne wsi – pierwotny układ zachowany jest we wszystkich wsiach, liczna zabudowa historyczna, panoramy i sylwety wsi wraz z dominantami.

Ważnym elementem krajobrazu są też aleje drzew, skupiska drzew występujące przy istniejącej zabudowie oraz gdzie historycznie występowała zabudowa o jej obecności świadczą głównie skupiska starodrzewu.

Na obszarze gminy występuje wiele miejsc – punktów widokowych, ciągów widokowych, z których roztaczają się rozległe widoki na wnętrza naturalnego krajobrazu, pozbawione zabudowy.

Zasady kształtowania krajobrazu powinny obejmować ochronę ww. komponentów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

II.4.8. Uwarunkowania i ograniczenia ekofizjograficzne i szczegółowe wytyczne do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia.

1) UWARUNKOWANIA PRAWNE DOTYCZĄCE OCHRONY PRZYRODY

Uwarunkowania podano w rozdz. III.4.5.

2) INNE UWARUNKOWANIA PRAWNE

Uwarunkowania prawne odnoszą się do ochrony gruntów rolnych i leśnych, co wynika z przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z ww. ustawą ochrona gruntów rolnych polega na:

- a) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
- b) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- c) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- d) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych, jako naturalnych zbiorników wodnych;
- e) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Ochrona gruntów leśnych polega na:

- a) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- b) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi;
- c) przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- d) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności;
- e) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze wymagających zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania

przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z wyjątkami o których mowa w art.2a ustawy, to jest:

- 1) *co najmniej połowa powierzchni każdej zwartej części gruntu zawiera się w obszarze zwartej zabudowy;*
- 2) *położone są w odległości nie większej niż 50 m od granicy najbliższej działki budowlanej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r. poz. 782, z późn. zm.);*
- 3) *położone są w odległości nie większej niż 50 metrów od drogi publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. Urz. z 2015 r. poz. 460, 774 i 870);*
- 4) *ich powierzchnia nie przekracza 0,5 ha, bez względu na to, czy stanowią jedną całość, czy stanowią kilka odrębnych części.*

3) UWARUNKOWANIA I OGRANICZENIA EKOFIZJOGRAFICZNE¹³

W gminie Płoskinia występują obszary o wysokich wartościach przyrodniczych, pełniące ważną funkcję w osnowie przyrodniczej gminy, warunkujące utrzymanie równowagi przyrodniczej, wzbogacające jego strukturę i urozmaicające krajobraz.

W obszarach tych należy ograniczyć zainwestowanie i zabudowę.

Do tych obszarów zalicza się:

- a) kompleksy leśne, tereny zadrzewień i zakrzewień (w tym zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne) pełniące w środowisku przyrodniczym gminy funkcje: ekologiczną, hydrogeologiczną, klimatyczną i krajobrazową;
- b) lokalne korytarze ekologiczne dolin rzek - łączące tereny objęte prawną ochroną i tworzące sieć ekologicznych powiązań, charakteryzujące się dużym zróżnicowaniem ekosystemów;
- c) obszary naturalnej retencji wód - tereny podmokłe i bagienne – wilgotne łąki, torfowiska i inne, o znacznej roli w bilansie wodnym, stanowiące ważny element ekologiczny w środowisku przyrodniczym gminy;
- d) drzewostan przydrożny - pełniący funkcję izolacyjno-ochronną i krajobrazową;
- e) parki podworskie, cmentarze stanowiące ważny element kulturowy przyrodniczy gminy – pielęgnacja, kompleksowa rewaloryzacja parków.

II.5. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej kulturowego

II.5.1. Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022 r, poz. 840) art.7, formami ochrony zabytków są:

wpis do rejestru zabytków, wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenia ochrony miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego [...].

Zgodnie z art. 19 ust.1 ww. ustawy:

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:

¹³ Opracowano na podstawie „Gmina Płoskinia, Opracowania ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” mgr Bogusław Grechuta, Gdańsk październik 2022 r.

- 1) *zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,*
- 2) *innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,*
- 3) *parków kulturowych.*

W przypadku, gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i w planie miejscowym.

W dokumentach tych ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków.

Gmina Płoskinia nie posiada gminnej ewidencji zabytków ani gminnego programu opieki nad zabytkami.

II.5.2. Zarys historii regionu Warmii i gminy Płoskinia

Gmina Płoskinia leży w północno-zachodniej części Warmii, w części obszaru historycznych Prus. Prusy to rozległy obszar leżący nad południowo-wschodnią częścią basenu Morza Bałtyckiego, obejmujący Warmię i Mazury, Kurpiowszczyznę, rejon Kłajpedy na Litwie, Ziemię Grodzieńską na Białorusi oraz Region Królewiecki – zamieszkały od wieków. Praprzodkowie Prusów przybyli na te tereny na początku 2. tysiąclecia p.n.e. W późniejszych wiekach napływały i przemieszczały się przez ten obszar kolejne grupy ludzkie odmienne kulturowo i językowo.

Materialnym świadectwem aktywności miejscowej ludności i jej rozległych kontaktów handlowych jest bałtycki bursztyn, znany i ceniony już w starożytnym Egipcie, Azji Mniejszej i Grecji. O istnieniu i kulturze tych ludów świadczą nie tylko historyczne świadectwa pisane, ale również zabytki pozyskane w wyniku badań archeologicznych.

Najstarsze ślady działalności ludzkiej na terenie gminy pochodzą z nielicznych znalezisk z okresu późnego neolitu – kultura rzucewska (ok. XXV-XVIII w. p.n.e.) oraz epoki brązu (1700-650 lat p.n.e.). Liczniejsze ślady pochodzą z okresu wczesnej epoki żelaza – kultura pomorska i kultura kurhanów zachodnio-bałtyjskich (650-125 lat p.n.e.) – z rozległym cmentarzyskiem kurhanowym w Piórkowie. Osady ludzkie powstawały w pobliżu cieków i zbiorników wodnych. Na żyznych glebach uprawiano zboża, a na terenach dolinnych wzdłuż cieków, w wyniku odpowiedniej gospodarki, wykształcono łąki, umożliwiające wydajną hodowlę. Rozwijało się również rzemiosło. Pojawiła się nowa forma obiektów osadniczych – grodów (brak na terenie gminy), wokół których skupione były większe osady. Taki charakter osadnictwa umożliwiał wykształcenie wspólnot rodowych (związków wielorodzinnych).

W okresie wpływów rzymskich (pocz. n.e.-kon. IV w. n.e.) wykształciła się kultura wielbarska, na którą wpłynęli przybyli ze Skandynawii Goci i Gepidzi, którzy osiedlili się na terenach niezasiedlonych przez ludność miejscową (Wenedów). Skutkiem tego było zagęszczenie sieci osadniczej, intensyfikacja gospodarki i zwiększenie kontaktów handlowych z Cesarstwem Rzymskim. Podstawowym produktem eksportowym oferowanym kupcom był bursztyn, niezwykle ceniony w Cesarstwie, a szlaki handlowe kupców określono jako: „szlak bursztynowy”. W okresie tym pojawiały się produkty z importu – wyroby ze szkła, brązu, ceramika oraz znaczne ilości monet rzymskich – znajdowane w pochówkach. W literaturze archiwalnej wzmiankowano o dwóch cmentarzyskach ciałopalnych z tego okresu, znalezionych na terenie gminy.

Pod koniec tego okresu zaobserwowano zmniejszenie intensywności osadnictwa, co powiązane jest z upadkiem Cesarstwa Rzymskiego i odejściem z tych terenów większości populacji Gotów i Gepidów. Jest to tzw. okres „wędrówek ludów”. W literaturze rzymskiej

pojawia się również określenie ludu żyjącego na wschód od Gotów i Gepidów: Estowie, czyli Prusowie, którzy zaczęli napływać od wschodu (V-VI w. n.e.) i zajmować tereny opuszczone przez Gotów, położone na zachód od rzeki Pasłęki. Powstają osady, powiązane z kształtującymi się jednostkami osadniczo-terytorialnymi, które zamieszkiwane były do przełomu XII i XIII wieku. Nad jeziorem Drużno, pod koniec VIII w., duńscy Wikingowie założyli Truso, port i osadę handlową (emporium) o powierzchni ponad 10 ha, z systemem urządzeń obronnych. Był to znaczący ośrodek wytwórczy i handlowy, wykorzystujący dogodne położenie pomiędzy osiadłymi plemionami Prusów, plemionami słowiańskimi oraz wykorzystującym połączenie z morzem i systemem rzeczny, utrzymujący rozległe kontakty handlowe, z całą niemal Europą Północną. Truso zostało zniszczone pod koniec X w. W okresie funkcjonowania Truso, a także po jego zniszczeniu (VII-IX i XII-XIII wiek), w społeczeństwie Prusów zaszły znaczące przemiany społeczno-polityczne, które doprowadziły do wyodrębnienia terytoriów plemiennych i wykształcenia władzy politycznej. Budowano grody i strażnice obronne oraz systemy ziemno-drewnianych wałów obronnych na granicach terenów zajmowanych przez powstałe plemiona: Pomezanów, Pogezanów, Natangów, Warmów, Sambów, Bartów, Nadrowów, Skalowów, Galindów, Sudowów, Jaćwiągów. Prusowie zabezpieczali granice swoich ziem przed ekspansją terytorialną, religijną i polityczną piastowskiego władztwa polskiego, a także najazdów z krajów skandynawskich. Na terenie gminy zachowało się kilka śladów osadnictwa z tego okresu.

Od początku XIII w. Konrad I Mazowiecki organizował próby szerzenia religii chrześcijańskiej na ziemiach Prusów pokojowo za pomocą misji religijnej cystersów, jednak bez większego powodzenia. W latach 1217 i 1218 uzyskano od papieża bulle nadające wyprawom wojskowym przeciwko Prusom statusu krucjat. Po trzech najazdach Prusów na Mazowsze w latach 1219-1220 oraz po zakończonej niepowodzeniem konfrontacji wojennej w 1223 r. postanowiono w 1226 r. sprowadzić na graniczącą z Prusami ziemię chełmińską zakon rycerski, w celu obrony Mazowsza przed pruskimi najazdami, poszerzenia terytorium księstwa i schryścianizowania pogańskich Prusów. Wybór padł na wygnany właśnie z Węgier (z powodu próby zbudowania własnego, niezależnego państwa) Zakon Szpitala Najświętszej Marii Panny Domu Niemieckiego. Niestety, pozornie słuszna i racjonalna decyzja okazała się fatalna w skutkach, stając się jednym z największych błędów w historii Polski.

Krzyżacy, posługując się fałszerstwami, zręczną i ekspansywną polityką, terrorem wobec ludności pruskiej (krwawe stłumienie pięciu powstań pruskich przeciwko najeźdźcom, największe w latach 1243-1249 i 1260-1274), a także dzięki pomocy cesarstwa niemieckiego w szybkim tempie podbijali kolejne tereny Prus. Na podbitych i wyludnionych terenach Krzyżacy wprowadzali własną władzę polityczno-administracyjną w oparciu o wznoszone ufortyfikowane zamki oraz prowadzili zakrojoną na szeroką skalę akcję osadniczą – lokowali kolejne miasta i wsie na nowych zasadach, również w miejscach od dawna istniejących osad pruskich.

W roku 1243 papież Innocenty IV ustanowił na ziemiach pruskich, nie w pełni jeszcze zajętych przez Krzyżaków, pierwsze cztery diecezje, w tym diecezję warmińską (Braniewo, Frombork), zamieszkałą przez pruskie plemiona Warmów, Natangów i Galindów. Ok. roku 1251, w początkach kadencji pierwszego biskupa warmińskiego Anzelma, członka zakonu krzyżackiego, z terytorium diecezji wydzielono ok. jedną trzecią ziem z przeznaczeniem na uposażenie biskupa i utworzonej w roku 1260 kapituły katedralnej – tzw. dominium biskupie, które nazwano Warmią od nazwy jednego z zamieszkujących teren plemion

pruskich. Kolejny biskup Henryk Fleming w 1288 r. wyodrębnił z domeny biskupiej ok. 1/3 powierzchni jako terytorium pod władztwem Kapituły Warmińskiej.

Od początku swego istnienia Warmia wchodziła w skład państwa krzyżackiego, jednak cieszyła się dużą autonomią gospodarczą, administracyjną i częściowo polityczną – w dominium biskupa sprawował władzę świecką nad swoimi poddanymi. Kolejni biskupi od XIII w. prowadzili proces osiedlania nowych osadników z terenów Niemiec, Śląska, Mazowsza, ziemi chełmińskiej i Pomorza Wschodniego.

Wiek XV to okres wielkich wojen – bitwa pod Grunwaldem i Wojna Trzynastoletnia. W roku 1466, w wyniku ustaleń II pokoju toruńskiego, dominium warmińskie (ziemie należące do biskupa i kapituły) zostaje wraz z Prusami Królewskimi, włączone w granice Rzeczypospolitej i staje się księstwem kościelnym w obrębie Korony Królestwa Polskiego. Mimo przyłączenia do Polski, ziemia warmińska cieszy się dużą autonomią. Pozostała, przyległa do Warmii, część państwa zakonu krzyżackiego w Prusach, po sekularyzacji tego zakonu, na mocy traktatu krakowskiego z 1525 r. staje się Księstwem w Prusach pozostającym jako lenno Królestwa Polskiego, potocznie zwanym Prusami Książęcymi. Ostatni wielki mistrz krzyżacki Albrecht Hohenzollern, po przejściu na luteranizm i złożeniu hołdu królowi polskiemu został pierwszym świeckim księciem Prus Książęcych, pierwszego w historii państwa protestanckiego, które ostatecznie w roku 1657 uzyskały niezależność od Rzeczypospolitej.

W wiekach XVI i XVII w katolickiej Warmii, dzięki staraniom kolejnych biskupów oraz hierarchii kościelnej, nastąpił rozwój kulturalny i artystyczny, podniósł się poziom szkolnictwa – powstały nowe szkoły przykatedralne i miejskie prowadzone przez ściągniętych w tym celu jezuitów. Na początku XVIII w. przywleczona z Niemiec zaraza dżumy zdziesiątkowała populację Prus.

W 1722 r. po 1. rozbiorze Polski, po 306 latach przynależności do Rzeczypospolitej, Warmia wraz z Królestwem Prus (utworzonym w 1701 r. z Prus Książęcych i Brandenburgii) została włączona do państwa Prus Wschodnich ze stolicą prowincji w Królewcu. Władza biskupia została zlikwidowana i zastąpiona administracją pruską, a dawne struktury administracyjne – komornictwa zostały zastąpione przez powiaty i gminy.

Cechą wzmacniającą jedność kulturową ludności Warmii, zarówno pochodzenia niemieckiego jak i polskiego, a także wyróżniającą ją od luterskiej ludności pozostałej części Prus Wschodnich była religia katolicka. Tradycje katolickie Warmii zachowały się do dzisiaj, zarówno w obyczajach ludności, jak i w krajobrazie miast i wsi. W obszarze gminy występuje duża ilość kapliczek i krzyży zarówno przy zabudowaniach wsi lub samotniczych, jak i przydrożnych, usytuowanych z dala od zabudowań. Nasilona polityka germanizacyjna pobudziła polskie ruchy narodowe. Równocześnie wiek XIX i początek XX to okres budowy systemu nowych połączeń komunikacyjnych kolejowych i drogowych oraz znacznego rozwoju gospodarczego.

W czasie I wojny światowej główne działania militarne ominęły obszar gminy, chociaż nie do końca, o czym świadczą liczne krzyże upamiętniające poległych w walkach. W 1920 roku na Warmii odbył się plebiscyt, w którym większość ludności opowiedziała się przeciwko przyłączeniu do odrodzonej Polski.

Największe zniszczenia substancji osadniczej w czasie II wojny światowej nastąpiły w końcowej fazie, na skutek przejścia frontu – w dniach 21-24.02.1945 r. udało się Rosjanom przełamać obronę niemiecką i przekroczyć rzekę Pasłękę w rejonie Chruściela i Szalimi, doszło do dużej bitwy pancernej, w wyniku której zniszczeniu uległo kilka wsi i większa część folwarków i jednodworczych gospodarstw chłopskich. Na obszarze gminy

całkowitemu zniszczeniu uległa wieś Szalmia wraz z kościołem z pocz. IV w., leżąca w północnej części gminy, wieś Pierławki (niem. Parlack) leżąca 2,5 km na zachód od Chruściela oraz niemal całkowicie wieś Pierzchały (niem. Pettelkau). Duża część miejscowej ludności uciekła przed nadchodzącym frontem wojennym.

Po II wojnie światowej cała Warmia znalazła się w nowych granicach Polski. Nastąpiły przymusowe wysiedlenia oraz emigracja większości mieszkańców: Niemców i Warmiaków. Większość obecnych mieszkańców Warmii to ludność napływowa, głównie z polskich kresów wschodnich i Mazowsza.

II.5.3. Główne cechy i elementy krajobrazu kulturowego gminy

Gmina Płoskinia leży w północno-zachodniej części Warmii, części obszaru historycznych Prus, na szlakach łączących najstarsze miasta Warmii: Braniewo i Frombork z Pieniężnem, Lidzbarkiem Warmińskim i Olsztynem. Obejmuje wyżynny, urzeźbiony obszar (z rzędnymi dochodzącymi do wysokości 125 m n.p.m. w części wschodniej, w rejonie Strubna) o powierzchni 17.205 ha, przeciętany doliną dolnego biegu rzeki Pasłęki oraz jej dopływów. W krajobrazie dominują użytki rolne oraz znaczna ilość terenów zalesionych. Zespoły zwartej zabudowy wsi w większości o średniowiecznym rodowodzie, oraz porzucane osady jednodworcze, stanowiące kontynuacje osadniczą historycznych folwarków, majątków czy gospodarstw, spięte rozbudowanym systemem wzajemnych powiązań drogowych, składały się w spójny system osadniczy, tworzący harmonijny krajobraz kulturowy, zachowany do czasów obecnych.

Zachodnia część obecnego obszaru gminy Płoskinia (na zachód od rzeki Pasłęki) – miejscowości: Chruściel, Czosnowo, Dąbrowa, Pierławki, Pierzchały, Szalmia podlegały władztwu biskupów warmińskich (komornictwu biskupiemu – 49 okręg braniewski, Braunsberg/Braniewo), natomiast miejscowości w części wschodniej: Demity, Długobór, Lubnowo, Łojewo, Łozy, Płoskinia, Podlechy, Strubno, Stygajny, Tolkowiec i Wysoka Braniewska podlegały władztwu Kapituły Warmińskiej (komornictwu Kapituły Warmińskiej – 57 okręg melzacki, Mehlsack/Pieniężno).

Na obszarze gminy zachowały się wsie o historycznym układzie ruralistycznym, zabytkowe kościoły, historyczne zespoły budowlane: folwarki i zagrody kmieci o charakterystycznym rozplanowaniu zabudowy w siedlisku i orientowaniu w stosunku do przyległych dróg, zabudowa z XIX i pocz. XX w. – budynki mieszkalne z doświetlami w ścianie kolankowej, z dachami naczółkowymi, z wystawkami, zwane domami warmińskimi oraz budynki gospodarcze i inwentarskie.

Bardzo istotnym, nieodłącznym i bardzo charakterystycznym elementem krajobrazu kulturowego Warmii są kapliczki i krzyże, obiekty kultu religijnego o różnych genezach, formach i przeznaczeniach. Były drogowskazem, chroniły przed złem, śmiercią, burzami oraz stanowiły miejsce modlitewne. Posiadają różne formy: domkowe murowane z drzwiami i oknami, prostopadłościowe z wnękami na figury, wszystkie kryte stromymi dachami, oraz charakterystyczne słupowe umieszczane na drewnianych lub murowanych wysokich słupach. Wznoszono je we wsiach na posesjach, przy drogach i skrzyżowaniach. Przeważająca większość warmińskich kapliczek pochodzi z XIX i pocz. XX wieku. Świadczą o tym daty umieszczone na metalowych chorągiewkach i typowy dla ówczesnego budownictwa sakralnego, neogotycki styl. Najstarsze kapliczki na Warmii pochodzą z początku XVII w.

Kolejnym elementem w krajobrazie kulturowym gminy, mającym wpływ na jego wyraz są drogi, często o historycznym przebiegu. Większość dróg w gminie posiada obustronne

nasadzenia, często o wartościach historycznych w formie alei z wykorzystaniem szlachetnych gatunków liściastych, jak: dąb, lipa, klon. W krajobrazie widoczne są również nasadzenia w formie alei lub szpalerów, będące pozostałościami historycznych szlaków komunikacyjnych, obecnie już nie używanych.

Obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, jak również układy i obiekty o wartościach historycznych, proponowane do objęcia ochroną, wskazano odpowiednimi znakami na rysunku i wyszczególniono w tabelach.

ZALECANY ZAKRES OCHRONY KONSERWATORSKIEJ:

- 1) historyczne układy ruralistyczne;
- 2) zespoły historycznej zabudowy – folwarki i gospodarstwa włościańskie, osady jednodworcze (układ budynków mieszkalnych i gospodarczych)
- 3) pojedyncze budynki mieszkalne (dwory, domy warmińskie) i mieszkalno-gospodarcze;
- 4) pojedyncze budynki gospodarcze;
- 5) kościoły, cmentarze przykościelne z nagrobkami, krzyżami i kapliczkami, ogrodzenia z bramami, plebanie;
- 6) elementy historycznej zieleni – cmentarze, parki dworskie i chłopskie, nasadzenia przy siedliskach i obiektach religijnych (kapliczki);
- 7) historyczne przebiegi dróg, historyczne aleje i szpalery przydrożne;
- 8) system obiektów religijnych w kulturowym krajobrazie wsi i krajobrazie otwartym – formy i elementy fizjonomii krajobrazu – sylwety, dominanty, otwarcia krajobrazowe, ekspozycja, przedpole ekspozycyjne;
- 9) stanowiska archeologiczne i strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk.

Powyższy zakres ochrony konserwatorskiej obejmuje zarówno obiekty już objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków, ujęte wojewódzkiej ewidencji zabytków, jak i obiekty tworzące całość krajobrazu kulturowego, jego historii i fizjonomii nie objęte dotąd żadną formą ochrony. Niektóre z nich, zasługujące na taką ochronę, proponowane są do wprowadzenia do gminnej ewidencji lub wskazania do ochrony w wytycznych do planów miejscowych.

II.5.4. Charakterystyka miejscowości gminy Płoskinia

- 1) CHRUŚCIEL (niem. Tiedmannsdorf) – wieś obrębowa położona w zachodniej części gminy; w granicach obrębu znajdują się jeszcze następujące jednostki osadnicze: Chruściel Dworzec (zespół zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej w rejonie dworca kolejowego), Kolonia Chruściel (zabudowa rozproszona), osady leśne Piórkowo i Zaporowo, osada Trąby i kolonia Trąbki - niemal całkowicie zniszczone w czasie II wojny światowej; osada Skrojty zlokalizowana była przy przeprawie przez Paśkękę zalana została wodami Jeziora Pierzchalskiego. Chruściel wraz z Piórkowem powstały jako majątek rycerski w 1296 r. z nadania bp Henryka Fleminga (drugiego w historii biskupa diecezji warmińskiej) rycerzowi Rupertowi 100 łanów lasu na prawie chełmińskim, w których powstały dwa majątki. Po 10-letnim okresie wolnizny, majątki stały się wsiami czynszowymi, stopniowo wykupywanymi przez biskupów warmińskich w latach 1350-1486. W latach 1519-1521 podczas wojny polsko-krzyżackiej zniszczone i wyludnione. W 1527 r. Chruściel został ponownie zasiedlony. Liczba mieszkańców przez II wojnę światową wynosiła ok. 800. W latach 1946-1954 Chruściel był siedzibą gminy.

Układ przestrzenny: ulicówka z fragmentem historycznej owalnicy z nawsiem w centralnej części, na którym zlokalizowany jest barokowy murowany kościół parafialny pw. Przenajświętszej Trójcy, zbudowany w latach 1719-1721 na miejscu poprzedniej, wielokrotnie niszczonej i remontowanej świątyni (od XIII w. i ostatecznie rozebranej w 1717 r.) - wpisany do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego pod nr A-10, decyzja z 13.08.1949 r. oraz cmentarz przykościelny założony w I poł. XIV w. wpisany do rejestru zabytków pod nr A-3942, decyzja z 30.12.1996 r.

We wsi znajdują się budynki mieszkalne z XIX i pocz. XX w., murowane z cegły licowej z detalami architektonicznymi oraz gospodarcze murowane z cegły, drewniane lub o konstrukcji mieszanej. Wewnątrz wsi znajduje się również sześć kapliczek i krzyży.

Do ochrony wskazuje się układ ruralistyczny wsi, część dobrze zachowanych budynków mieszkalnych i gospodarczych o wartościach historycznych oraz kapliczki i krzyże.

W rejonie dworca kolejowego w Chruścielu, do ochrony wskazano pokolejowe budynki mieszkalne, budynki administracyjno-spedycyjne oraz budynek tartaku.

W granicach obrębu, ok. 3 km na wschód od Piórkowa, w sąsiedztwie Jeziora Pierzchalskiego znajduje się cmentarzysko kurhanowe z wczesnej epoki żelaza kultury kurhanów zachodniobałtyjskich (ok. 600 lat p.n.e.), wpisane do rejestru zabytków archeologicznych pod nr C-145 (decyzja z 12.09.1990 r.).

- 2) DĄBROWA (niem. Schöndamerau) – wieś obrębowa położona w środkowej części gminy, w granicach obrębu znajdują się ponadto wsie Czosnowo i Darocin, przysiółki Bliżewo i Mułki oraz pozostałości zabudowy wsi Szalmia, zniszczonej w 1945 r. w wyniku działań wojennych. Pierwsza wzmianka pochodzi z 1284 r. – majątek przekształcony w 1300/1301 roku w wieś czynszową lokowaną na prawie chełmińskim, powtórzony przywilej lokacyjny nadano w 1391 roku. Dąbrowa stanowiła uposażenie dawnej parafii w Szalmii. Istniał w niej młyn i karczma. Pod koniec XVIII w. założono szkołę.

Liczba mieszkańców przez II wojnę światową – ok. 600.

Układ przestrzenny wsi: dobrze zachowany układ ruralistyczny – typowej owalnicy z nawsiem w centrum wsi pomiędzy drogami, z historycznymi niwami siedliskową i ogrodową, historycznym układem drożnym (w tym drogami gospodarczymi otaczającymi obie niwy), rozplanowaniem siedlisk oraz zachowaną historyczną zabudową mieszkaniową i gospodarczą z XIX i pocz. XX w. Zachowała się również znaczna liczba starodrzewu, a także szereg kapliczek i krzyży.

Do ochrony wskazuje się układ ruralistyczny wsi, część dobrze zachowanych budynków mieszkalnych i gospodarczych o wartościach historycznych, kapliczki i krzyże oraz zachowany starodrzew.

Od strony południowej zaburzeniu uległa ekspozycja historycznego założenia, na skutek dopuszczenia nowej zabudowy mieszkaniowej w układzie poprzecznym do historycznego układu zabudowy oraz niedostosowania wyrazu architektonicznego nowej zabudowy do cech zabudowy historycznej pod względem form i kolorystyki.

W CZOSNOWIE i DAROCINIE również wskazano szereg obiektów o wartościach historycznych do ochrony.

SZALMIA wieś pierwotnie zamieszkiwana przez plemię Warmów, którzy już w XIII w. zostali zmuszeni do odbudowy kościołów po dwóch powstaniach przeciwko Krzyżakom (po drugim powstaniu w 1289 r.). Pod koniec XIII w. lokowano tu majątki biskupa Henryka Fleminga, a następnie wieś została przekazana siostrzeńcowi biskupa Conradowi Wenderpaffe. W latach 1330-1340 powstał kolejny murowany z cegły

kościół pw. św. Jerzego, wielokrotnie rozbudowywany, który został zniszczony wraz z wsią w trakcie frontu wojennego w lutym 1945 r. Liczba mieszkańców Szalmi przez II wojnę światową – ok. 360.

Do ochrony wskazuje się ruiny kościoła parafialnego pw. św. Jerzego (XIV w.), cmentarz przykościelny (XIV w.) wraz ze starodrzewem oraz kaplicę z k. XIX w.

- 3) DEMITY (niem. Demuth) – wieś obrębowa położona w północno-wschodniej części gminy, na zachód od wsi Tolkowiec. Pierwsza wzmianka archiwalna pochodzi z 1300 roku. Na terenie wyludnionym po powstaniu pruskim pod koniec XIII w, w miejscach po dawnych pruskich osadach z jednego „pola osadniczego” kanonicy Kapituły Warmińskiej nadali przywileje lokacyjne dla trzech wsi: Tolkowiec, Demity i Jarzębiec. Dwór feudała, któremu nadano ww. wsie znajdował się prawdopodobnie w Demitach. Demity leżały na skrzyżowaniu historycznych szlaków komunikacyjnych z Braniewa do Pieniężna.

Układ przestrzenny wsi to pierwotnie owalnica przekształcona w wieś wielodrożną. Zachowały się dwa siedliska o wartościach historycznych oraz dwa budynki mieszkalne i murowana kapliczka.

- 4) DŁUGOBÓR (niem. Langwalde) – wieś obrębowa położona w południowo-wschodniej części gminy; w granicach obrębu znajduje się kilka siedlisk rozproszonych – Długobór Kolonia oraz Zakład Rolny Długobór (d. PGR).

Wieś wzmiankowana w latach 1314 i 1315, przywilej lokacyjny na prawie chełmińskim, jako wieś czynszowa, otrzymała od Kapituły Warmińskiej w 1318 roku. Wielokrotnie niszczone w czasie wojen polsko-krzyżackich oraz polsko-szwedzkich. W XVIII w. istniał tu młyn, a w XIX w. powstała szkoła.

Liczba mieszkańców przez II wojnę światową – ok. 600.

Układ przestrzenny wsi: pierwotnie widlica z zabudową lokalizowaną po obu stronach głęboko wciętej w teren doliny potoku, później rozbudowana w kierunku północnym i częściowo przekształcona w ulicówkę. Razem z lokacją wsi w 1318 r. założona została parafia pw. św. Jana Ewangelisty i uposażono kościół. Obecny kościół pw. św. Jana Ewangelisty i Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, pierwotnie zlokalizowany na wzgórzu w centralnej części wsi, wzniesiony w II poł. XIV w. z kamienia polnego i cegły, otynkowany, wielokrotnie rozbudowywany i remontowany, wpisany jest do rejestru zabytków wraz z wyposażeniem pod nr A-5 decyzją z 25.07.1949 r. Wokół kościoła znajduje się cmentarz przykościelny datowany jak kościół, ogrodzony murem z dwiema bramami oraz furtą, zachowane historyczne nasadzenia z lip, nagrobki, kapliczki i krzyże, wpisany do rejestru zabytków pod nr A-3975 decyzją z 24.03.1997 r. Na południe od kościoła położony jest cmentarz parafialny, pierwotnie ewangelicki, z II poł. XIX w., wpisany do rejestru zabytków wraz z ogrodzeniem i układem zieleni – nr A-4324 decyzją z 07.03.2005 r. We wsi zachował się częściowo historyczny układ drożny oraz siedliska i budynki o wartościach historycznych, w tym budynek dawnej plebani. W obrębie wsi znajduje się również ok. 10 kapliczek i krzyży, najstarsze kapliczki usytuowane przy północno-zachodniej drodze pochodzą z poł. XIX w. Przy północnej bramie cmentarza przykościelnego stoi kapliczka z czerwonej cegły licowej ze schodkowym szczytem poświęcona pamięci poległych w I wojnie światowej.

Ww. elementy oraz układ ruralistyczny wsi wskazuje się do ochrony.

- 5) LUBNOWO (niem. Liebenau) – obręb położony w północnej części obszaru gminy, w granicach obrębu oprócz wsi znajduje się kilka siedlisk rozproszonych. Pierwsze wzmianki pochodzą z 1318 r., wieś lokowana na prawie chełmińskim, po zniszczeniach i wyludnieniu na skutek wojen polsko-krzyżackich ponownie lokowana w 1518 r. przez Mikołaja Kopernika jako administratora dóbr Kapituły Warmińskiej. Liczba mieszkańców przez II wojnę światową – 117. Układ przestrzenny wsi: pierwotnie widlica z zabudową lokalizowaną po obu stronach wciętej w teren doliny Młynówki, później rozbudowana wzdłuż dróg. Leży na szlakach komunikacyjnych z Braniewa do Płoskini, Tolkowca i Pieniężna. We wsi zachowały się dwa siedliska i kilka budynków o wartościach historycznych, a także 2 kapliczki, wskazane do ochrony.
- 6) ŁOZY (niem. Klingerberg) – obręb w południowo-wschodniej części gminy; w granicach obrębu oprócz wsi Łozy znajduje się osada Stygajny i przysiółek Wołki. Wieś lokowana na prawie chełmińskim, wzmiankowana w 1334 roku. Liczba mieszkańców przez II wojnę światową – 294. Układ przestrzenny wsi: pierwotnie zwarta owalnica z nawsiem, leżąca na skrzyżowaniu kilku szlaków komunikacyjnych co wpłynęło na przekształcenie w układ wielodrożny. Obecnie pozostała niewielka część historycznych siedlisk, układ jest nieczytelny. Zachowało się kilka siedlisk w typowym układzie podkowy oraz budynków mieszkalnych, tzw. domów warmińskich z XIX i I poł. XX w. o wartościach historycznych oraz kapliczki, wszystkie ww. obiekty wskazane do ochrony.
- 7) PIELGRZYMOWO (niem. Pilgramsdorf) – obręb położony w centralnej części obszaru gminy, na wschód od Płoskini; w granicach obrębu znajduje się przysiółek Wólka Tolkowiecka położony nad Młynówką. Wieś lokowana na prawie chełmińskim przez Kapitułę Warmińską, wzmiankowana w 1301 roku. Liczba mieszkańców przez II wojnę światową – 124. Układ przestrzenny wsi to zabudowa rozproszona, w skład której wchodziły większe oraz mniejsze majątki i gospodarstwa. W Wólce Tolkowieckiej zachowały się dwie typowe zagrody oraz budynki mieszkalne i gospodarcze o walorach historycznych, które wraz z kapliczkami i krzyżami wskazane są do ochrony.
- 8) PIERZCHAŁY (niem. Pettelkau) – obręb położony w północno-zachodniej części obszaru gminy. W granicach obrębu znajduje się osada Trąby. Pierwsza wzmianka o wsi pojawia się w 1296 r. założona jako majątek szlachecki, przywilej lokacyjny otrzymała w 1311 r. W następnych latach XIV w. wieś przeszła we władanie biskupów warmińskich. Spustoszona w wyniku wojen polsko-krzyżackich, ponownie zasiedlona, w roku 1495 otrzymała odnowienie przywileju lokacyjnego. Ponowne zniszczenia i wyludnienia nastąpiły w wyniku wojen w XVI i pocz. XVII w. Pod koniec II wojny światowej, w czasie ofensywy wojsk radzieckich wieś została niemal doszczętnie zniszczona razem z majątkami w Trąbach. Liczba mieszkańców przed II wojną światową – 488.

TRĄBY to jedna z najstarszych miejscowości na Warmii, ziemia została nadana przez biskupa warmińskiego Prusowi Trumpe jego siostrzeńcowi w roku 1284. Powstały dwie wsie Trąby i Trąbki. W 1360 przywilej lokacyjny został odnowiony. Spustoszone w czasie wojen w XV i XVI wieku. Przed wojną tworzyły niewielką wieś i folwark. Zniszczone podczas działań wojennych w 1945 r. Po wojnie w miejscu folwarku działało Państwowe Gospodarstwo Rolne.

Liczba mieszkańców w roku 1905 (wieś i folwark) – 191.

Historyczny układ przestrzenny wsi Pierzchały to owalnica rozbudowana na obrzeżach. Obecnie układ zupełnie zatarty. W centrum wsi, w nawsiu znajduje się kościół filialny pw. Najświętszej Marii, wzniesiony w latach 1330-1341 oraz cmentarz przykościelny z pomnikami i krzyżami nagrobnymi, założony razem z budową kościoła, wpisane do rejestru zabytków pod nr A-656 decyzja z 18.10.1967 r. W bezpośrednim sąsiedztwie kościoła znajduje się plebania oraz kapliczka wskazane do ochrony.

We wschodniej części obrębu na lewym zboczu doliny rzeki Pasłęki, w latach 1913-1916 zbudowano elektrownię wodną. Celem powstania elektrowni było zasilenie w energię elektryczną elbląskiej stoczni Schichaua oraz prawdopodobnie stworzenie w niej laboratorium do badania turbin wodnych. Elektrownia w czasie II wojny światowej nie uległa zniszczeniu i jesienią 1945 r. zasilila w energię elektryczną miasto Elbląg i odbudowującą się elektrownię elbląską. Zespół elektrowni składa się z budynku siłowni wodnej z zainstalowanymi turbinami wodnymi, kanału energetycznego z jazem, zapory ziemnej z przelewem i upustem dennym i jest w całości ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Budowa zespołu wymagała spiętrzenia wód rzeki Pasłęki, w wyniku którego powstał Zbiornik Pierzchalski (Jezioro Pierzchalskie).

- 9) **PŁOSKINIĄ** (niem. Plasswich) – siedziba gminy, obręb położony w centralnej części gminy. Oprócz zwartej zabudowy wsi występują jednodworcze gospodarstwa, tzw. kolonie.

Wieś wzmiankowana w 1301 r. jako Scolyten, lokowana na prawie chełmińskim w 1305 r. przez Kapitułę Warmińską jako wieś czynszowa na obszarze 82 włók. Pod koniec XIV w. istniał tu młyn wodny oraz dwie karczmy. Po wojnie w latach 1519-1521 zniszczona i wyludniona, podlegała ponownemu zasiedleniu. Od XVI w. w Płoskini funkcjonowała szkoła parafialna. W latach 1626-1629 wieś została zniszczona w czasie najazdu szwedzkiego. Po II wojnie światowej wieś została opuszczona przez miejscową ludność niemiecką i zasiedlona przez Polaków ze wschodnich terenów przedwojennej Polski.

Liczba mieszkańców przed II wojną światową – 670.

Układ przestrzenny wsi: pierwotnie widlica zlokalizowana na skrzyżowaniu głównych traktów łączących istotne miejscowości Warmii: Frombork i Braniewo z Pieniężnem i Olsztynem, z zabudową lokalizowaną po zewnętrznej stronie okalających dolinę potoku dróg. Stopniowo wolny teren doliny zostaje zabudowany. We wschodniej części wsi zlokalizowany został zabytkowy murowany z cegły kościół parafialny pw. św. Katarzyny, wzniesiony w latach 1340-1360 z wieżą dobudowaną w 1380 r., wpisany do rejestru zabytków wraz z zabytkowym wyposażeniem pod nr A-205, decyzja z 11.03.1957 r. Kościół otacza cmentarz przykościelny założony razem z lokacją wsi i erygowaniem parafii, z nagrobkami z pocz. XX w., kaplicą i krzyżem, niegdyś ogrodzony – pozostały murowane z cegły bramy przykościelne z I poł. XVII w. wpisane do rejestru zabytków: północna pod nr A-661, decyzja 18.10.1967 r. i główna, południowa pod nr A-662, decyzja z 18.10.1967 r. Naprzeciwko kościoła, po drugiej stronie drogi znajduje się

plebania z pocz. XIX w. wpisana do rejestru zabytków pod nr A-657, decyzja z 18.10.1967 r. Na wschód od kościoła, na skraju wsi, założono w 1949 r. cmentarz parafialny ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków.

W obrębie wsi zachowane są siedliska z charakterystycznym układem zabudowy oraz historyczną zabudową mieszkaniową i gospodarczą z XIX i pocz. XX w. Zachowała się również znaczna liczba starodrzewu, a także szereg kapliczek i krzyży.

Do ochrony wskazuje się układ ruralistyczny wsi, część budynków mieszkalnych i gospodarczych o wartościach historycznych, kapliczki i krzyże, w tym pomnik ofiar I wojny światowej oraz zachowany starodrzew.

10) PODLECHY (niem. Podlechen) – obręb we wschodniej części obszaru gminy. Oprócz zabudowy wsi występują jednodworcze gospodarstwa, tzw. kolonie.

Wieś wzmiankowana w 1303 r., lokowana na prawie chełmińskim przez Kapitułę Warmińską, jako wielka własność ziemska.

Liczba mieszkańców przed II wojną światową – 172.

Układ przestrzenny wsi: zespół gospodarstw/folwarków zlokalizowanych wokół krzyżujących się dróg. Zachowało się kilka siedlisk w typowym układzie zabudowy w podkowę oraz budynki mieszkalne i gospodarcze o wartościach historycznych. Wskazano do ochrony jedno gospodarstwo, dwa budynki mieszkalne oraz kapliczki i krzyże.

11) STRUBNO (niem. Straubendorf) – obręb we wschodniej części obszaru gminy. Na zachód od wsi w odległości ok 0,5 km znajduje się zespół Gospodarstwa Rolnego Strubno i firma dystrybucyjna (dawniej PGR), oraz powojenne osiedle domów pracowników rolnych.

W XVIII w. majątek generalnego poczmistrza Prus Królewskich.

Układ przestrzenny wsi: zespół gospodarstw usytuowanych nieregularnie wzdłuż drogi. Zachowało się kilka gospodarstw o typowym układzie budynków, oraz budynki mieszkalne i gospodarcze o wartościach historycznych. Wskazano do ochrony jedno gospodarstwo, dwa budynki mieszkalne oraz cztery kapliczki i krzyże.

12) TOLKOWIEC (niem. Tolksdorf) – obręb w północno-wschodniej części obszaru gminy, granice którego obejmują również wieś Jarzębiec.

Jedna z najstarszych wsi czynszowych na obszarze Warmii, nadana Bernhardowi pod koniec XIII w., przywilej lokacyjny na prawie chełmińskim wydany przez Kapitułę Warmińską w 1300 roku dla syna Henryka. Nazwa pochodzi od pruskiego określenia jego funkcji – był tłumaczem biskupa warmińskiego (prus. „tolke”). Parafia erygowana wraz z lokacją wsi.

Liczba mieszkańców przed II wojną światową – ok. 480.

Układ przestrzenny wsi: pierwotnie widlica, zlokalizowana przy skrzyżowaniu traktów łączących Braniewo przez Lubnowo z Wysoką Braniewską i dalej z Pieniężnem oraz traktu do Jarzębca z zabudową lokalizowaną po zewnętrznej stronie okalających dolinę potoku dróg. Wolny teren doliny zostaje stopniowo zabudowany, a północna droga niemal zanikła. W zachodniej części wsi, na wypłaszczeniu wyniesieniu obok cieku wzniesiono pod koniec XIV lub w XV w. murowany z kamienia polnego i cegły kościół parafialny pw. św. Marcina, przebudowany w XVI i XVIII w., wieżę nadbudowano w poł. XIX w. Wokół kościoła cmentarz przykościelny założony w XIV w., z nagrobkami z pocz.

XX w. i otoczony kamiennie-ceglanym murem z trzema bramami. Kościół z wyposażeniem i cmentarzem został wpisany do rejestru zabytków pod nr A-622, decyzja z 12.10.1967 r. Przed bramą prowadzącą na teren kościoła, na skrzyżowaniu dróg kapliczka z XVIII w. z figurą Chrystusa. We wsi występują zagrody o typowym układzie budynków, oraz budynki mieszkalne i gospodarcze o wartościach historycznych. Wskazano do ochrony jedno gospodarstwo, pięć budynków mieszkalnych, w tym plebanię z końca XVIII w. oraz pięć kapliczek i krzyży. Do ochrony wskazano również układ ruralistyczny wsi.

13) JARZĘBIĘC wieś położona na północ od Tolkowca, lokowana przez Kapitułę Warmińską w 1300 r. razem z Tolkowcem i Demitami. Wielka własność ziemska, później majątek szlachecki i wieś szlachecka. Po wojnie istniał tu PGR.

Liczba mieszkańców przed II wojną światową – 117.

Układ przestrzenny przekształcony. Do ochrony wskazano kapliczkę w centrum wsi.

14) Wysoka Braniewska (niem. Hogendorf) – obręb w północno-wschodniej części obszaru gminy. Wieś otrzymała przywilej lokacyjny na prawie chełmińskim od Kapituły Warmińskiej w 1317 roku. W XVIII w. wieś królewska, po 1945 istniał we wsi PGR.

Liczba mieszkańców przed II wojną światową – 274.

Układ przestrzenny wsi: ulicówka na niewielkim wyniesieniu pomiędzy dwoma ciekami, obok historycznego szlaku komunikacyjnego z Braniewa przez Demity do Pakoszy i Pieniężna. Zagrody o typowym układzie budynków, rozmieszczone są po obu stronach głównej drogi. We wsi budynki mieszkalne i gospodarcze o wartościach historycznych. Do ochrony wskazano dobrze zachowane historyczne zagrody, budynki mieszkalne i gospodarcze oraz kapliczki i krzyże.

II.5.5. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa warmińsko – mazurskiego.

Na terenie gminy Płoskinia znajduje się obecnie 11 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego, które zostały wymienione w Tabeli nr II.

TABELA NR II.						
GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW W GMINIE PŁOSKINIA WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO.						
Lp.	Symbol na Rysunku nr 1.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu	Decyzja
WYKAZ OBIEKTÓW						
1	A1	Chruściel	kościół pw. św. Trójcy z wyposażeniem wewnątrz	A-10	Kościół: 13.08.1949. Wyposażenie wewnątrz 24.10.1998 r.	NR IV-2-25/48.

TABELA NR II.						
GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW W GMINIE PŁOSKINIA WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO.						
<i>Lp.</i>	<i>Symbol na Rysunku nr 1.</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Obiekt</i>	<i>Nr rejestru</i>	<i>Data wpisu</i>	<i>Decyzja</i>
2	A2	Długobór	kościół pw. św. Jana Chrzciciela wraz z wyposażeniem	A-5	25.07.1949	ARCH.IV-2-18/49
3	A3	Płoskinia 58	bramka przykościelna północna, cmentarna, mur. 1. poł. XVII w, wejście na teren kościoła i cmentarza od str. północnej	A-661	18.10.1967	
4	A4	Płoskinia 58	kościół par. pw. św. Katarzyny, z wyposażeniem wnętrza, mur. 1340-1360, wieża 1380	A-205	11.03.1957	L.KL.IV-705/57
5	A5	Płoskinia 58	brama główna – przykościelna południowa, główne wejście na teren kościoła i cmentarza od strony zachodniej	A-662	18.10.1967	
6	A6	Płoskinia 57	budynek plebanii, mur. pocz. XIX w.	A-657	18.10.1967	
7	A7	Tolkowiec	kościół pw. św. Marcina, mur. XV w., wieża 1842-1849 wraz z cmentarzem przykościelnym, XIV w., ogrodzeniem i 3 bramami	A-622	12.10.1967	
8	A8	Pierzchały	kościół parafialny p.w. najświętszej Marii wraz z cmentarzem przykościelnym	A-656	18.10.1967	
WYKAZ CMENTARZY						
<i>Lp.</i>	<i>Symbol Rysunku</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Obiekt</i>	<i>Nr rejestru</i>	<i>Data wpisu</i>	<i>Decyzja</i>

TABELA NR II. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW W GMINIE PŁOSKINIA WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO- MAZURSKIEGO.						
Lp.	Symbol na Rysunku nr 1.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestr	Data wpisu	Decyzja
1	AC1	Chruściel	cmentarz przykościelny	A-3942	30.12.1996	L.DZ. PSOZ/V/1 17/96/97
2	AC2	Długobór	cmentarz parafialny z ogrodzeniem (od strony drogi) i układem zieleni	A-4324	7.03.2005	UOZ(AP)- 4100/6- 55/05
3	AC3	Długobór	cmentarz przy kościele parafialnym z zachowanymi nagrobkami, drzewostanem, ogrodzeniem i kapliczką przy murze	A-3975	24.03.1997	
4	AC4	Tolkowiec	cmentarz przy kościele parafialnym p.w. św. Marcina	A-622	12.10.1967	
5	AC5	Pierzchały	cmentarz przykościelny przy kościele parafialnym p.w. Najświętszej Marii	A-656	18-10-1967	

Zabytek archeologiczny wpisany do rejestru zabytków opisano w rodz. II.5.8.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków objęte są ścisłą ochroną konserwatorską na zasadach określonych w przepisach odrębnych, dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

II.5.6. Zabytki nieruchome ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków województwa warmińsko-mazurskiego.

Na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie dostępna jest lista zabytków nieruchomych ujętych w Wojewódzka Ewidencja Zabytków województwa warmińsko-mazurskiego zlokalizowanych w gminie Płoskinia.

Zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.Dz.U. z 2022 r. poz. 840) Wojewódzki Konserwator Zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa. Gminy Płoskinia dotyczy 21 pozycji.

Wykaz obiektów wpisanych do Rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego podano w rozdz. II.5.5.

W powyższym wykazie brak jest dokładnych danych identyfikujących poszczególne obiekty, ich umiejscowienie, zasięg, granice, rodzaj obiektu, jego wiek i użyty materiał. Dotyczy to szczególnie wszystkich parków dworskich i chłopskich w gminie, dla których nie udostępniono odpowiednich dokumentów.

Zabytki archeologiczne ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków opisano w rozdz. II.5.8.

TABELA NR III. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW UJĘTYCH W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO				
<i>L.p.</i>	<i>Symbol na Rysunkach Studium</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Opis obiektu</i>	<i>Symbol w WEZ</i>
WYKAZ OBIEKTÓW				
1	B1	Czosnowo	ZDF: park dworski(brak karty, brak lokalizacji)	Z-82
2	B2	Czosnowo k/8	kapliczka mur. k. XIX w.	Z-82
3	B3	Dąbrowa	kapliczka przydrożna	Z-82
4	B4	Dąbrowa 16	zagroda – dom, 3 bud. gosp.	Z-82
5	B5	Dąbrowa 35	zagroda – dom, 2 bud. gosp.	Z-82
6	B6	Dąbrowa 38	zagroda – dom, 4 bud. gosp.	Z-82
7	B7	Dąbrowa 4	zagroda - dom, 5 bud. gosp.	Z-82
8	B8	Giedyle	ZDF: park dworski	Z-82
9	B9	Jarzębiec obręb Tokowiec	ZDF: park dworski	Z-82
10	B10	Pierzchały	zespół elektrowni wodnej: budynek główny, kanał energetyczny z jazem i zaporą ziemną z przelewem	Z-82
11	B11	Płoskinia	park chłopski I	Z-82
12	B12	Płoskinia	park chłopski II	Z-82
13	B13	Płoskinia	park chłopski III	Z-82
14	B14	Płoskinia	park chłopski IV	Z-82
15	B15	Płoskinia	park chłopski V	Z-82
16	B16	Tolkowiec	kapliczka	Z-82
17	B17	Tolkowiec	ZDF: park dworski	Z-82

TABELA NR III. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW UJĘTYCH W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO				
<i>L.p.</i>	<i>Symbol na Rysunkach Studium</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Opis obiektu</i>	<i>Symbol w WEZ</i>
18	B18	Szalmia, obręb Dąbrowa	ruiny kościoła pw. św. Jerzego, mur. 1330-1340 kościół spalony w 1945 r. zachowane fundamenty oraz resztki gruzu leżące na dawnym terenie przykościelnym, zarośnięte samosiejkami drzew zachowany obalony krzyż cmentarny. Lokalizacja: na południowy-zachód od drogi Braniewo-Płoskinia.	Karta ewidencyjna nr 6096.
WYKAZ CMENTARZY				
<i>LP</i>	<i>Symbol na rysunkach Studium</i>	<i>Miejscowość</i>	<i>Opis obiektu</i>	<i>Nr rejestru/data wpisu</i>
1	BC1	Dabrowa - Szalmia	Cmentarz na dawnym terenie przykościelnym, na wyniesieniu, po południowo – wschodniej stronie drogi Braniewo-Płoskinia, od wschodu i południa pomiędzy lokalnymi drogami.	Z-82 Dziennik nr 292/4
2	BC2	Płoskinia	Cmentarz parafialny z ogrodzeniem (od strony drogi) i układem zieleni, ok. 300 m na wschód od kościoła, po pn. stronie drogi na kolonię, na niewielkim wzniesieniu.	168/172/1
3	BC3	Płoskinia	Cmentarz wokół kościoła, na wzniesieniu, od północy polna droga, od wschodu pola, od południa las,	

IV.5.7. Obiekty i obszary wskazane do ochrony i ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków

Według ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wójt prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte: zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji

zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Gmina Płoskinia nie posiada gminnej ewidencji zabytków ani gminnego programu opieki nad zabytkami. Gminna ewidencja zabytków (GEZ) jest zbiorem otwartym i może być aktualizowana, stanowi również podstawę do sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami. Zarówno gminna ewidencja jak i program opieki nad zabytkami winny być aktualizowane zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W Delegaturze WUOZ w Elblągu uzyskano wykaz obiektów zabytkowych położonych w gminie Płoskinia, sporządzony przez Urząd, uzupełniony o obiekty które powinny być objęte ochroną konserwatorską i ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Lista ta zawiera łącznie 101 obiektów zabytkowych i nie uwzględnia zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

Wykaz obiektów zawarto w Tabeli nr IVA. Wykaz ten nie zawiera dokładnych informacji lokalizacyjnych dla wszystkich obiektów, ani szczegółów określających ich rodzaj, wiek, materiał – wymaga to ustalenia w kartach obiektów.

Na obszarze gminy Płoskinia występują liczne aleje przydrożne wskazane do zachowania i ochrony - wykaz alei zawarto w Tabeli nr IVB.

Wykaz cmentarzy zabytkowych i historycznych wskazanych do ochrony zawarto w Tabeli nr IVC.

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
1	Chruściel	Chruściel	wieś	układ ruralistyczny wsi	Historyczna niwa siedliskowa i ogrodowa	
2	Chruściel	Chruściel	8	bud. adm. pokolejowy, mur.	przy stacji kolejowej	
3	Chruściel	Chruściel	9	bud. adm./spedyc., pokolejowy, mur.	przy stacji kolejowej	
4	Chruściel	Chruściel	10	bud. mieszk. pokolejowy, mur.	przy stacji kolejowej	
5	Chruściel	Chruściel	11	bud. mieszk. pokolejowy, mur.	przy stacji kolejowej	
6	Chruściel	Chruściel	16	bud. tartaku, mur.	przy dr. woj. 506 i linii kol.	
7	Chruściel	Chruściel	28	bud. mieszk., mur.	na pn. od zwartej zabud. wsi	
8	Chruściel	Chruściel	34	kapliczka przydrożna, mur.	przed bud., na zach. od drogi	

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
9	Chruściel	Chruściel	39	bud. mieszk., mur.	centr. wsi, na wsch. od drogi	
10	Chruściel	Chruściel	39	kapliczka przydrożna, mur.	centr. wsi, przy rozwidl. dróg	
11	Chruściel	Chruściel	43	bud. mieszk., mur., plebania	w sąsiedztwie kościółka	
12	Chruściel	Chruściel	43	bud. gosp., mur./drewn.	w sąsiedztwie kościółka	
13	Chruściel	Chruściel	45	bud. mieszk., mur.	centrum wsi	
14	Chruściel	Chruściel	45	kapliczka, mur.	przed budynkiem	
15	Chruściel	Chruściel	46	bud. mieszk., mur.	centr. wsi, na wsch. od drogi	
16	Chruściel	Chruściel	48	kapliczka, mur.,	przy wjeździe, wsch. cz.	
17	Chruściel	Chruściel	50	bud. mieszk., mur., d. szkoła	centr. wsi, na wsch. od drogi	
18	Chruściel	Chruściel	51	bud. mieszk., mur.	centr. wsi, na zach. od drogi	
19	Chruściel	Chruściel	54	krzyż metal. na mur. cokole	centr. wsi, na wsch. od drogi	
20	Chruściel	Chruściel	58	kapliczka, mur.	przed domem, na zach. od dr.	
21	Chruściel	Chruściel	62	bud. mieszk., mur.	pd. część wsi, na zach. od dr.	
22	Chruściel	Chruściel	66	bud. mieszk., mur.	pd. część wsi, na wsch. od dr.	
23	Dąbrowa	przysiółek Blizewo	56	budynek mieszkalny, mur.	Dąbrowa 56	
24	Dąbrowa	przysiółek Blizewo	k. 56	kapliczka przydrożna	przy skrzyż. Dróg, w rejonie półn. narożnika dz. nr 287	
25	Dąbrowa	Dąbrowa	wieś	układ ruralistyczny wsi	hist. niwa siedliskowa i ogrodowa	

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
26	Dąbrowa	Dąbrowa	2ab	dom	półn.-wsch. cz. wsi, przy drodze do Płoskini	
27	Dąbrowa	Dąbrowa	4ab	budynek mieszkalny, mur., 1868 r. d. zajazd	półn. cz. wsi, przy gł. drodze	
28	Dąbrowa	Dąbrowa	6	kapliczka, mur., 1879, część front. ob. kaplicy	przy wjeździe do wsi	
29	Dąbrowa	Dąbrowa	7	bud. mieszk.-gosp.	przy zach. drodze	
30	Dąbrowa	Dąbrowa	8	kapliczka przydrożna, mur. XIX w.	półn. cz. nawsia, w rozw. dróg	
31	Dąbrowa	Dąbrowa	8	zagroda – dom, 2 bud. gosp.	półn. cz. nawsia, w rozw. dróg	
32	Dąbrowa	Dąbrowa	12	przydrożna kapliczka, mur.	po zach. str. wsch. drogi	
33	Dąbrowa	Dąbrowa	14a	bud. mieszk.-gosp.	centr. wsi, przy zach. drodze	
34	Dąbrowa	Dąbrowa	14b	bud. mieszk.-gosp.	centr. wsi, przy zach. drodze	
36	Dąbrowa	Dąbrowa	16	budynek mieszkalny, mur. 1860-80 r.	centr. wsi, przy zach. drodze	
37	Dąbrowa	Dąbrowa	18	budynek mieszkalny, mur. 2 poł. XIX w.	centr. wsi, przy zach. drodze	
38	Dąbrowa	Dąbrowa	18	kapliczka, mur.	zlokalizowana przed domem	
39	Dąbrowa	Dąbrowa	21	budynek mieszkalny, mur. k. XIX w.	centr. wsi, przy zach. drodze	
40	Dąbrowa	Dąbrowa	k. 24	met. krzyż na mur. cokole	połud. wsi, przy skrzyżowaniu	
41	Dąbrowa	Dąbrowa	25	budynek mieszkalny, mur. k. XIX w.	połud. wsi, na wsch. od drogi	
42	Dąbrowa	Dąbrowa	25	met. krzyż na mur. cokole	zlokalizowana przed domem	
43	Dąbrowa	Dąbrowa	26a	krzyż przydrożny	połud. wsi	

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
44	Dąbrowa	Dąbrowa	32	bud. miesz.-gosp.	połud. wsi, przy wsch. drodze	
45	Dąbrowa	Dąbrowa	35ab	budynek mieszkalny, mur. 1860-80 r.	połud. wsi, przy wsch. drodze	
46	Dąbrowa	Dąbrowa	35	przydrożny krzyż, metal.	przy wjeździe do zagrody	
47	Dąbrowa	Dąbrowa	38ab	dom, mur. 1860-70 r.	centr. wsi, przy wsch. drodze	
48	Dąbrowa	Dąbrowa	38	kapliczka, mur. 2. poł. XIX w.	przy bud. miesz.	
49	Dąbrowa	Dąbrowa	39	budynek mieszkalny, mur. k. XIX w.	centr. wsi, przy wsch. drodze	
50	Dąbrowa	Dąbrowa	43	przydrożny krzyż, met. na mur. cokole	na posesji	
51	Dąbrowa	Dąbrowa	44	zagroda – bud. miesz., bud. gosp	ob. Leśnictwo Dąbrowa	
52	Dąbrowa	Dąbrowa	45	zagroda – bud. miesz., 2 bud. gosp	centr. wsi, przy wsch. drodze	
53	Dąbrowa	Dąbrowa	45ab	budynek mieszkalny, mur. k. XIX w.		
54	Dąbrowa	Dąbrowa	45	przydrożna kapliczka, mur.	na posesji, przy drodze	
55	Dąbrowa	Dąbrowa	7/1-3	budynek mieszkalny, mur.	półn. cz. wsi, przy wsch. dr.	
56	Dąbrowa	Czosnowo	4	budynek mieszkalny, mur.		
57	Dąbrowa	Czosnowo	5	zagroda – dom, 2 bud. gosp.		
58	Dąbrowa	Czosnowo	5ab	budynek mieszkalny, mur.		
59	Dąbrowa	Czosnowo	6	zagroda – dom, 2 bud. gosp.		
60	Dąbrowa	Czosnowo	6	budynek mieszkalny, mur.		
61	Dąbrowa	Czosnowo	7	budynek gospodarczy		
62	Dąbrowa	Czosnowo	9	budynek mieszkalny		

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
63	Dąbrowa	Czosnowo	10	budynek mieszkalny		
66	Dąbrowa	Szalmia		kapliczka przydrożna, mur. k. XIX w.	na pd.-zachód od drogi Braniewo-Płoskinia	
67	Demity	Demity	11ab	budynek mieszkalny, mur	północna część wsi	
68	Demity	Demity	Koło 11	kapliczka, mur	na posesji, przy drodze	
69	Demity	Demity	2ab	budynek mieszkalny, mur	południowa część wsi	
70	Długobór	Długobór	wieś	układ ruralistyczny wsi	hist. niwa siedliskowa i ogrodowa	
71	Długobór	Długobór	1	bud. gosp. mur.		
72	Długobór	Długobór	2	budynek mieszkalny, mur		
73	Długobór	Długobór	4	budynek mieszkalny, mur		
74	Długobór	Długobór	5	krzyż przydrożny	przy bud. mieszk.	
75	Długobór	Długobór	10	budynek mieszkalny, mur		
76	Długobór	Długobór	11	szkoła, mur.		
77	Długobór	Długobór	15	zagroda – dom, 2 bud. gosp.	naprzeciw plebani	
78	Długobór	Długobór	15	budynek mieszkalny, mur	naprzeciw plebani	
79	Długobór	Długobór	18	budynek mieszkalny, mur	naprzeciw kościoła	
80	Długobór	Długobór	koło 23	kapliczka przydrożna, mur. poł. XIX w.	po dr. str. drogi	
81	Długobór	Długobór	24	zagroda		
82	Długobór	Długobór	24	budynek mieszkalny, mur.		
83	Długobór	Długobór	24	krzyż przydrożny na kam. Cokole, 1881 r.	przed bud. mieszk.	

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
84	Długobór	Długobór	koło 25	kapliczka przydrożna, mur. poł. XIX w.		
85	Długobór	Długobór	28	budynek mieszkalny, mur.	przy pn.- zachodniej dr.	
86	Długobór	Długobór	33ab	zagroda	wjeździe do wsi od pn.	
87	Długobór	Długobór Kol.	38	zagroda – dom, 3 bud. gosp.	siedlisko na wsch. od wsi	
88	Długobór	Długobór Kol.	38	bud. mieszk. mur.	siedlisko na wsch. od wsi	
89	Giedyle	Giedyle	Koło 1	kapliczka		
90	Giedyle	Giedyle	koło 2	krzyż		
91	Lubnowo	Lubnowo	1	kaplica, mur.	w gr. posesji	
92	Lubnowo	Lubnowo	3	bud. mieszk., mur	po zach. str. dr.	
93	Lubnowo	Lubnowo	4	zagroda – dom, 2 bud. gosp.	po zach. str. dr.	
94	Lubnowo	Lubnowo	4	bud. mieszk., mur	po zach. str. dr.	
95	Lubnowo	Lubnowo	6	bud. gosp. mur.		
96	Lubnowo	Lubnowo	8	zagroda – dom, 3 bud. gosp.		
97	Lubnowo	Lubnowo	8	bud. mieszk., mur		
98	Lubnowo	Lubnowo	Koło 11	kapliczka przydrożna, mur.		
99	Lubnowo	Lubnowo	18	zagroda – dom, 3 bud. gosp.	przy drodze do Tolkowca	
100	Lubnowo	Lubnowo	18	bud. mieszk., mur	przy drodze do Tolkowca	
101	Lubnowo	Lubnowo	20	bud. mieszk., mur	przy drodze do Tolkowca	
102	Łozy	Łozy	Koło 3	kapliczka, mur.	przed bud. mieszk.	
103	Łozy	Łozy	3	bud. mieszk., mur		
104	Łozy	Łozy	3	bud. gosp., mur		

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
105	Łozy	Łozy	Koło 9/1	kapliczka, mur.		
106	Łozy	Łozy	koło 12	kapliczka, mur.		
107	Łozy	Stygajny	koło 4	kapliczka		
108	Pielgrzymo wo	Pielgrzymowo	koło 2	kapliczka przydrożna	Propozycje WUOZ do ujęcia w GEZ, przed zmianą numeracji adresowej	
109	Pielgrzymo wo	Pielgrzymowo	koło 5	kapliczka przydrożna		
110	Pielgrzymo wo	Pielgrzymowo	koło 5	krzyż żeliwny		
111	Pielgrzymo wo	Pielgrzymo wo	koło 6/7	kapliczka		
112	Pielgrzymo wo	Pielgrzymo wo	koło 13	kapliczka		
113	Pielgrzymowo	Wólka Tolkow.	1ab	zagroda		
114	Pielgrzymowo	Wólka Tolkow.	1ab	budynek mieszkalny, mur.		
115	Pielgrzymowo	Wólka Tolkow.	3	zagroda		
116	Pielgrzymowo	Wólka Tolkow.	3	budynek mieszkalny, mur.		
117	Pierławki	Pierławki	8	budynek mieszkalny, mur.	gosp. jednodworcze	
118	Pierzchały	Pierzchały	16	budynek plebani mur., plebania	w sąsiedztwie kościół	
119	Pierzchały	Pierzchały	17	kaplica przykościelna, mur.		
120	Pierzchały	Pierzchały		kościół		
121	Płoskinia	Płoskinia	wieś	układ ruralistyczny wsi	hist. niwa siedliskowa i ogrodowa	
122	Płoskinia	Płoskinia	1	budynek mieszkalny, mur.		

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA.WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
123	Płoskinia	Płoskinia	1	bud. gosp. mur./drewn.		
124	Płoskinia	Płoskinia	5	bud. gosp., mur		
125	Płoskinia	Płoskinia	8	budynek mieszkalny, mur.		
126	Płoskinia	Płoskinia	11	budynek mieszkalny, mur.		
127	Płoskinia	Płoskinia	11a	kapliczka przydrożna, mur.		
128	Płoskinia	Płoskinia	13	budynek mieszkalny, mur.		
129	Płoskinia	Płoskinia	koło 14	krzyż przydrożny, drewn.	dz. drog., po drugiej str. jezdni	
130	Płoskinia	Płoskinia	koło 14	kapliczka przydrożna, mur.	dz. drog., po drugiej str. jezdni	
131	Płoskinia	Płoskinia	14 ab	budynek mieszkalny, mur.	zniszcz. detale arch., stolarka	
132	Płoskinia	Płoskinia	14a	bud. gosp. mur./drewn.	zachow. fragment bud.	
133	Płoskinia	Płoskinia	koło 18	krzyż przydrożny, drewn.	dz. nr 195	
134	Płoskinia	Płoskinia	18	budynek mieszkalny, mur. po modern.	zach. bryła, dysp. elewacji.	
135	Płoskinia	Płoskinia	26	kapliczka przydrożna, mur.		
136	Płoskinia	Płoskinia	27	kapliczka przydrożna, mur.	przy skrzyż. dróg	
137	Płoskinia	Płoskinia	31	kapliczka przydrożna, mur.	przy skrzyż. dróg	
138	Płoskinia	Płoskinia	37	budynek mieszkalny, mur.	elew. cegl., detale arch.	
139	Płoskinia	Płoskinia	38a	krzyż na cokole	przy drodze na terenie posesji	
140	Płoskinia	Płoskinia	43	Szkoła, bud. mur.		
141	Płoskinia	Płoskinia	45	budynek mieszkalny, mur.		

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
142	Płoskinia	Płoskinia	55	bud. gosp. mur.		
143	Płoskinia	Płoskinia	koło 57	pomnik poległych w I wojn. św.	dz. nr 100/4	
144	Płoskinia	Płoskinia	58	kapliczka na terenie kościelnym, mur.		
145	Płoskinia	Płoskinia	58	krzyż na terenie kościelnym, drewn.		
146	Podlechy	Podlechy	1	budynek mieszkalny, mur	w pd. cz. wsi	
147	Podlechy	Podlechy	k. 1	kapliczka przydrożna mur.	naprzeciwko nr 1	
148	Podlechy	Podlechy	3	budynek mieszkalny, mur		
149	Podlechy	Podlechy	koło 14	kapliczka przydrożna mur.		
150	Podlechy	Podlechy	koło 3	krzyż przydrożny, drewn.	naprzeciwko nr 3	
151	Podlechy	Podlechy	koło 3-5	kapliczka, mur		
152	Podlechy	Podlechy	5	zagroda – dom, 4 bud. gosp.		
153	Podlechy	Podlechy	8	budynek mieszkalny, mur		
154	Robuzy	Robuzy	5	zagroda – dom, 4 bud. gosp.		
155	Robuzy	Robuzy	5	kapliczka, mur.		
156	Strubno	Strubno	8	kapliczka, mur.	na posesji	
157	Strubno	Strubno	koło 3	kapliczka, mur.	na skrz. dróg na wsch. od wsi	
158	Strubno	Strubno	4	kapliczka, mur.	na posesji, na pd. od drogi	
159	Strubno	Strubno	7	budynek mieszkalny, mur	na pd. od drogi	
160	Strubno	Strubno	koło 7	krzyż przydrożny na cokole	skrzyż., na pd. od drogi	
161	Strubno	Strubno	8	zagroda – dom, 2 bud. gosp.	na pn. od drogi	

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
162	Strubno	Strubno	8	budynek mieszkalny, mur		
163	Tolkowiec	Jarzębiec		kapliczka		
164	Tolkowiec	Tolkowiec	wieś	układ ruralistyczny wsi	hist. niwa siedliskowa i ogrodowa	
165	Tolkowiec	Tolkowiec	12	budynek mieszkalny	Wsch. cz. wsi, po pd. str. drogi	
166	Tolkowiec	Tolkowiec	20	zagroda – dom, 5 bud. gosp.	Wsch. cz. wsi, po pd. str. drogi	
167	Tolkowiec	Tolkowiec	20	bud. mieszk., mur.	Wsch. cz. wsi, po pd. str. drogi	
168	Tolkowiec	Tolkowiec	18	bud. mieszk., mur. plebania	w sąsiedztwie kościółka	
169	Tolkowiec	Tolkowiec	24	bud. gosp. mur		
170	Tolkowiec	Tolkowiec	33	zagroda – dom, 3 bud. gosp.	po pn. stronie drogi	
171	Tolkowiec	Tolkowiec	33	budynek mieszkalny		
172	Wysoka Braniewska	Wysoka Braniewska	1	zagroda – dom, 2 bud. gosp.	wsch. część wsi	
173	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	1	budynek mieszkalny, mur.		
174	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	1	budynek gospodarczy		
175	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	2	zagroda – dom, bud. gosp.		
176	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	2	budynek mieszkalny, mur.		
177	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	5a	kapliczka przydrożna mur.	na posesji	
178	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	5b	krzyż żeliwny na cokole kam. 1871 r.	na posesji	
179	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	5ab	budynek mieszkalny, mur.		
180	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	13a	budynek mieszkalny, mur.		

TABELA NR IVA. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH WSKAZANYCH DO OCHRONY I DO UJĘCIA W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW						
Lp.	Obręb	Miejscowość	Nr/ adres	Określenie zabytku	Lokalizacja	Uwagi
18 1	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	koło 14	kamienny cokół bez krzyża		
18 2	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	16	krzyż przydr. na kam. cokole 1892 r.	w rejonie przejazdu kol.	
18 3	Wysoka Bran.	Wysoka Braniewska	31	budynek mieszkalny, mur.		
18 4	Wysoka Braniewska	Wysoka Braniewska		układ ruralistyczny wsi		

Tabela nr IVB. Wykaz alei historycznych wskazanych do ochrony i do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków.			
Lp.	Opis przebiegu	Określenie zabytku	Uwagi
1	Droga wojewódzka nr 506 od drogi krajowej nr S22 w kierunku południowo - wschodnim do przejazdu kolejowego w miejscowości Chruściel.	Aleja przydroża	
2	Droga wojewódzka nr 506 od południowej skraju terenów zabudowanych wsi Chruściel przez miejscowości Piórkowo i Zaporowo do południowej granicy gminy Płoskinia z gminą Wilczęta.	Aleja przydroża	
3	Droga powiatowa nr 1330N od drogi wojewódzkiej nr 506 w kierunku północno - wschodnim do rzeki Pastęki, od rzeki Pastęki do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1385N.	Aleja przydroża	
4	Droga powiatowa nr 1385N od granicy z gminą Braniewo w kierunku południowo-wschodnim, przez miejscowość Szlamia i Czosnowo do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1387N po północnej stronie miejscowości Płoskinia.	Aleja przydroża	
5	Droga powiatowa nr 1385N od miejscowości Płoskinia w kierunku południowo-wschodnim granicy z gminą Braniewo w kierunku południowo-wschodnim, przez miejscowość Strubno do granicy z gminą Pieniężno.	Aleja przydroża	
6	Droga powiatowa nr 1387N od granicy z gminą Braniewo przez miejscowość Lubnowo, Demity, Tolkowiec, Wysoka Braniewska, dalej w kierunku południowym do granicy z gminą Pieniężno.	Aleja przydroża	
7	Droga powiatowa nr 1397N od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1387N w kierunku północno – wschodnim,	Aleja przydroża	

Tabela nr IVB. Wykaz alei historycznych wskazanych do ochrony i do ujęcia w Gminnej Ewidencji Zabytków.			
Lp.	Opis przebiegu	Określenie zabytku	Uwagi
	przez miejscowość Wysoka Braniewska do granicy z gminą Pieniężno.		
8	Droga powiatowa nr 1308N od granicy z gminą Frombork przez obręb Pierławki do miejscowości Chruściel.	Aleja przydroża	

Powyższy wykaz ma charakter otwarty i może być uaktualniany, a jego ostateczny zakres zostanie określony przez Wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Zabytki nierejestrowe ujęte w gminnej ewidencji są objęte ochroną ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

II.5.8. Ochrona dziedzictwa archeologicznego

1) ZASÓB DZIEDZICTWA ARCHEOLOGICZNEGO

Na terenie gminy Płoskinia znajdują się stanowiska archeologiczne, pochodzące z różnych epok historycznych i pradziejowych. Są one odkrywane i wprowadzane do wojewódzkiej ewidencji zabytków w ramach systematycznego, ogólnopolskiego programu „Archeologiczne Zdjęcie Polski” (AZP) realizowanego od lat 70-tych XX wieku, ale także w efekcie prowadzenia innych programów badawczych i dokonywania odkryć przypadkowych. Są to pozostałości dawnego osadnictwa, zespołów produkcyjnych, nekropolii bądź miejsc sprawowania kultu. Stanowią one istotny element dziedzictwa kulturowego jako materialne świadectwo życia i działalności człowieka w minionych epokach. Relikty archeologiczne znajdują się w większości przypadków pod obecnym poziomem użytkowym (pod powierzchnią ziemi lub pod wodą). Wyjątkami są stanowiska archeologiczne o własnej formie terenowej (np. kurhany), które oprócz walorów naukowych posiadają również istotne znaczenie dla krajobrazu kulturowego.

2) OBECNY STAN OCHRONY PRAWNEJ

Zgodnie z art. 3 pkt. 4 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zabytkiem archeologicznym jest zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

Definicja zabytku archeologicznego w specyficzny sposób łączy w sobie cechy zabytku ruchomego i nieruchomego. Zabytkami archeologicznymi są nie tylko poszczególne zabytki ruchome lecz także układ nawarstwień kulturowych stanowiących ich historyczny kontekst, dostarczający wielu cennych informacji o historii użytkowania danego terenu. Miejsce występowania nawarstwień kulturowych i zalegających w nich ruchomych zabytków archeologicznych nosi nazwę stanowiska archeologicznego.

3) STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW

Na obszarze gminy Płoskinia zewidencjonowano jedno stanowisko archeologiczne posiadające własną formę terenową, wpisane do rejestru zabytków: cmentarzisko kurhanowe z wczesnej epoki żelaza kultury kurhanów zachodnio - bałtyjskich, położone w obrębie Chruściel, zewidencjonowane jako Piórkowo st. 1, wpisane do rejestru zabytków pod nr C-145 (w Tabeli nr V poz. 20).

Stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, objęte jest strefą ścisłej ochrony konserwatorskiej, jest chronione na zasadach określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

4) STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO.

Dla stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków archeologicznych ustala się strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej, w obrębie której wszelkie roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na obszarze występowania zabytków archeologicznych, mogące doprowadzić do ich przekształcenia lub zniszczenia wymagają przeprowadzenia badań archeologicznych, których zakres i rodzaj ustala wojewódzki konserwator zabytków w trybie przepisów odrębnych.

TABELA NR V. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE W GMINIE PŁOSKINIA UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.									
Lp.	Numer na rysunku	Obszar AZP Nr na obsz. AZP	Lokalizacja stanowiska/ obręb	Nazwa stanowiska	Nr stan.	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Forma ochrony	Uwagi
1	13-55/1 do 13/55-8	1	Dąbrowa	Szalmia	5	śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza	W.III	
2		2	Dąbrowa	Dąbrowa	6	śląd osadnictwa	epoka kamienia	W.III	
3		3	Pierzchały	Pierzchały	1	cmentarzisko ciałopalne	kultura wielbarska	–	wzm. arch. lokal. nieust.
4		4	Dąbrowa	Szalmia	1	cmentarzisko ciałopalne	późn. okr. wpływów rzymskich	–	wzm. arch. lokal. nieust.
5		5	Dąbrowa	Szalmia	2	grób ciałopalny	nie ustalono	–	wzm. arch. lokal. nieust.

TABELA NR V. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE W GMINIE PŁOSKINIA UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.									
Lp.	Numer na rysunku	Obszar AZP Nr na obsz. AZP	Lokalizacja stanowiska/ obręb	Nazwa stanowiska	Nr stan.	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Forma ochrony	Uwagi
6		6	Chruściel	Trąbki	3	skarb	III-IV w.	–	wzm. arch. lokal. nieust.
7		7	Dąbrowa	Blizewo	3	grób skrzynkowy	wczesna epoka żelaza	–	wzm. arch. lokal. nieust.
8		8	Dąbrowa	Mułki	4	osada?	późn. okr. wpływów rzymskich	–	wzm. arch. lokal. nieust.
9	13-56/1 Do 23/56-5	1	Płoskinia	Płoskinia	2	ślad osadnictwa	XVIII-XIX w.	W.III	
10		2	Demity	Demity	1	ślad osadnictwa	XVI-XVIII w.	W.III	
11		3	Tolkowiec	Jarzębiec	1	ślad osadnictwa	XIX-XX w.	W.III	
12		4	Tolkowiec	Tolkowiec	1	ślad osadnictwa	epoka kamienia	W.III	
13		5	Dąbrowa	Kol. Dąbrowa	7	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza	W.III	
14		11	Wys. Braniewska	Wys. Braniewska	4	punkt osadniczy	XIV-XV w.	W.III	
15	13-57/1 Do 13/57-11 Do 13-57/16	12	Wys. Braniewska	Wys. Braniewska	5	ślad osadnictwa	XV-XVI w.	W.III	
16		13	Wys. Braniewska	Wys. Braniewska	6	ślad osadnictwa	XV-XVI w.	W.III	
17		14	Wys. Braniewska	Wys. Braniewska	1	ślad osadnictwa	XV-XVI w.	W.III	
18		15	Wys. Braniewska	Wys. Braniewska	2	punkt osadniczy	XV-XVIII w.	W.III	
19		16	Wys. Braniewska	Wys. Braniewska	3	osada?	XIII-XVI w.	W.III	

TABELA NR V. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE W GMINIE PŁOSKINIA UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.									
Lp.	Numer na rysunku	Obszar AZP Nr na obsz. AZP	Lokalizacja stanowiska/ obręb	Nazwa stanowiska	Nr stan.	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Forma ochrony	Uwagi
20	14-55/3	3	Chruściel	Piórkowo	1	cmentarzysko kurhanowe	wczesna epoka żelaza; kultura kurhanów zachodniobałtyjskich	R, F, WI, WII	rejestr zab. C-145
21		4	Chruściel	Piórkowo	2	znalezisko luźne	epoka brązu, wcz. epoka żelaza	–	wzm. arch. lokal. nieust.
22	14-56/1 Do 14-56/17	1	Strubno	Strubno	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	
23		2	Strubno	Podlechy	1	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny	W. III	
24		3	Podlechy	Podlechy	2	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny	W. III	
25		4	Podlechy	Podlechy	3	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	
26		5	Podlechy	Podlechy	4	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	
27		6	Podlechy	Strubno	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	
28		7	Podlechy	Podlechy	5	śląd osadnictwa	średniowiecze	W. III	
29		8	Długobór	Długobór	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	
30		9	Płoskinia	Płoskinia	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	
31		10	Płoskinia	Płoskinia	3	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W. III	

TABELA NR V. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE W GMINIE PŁOSKINIA UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW.									
Lp.	Numer na rysunku	Obszar AZP Nr na obsz. AZP	Lokalizacja stanowiska/ obręb	Nazwa stanowiska	Nr stan.	Rodzaj stanowiska	Chronologia	Forma ochrony	Uwagi
32	15-56/10 Do 15-56/14	11	Płoskinia	Płoskinia	4	śląd osadnictwa	średniowiecze	W.III	
33		12	Giedyle	Płoskiński Młyn	2	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W.III	
34		13	Giedyle	Giedyle	3	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze okres nowożytny	W.III	
35		14	Robuzy	Robuzy	1	śląd osadnictwa	okres nowożytny	W.III	
36		15	Długobór	Długobór	1	skarb	IX w.	–	wzm. arch. lokal. nieust.
37		16	Giedyle	Płoskiński Młyn	1	grodzisko	wczesne średniowiecze	W.III	
38		17	Strubno	Strubno	1	znalezisko luźne	schyłkowy neolit, kultura rzucewska	–	wzm. arch. lokal. nieust.
39		10	Łozy	Wołki	3	osada?	XIII-XV w.	W.III	
40	11	Łozy	Stygajny	4	osada?	wcz. epoka żelaza; kultura kurhanów zachodniobałtyjskich XVI-XVIII w.	W.III		
41	12	Łozy	Łozy	1	osada śląd osadnictwa	X-XIII w.; kultura pruska okres nowożytny	W. III		
42	14	Łozy	Łozy	2	śląd osadnictwa	XIII-XV w.	W. III		

Objaśnienia do tabeli dotyczącej stanowisk archeologicznych:

R – stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

W.I , W.II – strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej ukazująca zasięg wpisu do rejestru zabytków, strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych posiadających własną formę terenową.

F – stanowiska archeologiczne o własnej formie terenowej.

W.III – strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej

Vwzm. arch., lok. nieust. – stanowiska wzmiankowane w archiwach, których lokalizacja nie została ustalona.

Chronologia:

Neolit	– 4 000 p.n.e. – 1 700 p.n.e.
epoka brązu	– 1 700 lat p.n.e. – 650 p.n.e.
wczesna epoka żelaza	– 650 p.n.e. – początek n.e.
okres wpływów rzymskich	– początek n.e. – V wiek n.e.
wczesne średniowiecze	– VI wiek n.e. – XII wiek n.e.
średniowiecze	– XIII wiek n.e. – XIV wiek n.e.
późne średniowiecze	– XV wiek n.e. – XVI wiek n.e.

II.6. Warunki i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem.

II.6.1. Sytuacja demograficzna

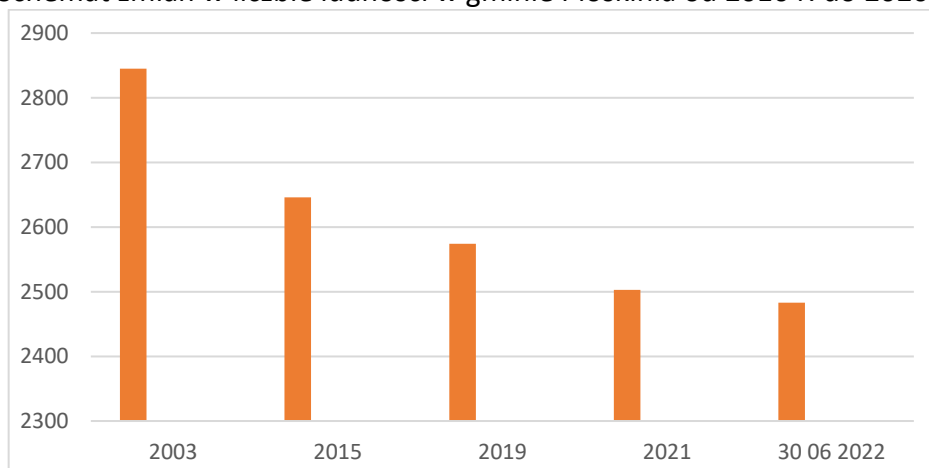
Liczba mieszkańców stałych w gminie Płoskinia na dzień 30.06.2022 r. wyniosła 2483 osób, a na dzień 30.09.2023 wynosiła 2 436 osób.

Zmiany w liczbie mieszkańców na przestrzeni lat przedstawiają się następująco:

- 31.12.2003 r. - 2845 osób (dane GUS)
- 31.12.2011 r. – 2653 osób (dane NSP 2011)
- 31.12.2015 r. – 2646 osób (dane UG Płoskinia)
- 31.12.2019 r. – 2574 osób(dane UG Płoskinia)
- 31.12.2021 r. – 2503 osób (dane UG Płoskinia, wg danych GUS 2 455).
- 30.06.2022 r. – 2483 osób (dane UG Płoskinia)

Od roku 2003 liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 362 osoby.

Schemat zmian w liczbie ludności w gminie Płoskinia od 2010 r. do 2020 r.

Według danych GUS na koniec 31.12.2021 r.¹⁴ w gminie Płoskinia zamieszkiwało 2455 osób, co stanowi 5,9 % ludności powiatu braniewskiego, gęstość zaludnienia wynosiła 15 osób/km². Dla porównania w gminie Braniewo gęstość zaludnienia wynosiła w tym okresie 20 osób/km².

W gminie Płoskinia kobiety stanowią 49% mieszkańców, a mężczyźni 51%.

Gmina Płoskinia ma ujemny przyrost naturalny, który wynosi minus 15. Współczynnik dynamiki demograficznej, to jest stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,74 i jest nieco większy od średniej dla województwa oraz porównywalny do współczynnika dynamiki demograficznej dla całej Polski.

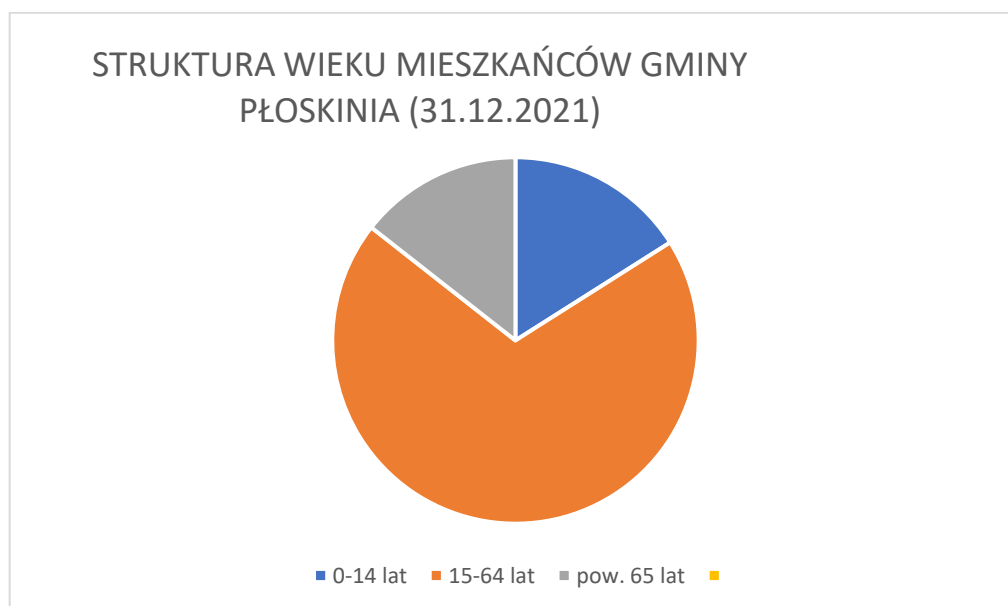
Na koniec 2021 r. saldo migracji wewnętrznych dla gminy Płoskinia wyniosło 48, a saldo migracji zagranicznych wynosiło 0.

Średni wiek mieszkańców wynosił 39,4 lat i był nieco niższy niż średni województwie (41,6 lat).

Biologiczne grupy wieku mieszkańców gminy przedstawiają się następująco:

- ludność w wieku 0 – 14 lat = 16 %
- ludność w wieku 15 – 64 lat = 69,5 %
- ludność w wieku 65 lat i więcej = 14,4 %.

Wskaźnik obciążenia demograficznego¹⁵ to jest ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 57,0 to jest mniej, niż średni wskaźnik w województwie warmińsko -mazurskim, gdzie wynosi 65,7.

W porównaniu z oceną stanu demograficznego, zawartą w „Planie rozwoju lokalnego na lata 2004 – 2006, z uwzględnieniem kierunków działań w latach 2007 – 2013”, w gminie Płoskinia od roku 2004 r. do roku 2022:

- liczba mieszkańców zmniejszyła się o 362 osoby, to jest o ok. 12%,
- zmniejszyła się liczba kobiet na 100 mężczyzn,
- zwiększyło się saldo migracji z + 13 do – 17,

¹⁴ Dane GUS https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia, dane na dzień 31.12.2021 r.

¹⁵ Dana GUS https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia, dane na dzień 31.12.2021 r

- zmniejszył się znacznie przyrost naturalny z + 4 do – 15,
- zmieniła się struktura ludności – zwiększył się procent ludności w wieku produkcyjnym (z 60,8% do 69,5 %).

Zmiany w liczbie mieszkańców w poszczególnych obrębach miejscowościach gminy Płoskinia przedstawiono w Tabeli nr VI.

TABELA NR VI. GMINA PŁOSKINIA. LICZBA LUDNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH OBRĘBACH W ROKU 2011 I W ROKU 2022				
<i>Obręb</i>	<i>Miejscowości</i>	<i>Liczba mieszkańców wg NSP w roku 2011</i>	<i>Liczba mieszkańców w roku 2022 (dane Urzędu Gminy na dzień 28.09.2022)</i>	<i>Saldo</i>
Chruściel Obr. 0001	Chruściel	433	349	+ 4
	Piórkowo		81	
	Trąbki		7	
Dąbrowa Obr. 0002	Dąbrowa	213	202	+ 2
	Bliżewo	0	1	
	Czosnkowo	0	0	
	Czosnowo	41	43	
	Szalmia		10	
Demity 0003	Demity	22	24	+2
Długobór Obr. 0004	Długobór	204	192	- 12
	Długobór ZR	0	0	
Giedyle 0005	Giedyle	14	10	- 4
Lubnowo obr. 0006	Lubnowo	68	67	-1
Łojewo obr. 0007	Łojewo	0	4	+ 4
Łozy obr. 0008	Łozy	151	51	- 16
	Stygajny		84	
Pielgrzymow o obr. 009	Pielgrzymowo	46	43	- 3
Pierławki obr. 0010	Pierławki	21	25	+ 4
Pierzchały obr. 0011	Pierzchały	255	187	- 67
Płoskinia obr. 0012	Płoskinia	430	303	- 25
	Płoskinia		4	
	Kolonia		98	

Podlechy obr. 0013	Podlechy	53	56	+ 3
Robuzy obr. 0014	Robuzy	26	20	- 6
Strubno obr. 0015	Strubno	198	165	- 33
Tolkowiec obr. 0016	Tolkowiec	101	101	+ 14
	Jarzębiec	167	181	
Wysoka Braniewska Obr. 0017	Wysoka Braniewska	189	169	- 20
Ogółem		2632	2477	- 155

Największy ubytek ludności wystąpił w obrębie Pierzchały, niewielki wzrost liczby mieszkańców (o kilka osób) nastąpił w obrębach: Łojewo, Pierławki i Podlechy.

III.6.2. Warunki zamieszkania

Według danych GUS¹⁶ w roku 2021 na terenie gminy Płoskinia było 846 mieszkań (ok. 63 957 m² pow. użytkowej mieszkań), co daje wskaźnik 343 mieszkań/1000 mieszkańców, jest to wskaźnik niższy niż średni w województwie warmińsko–mazurskim (375,10 mieszkań /1000 mieszkańców) i niższy niż w powiecie braniewskim (356 mieszkań/1000 mieszkańców).

Wskaźniki zamieszkania przedstawiono w Tabeli nr VII.

TABELA NR VII. WARUNKI ZAMIESZKANIA W GMINIE PŁOSKINIA			
<i>Wskaźnik</i>	<i>Gmina Płoskinia</i>	<i>Powiat braniewski</i>	<i>Województwo warm-mazurskie</i>
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	75,60 m ²	67,30 m ²	69,00 m ²
Powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę	25,90 m ²	24,00 m ²	25,90 m ²
Liczba osób na 1 mieszkanie	2,91	2,81	2,67
Liczba osób na 1 izbę	0,76	0,76	0,71

¹⁶ Dane GUS: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia

Z zestawienia wynika, że warunki zamieszkania według wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę w gminie Płoskinia są takie jak średnie w województwie warmińsko –mazurskim i lepsze niż w powiecie braniewskim, a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania jest lepsza niż średnia w powiecie i w województwie.

Gorszy jest natomiast wskaźnik osób na 1 mieszkanie.

Znaczna część mieszkań w gminie pochodzi z okresu przed 1945 r., ma niski standard jakościowy (ściany, okna), co obniża jakość zamieszkania i warunki życia.

Na ocenę warunków zamieszkania wpływa też wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej, co przedstawiono w Tabeli nr VIII.

TABELA NR VIII. GMINA PŁOSKINIA. WYPOSAŻANIE MIESZKAŃ W INFRASTRUKTURĘ TECHNICZNĄ ¹⁷ (% MIESZKAŃ)			
<i>Parametr</i>	<i>Gmina Płoskinia</i>	<i>Powiat braniewski</i>	<i>Województwo warm- mazurskie</i>
Podłączenie do wodociągu	92,42	96,31	97,19
Ustęp spłukiwany	87,23	93,19	94,72
Łazienka	80,50	90,37	92,27
Centralne ogrzewanie	65,37	77,58	83,87
Gaz sieciowy	0,00	46,27	57,25

Jak wynika ze wskaźników podanych w Tabeli nr VIII, wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarne w gminie Płoskinia jest znacznie gorsze niż w powiecie braniewskim i w województwie warmińsko–mazurskim.

W gminie Płoskinia jest niewielki ruch budowlany - według danych GUS¹⁸ w roku 2021 oddano do użytku 0,81 nowych mieszkań/1000 mieszkańców. Jest to wskaźnik znacznie mniejszy od wartości dla województwa warmińsko-mazurskiego.

Natomiast nowo oddane mieszkania mają średnio 191 m² i 6,29 pokoi – są to wartości znacznie wyższe od przeciętnych dla województwa warmińsko-mazurskiego.

II.6.3. Rynek pracy¹⁹

W roku 2021 w gminie Płoskinia w rejestrze REGON zarejestrowane były 184 podmioty gospodarki narodowej tym 127 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Wśród podmiotów posiadających osobowość prawną najwięcej – 16 jest spółek handlowych z ograniczoną odpowiedzialnością. Natomiast por względem zatrudnionych pracowników najwięcej – 175 jest mikroprzedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Pod względem wielkości zatrudnienia, ilość podmiotów przedstawia się następująco:

- mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające 0 - 9 pracowników: 175,
- małe przedsiębiorstwa, zatrudniające 10-49 pracowników: 8,
- średnie przedsiębiorstwa, zatrudniające 50-249 pracowników: 1.

¹⁷ Dane GUS: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia

¹⁸ Dane GUS: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia

¹⁹ Dane GUS: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia

Najwięcej podmiotów działa w branży budownictwo (35) i przetwórstwo przemysłowe (21), handel i rzemiosło (20).

Do ustalenia liczby miejsc pracy przyjęto, że mikroprzedsiębiorstwa zatrudniały średnio 2 osoby, to daje 351 miejsc pracy.

Łączna liczba miejsc pracy w gminie wynosi : 668 miejsc pracy.

Według danych GUS na koniec 2021 r. w gminie Płoskinia pracowało 318²⁰osób, co daje wskaźnik 127 osób/1000 mieszkańców. Jest to wskaźnik podobny jak w powiecie braniewskim (128 osób/1000 mieszkańców), ale znacznie niższy niż województwie warmińsko – mazurskim (202 osób/1000 mieszkańców).

Według danych GUS na koniec 2020 r. najwięcej osób było zatrudnionych w dziale rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 35,10%, handlu, rzemiosła, gastronomi - 16,4%, w pozostałych działach- 48,5 %.

Spośród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy wyjeżdżało do pracy do innych gmin 96 osób, a przyjeżdżało z innych gmin 79 osób, saldo wyjazdów wynosiło – 17.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Płoskinia wynosiło w 2021 roku 18,7% (22,7% wśród kobiet i 15,4% wśród mężczyzn).

Szacunkowo określona stopa bezrobocia definiowana jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji) wyniosła na koniec 2021 r. 18,7%; dla porównania ogółem w powiecie braniewskim wynosiło 16,8 % a w województwie warmińsko – mazurskim – 8,5%.

II.6.4. Usługi i zakłady pracy

1) SZKOŁY PODSTAWOWE²¹

W gminie Płoskinia w 2021 r. funkcjonowały dwie szkoły podstawowe:

Szkoła Podstawowa w Płoskini, Płoskinia 43:

- liczba uczniów we wrześniu 2021r. - 133 uczniów,
 - liczba oddziałów przedszkolnych – 3, liczba dzieci 42,
- Szkoła Podstawowa w Chruścielu, Chruściele 27:

- liczba uczniów we wrześniu 2021r. - 70 uczniów
- liczba oddziałów przedszkolnych – 2, liczba dzieci – 38.

Budynki szkolne są w dobrym stanie technicznym. Przy szkołach znajdują się boiska sportowe.

2) ŚWIETLICE WIEJSKIE²²

Na terenie gminy Płoskinia w 2021 r. funkcjonowały świetlice wiejskie w miejscowościach: Chruściele, Dąbrowa, Długobór, Jarzębiec, Lubnowo, Pierzchały, Płoskinia, Wysoka Braniewska, Tolkowiec.

²⁰ Liczba osób bez z pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

²¹ Informacje na podstawie opracowania Urzędu Gminy Płoskinia: „Raport o stanie gminy Płoskinia za 2021r.”, maj 2022 r.

²² Jak w odwołaniu 8

3) BIBLIOTEKI²³

W roku 2021 w Gminie Płoskinia funkcjonowała jedna Biblioteka Publiczna, zlokalizowana w budynku Płoskinia 2, razem ze świetlicą gminną.

Księgozbiór biblioteki na dzień 31 grudnia 2021 roku liczył 6673 woluminów. Biblioteka dysponuje również 6 zestawami komputerowymi, dostępnymi dla mieszkańców.

Przy bibliotece działają dwie sekcje muzyczne – wokalna i gitarowa.

4) KOŚCIOŁY

Na obszarze gminy Płoskinia znajdują się 4 kościoły rzymsko-katolickie:

- kościół rzymsko – katolicki p.w. Jana Ewangelisty, Długobór 17
- kościół rzymsko – katolicki p.w. Św. Marcina, Tolkowiec 18
- kościół rzymsko – katolicki p.w. Św. Katarzyny, Płoskinia 57
- kościół rzymsko – katolicki p.w. Św. Trójcy, Chruściel
- kościół pw. św. Małgorzaty, Pierzchały 16.

Wszystkie kościoły są obiektami zabytkowymi, wpisanymi do Rejestru Zabytków Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przy kościołach znajdowały się cmentarze, obecnie zamknięte, z pozostałościami grobów, również wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

5) CMENTARZE

Czynne cmentarze parafialne znajdują się w miejscowościach: Tolkowiec (pow. 0,95 ha), Płoskinia (pow. 1,22 ha), Długobór (pow. 1,18 ha).

Ogólna powierzchnia cmentarzy wynosi 3,35 ha.

6) OPIEKA ZDROWOTNA

W gminie Płoskinia znajduje się jeden obiekt opieki zdrowotnej: Gminny Ośrodek Zdrowia w Płoskini, Płoskinia 9/1. W ośrodku działają: poradnia lekarza POZ, gabinet pielęgniarstwa POZ, gabinet położnej PO, gabinet zabiegowy, gabinet medycyny szkolnej Płoskinia, gabinet medycyny szkolnej Chruściel, punkt szczepień.

7) OPIEKA SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płoskini – Płoskinia 27/1, realizuje zadania wynikające między innymi z ustaw: ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna, ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

8) SPORT I REKREACJA

Mieszkańcy korzystają z boisk sportowych znajdujących się przy szkole podstawowej w Płoskini i w Chruścielu. Plac zabaw znajdują się w miejscowościach: Chruściel, Długobór, Jarzębiec, Płoskinia, Pierzchały, Tolkowiec, Strubno, Wysoka Braniewska.

²³ Jak w odwołaniu pkt 8

W centrum miejscowości Dąbrowa, wokół stawu znajduje się urządzony teren ze skansenem maszyn rolniczych.

9) HANDEL

W gminie Płoskinia znajdują się 4 sklepy spożywczo – przemysłowe:

- Płoskinia: sklep wielobranżowy LEWIATAN i DINO,
- Chruściel 55, sklep spożywczo – przemysłowy,
- Jarzębiec, sklep spożywczo – przemysłowy.

Ponadto w gminie znajduje się:

- Chruściel 38 - sklep z karmą dla zwierząt.

Brak obiektów gastronomicznych.

10) RZEMIOSŁO

- Autokosmetyka, Płoskinia 22,
- Usługi wulkanizacji warsztat samochodowy, Płoskinia 24B.

11) JEDNOSTKI OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

Na terenie gminy działają jednostki ochotniczej straży pożarnej:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Płoskini, Płoskinia 41; jednostka włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Długoborze, jednostka włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.

12) TURYSTYKA

Nad jeziorem Pierzchalskim przy miejscowości Piórkowo znajduje się ścieżka edukacyjna „Leśne prawdy”. Ścieżka wyposażona jest w tablice edukacyjne, gry interaktywne oraz wiatę. Jedną z atrakcji ścieżki są kurhany – elementy kultu sprzed ponad 2500 lat oraz ścieżka zdrowia sprzyjająca do aktywnego spędzania czasu na terenach leśnych.

Nad jeziorem Pierzchalskim w rejonie miejscowości Trąbki funkcjonuje camping zarządzany przez Sebi-Rent, znajduje się tu plaża i miejsce biwakowe ze stolikami piknikowymi, polem namiotowym i parkingiem.

Pensjonaty i agroturystyka znajdują się w miejscowościach:

- Płoskinia 1d: pensjonat ZAKĄTEK WARMIŃSKI,
- Płoskinia 56: pensjonat NAT.I,
- Kolonia Płoskinia 1: agroturystyka ze stajnią,
- Tolkowiec 23: pensjonat TAKA NASZA,
- Czosnowo 8: agroturystyka RANCZO W DOLINIE.

13) INNE OBIEKTY USŁUGOWE

- Urząd Gminy, Płoskinia 8,
- Urzędy pocztowe: Chruściel 55, Płoskinia 2/5,
- Nadleśnictwo Zaporowo, Piórkowo 8,
- Leśnictwo Dąbrowa, Nadleśnictwo Zaporowo,
- Leśnictwo Lubnowo, Nadleśnictwo Zaporowo, Zaporowo,
- Leśnictwo Giedyle, Nadleśnictwo Orneta, Płoskinia 1B.

14) ZAKŁADY PRACY

Na obszarze gminy Płoskinia, poza ww. usługami znajdują się następujące zakłady pracy:

- MAKROCHEM Polska sp. z o.o. w Chruścielu, firma transportowa,
- Terminal przeladunkowy TRANSBUD, Piórkowo, hurtowy dostawca węgla,
- Mir Trans, naprawa i sprzedaż ciągników, Płoskinia 1C,
- Belweder, Hurtownia alkoholi, Płoskinia 9,
- Tartak Płoskinia.

II.7. Zagrożenie bezpieczeństwa ludzi i mienia

Na obszarze gminy Płoskinia nie występują obiekty o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej, ani nie znajdują się zakłady mogące być źródłem poważnej awarii.

Najbliższej gminy Płoskinia zakłady, które mogą być źródłem poważnej awarii znajdują się w Braniewie oraz w miejscowości Siedlisko gm. Braniewo.

W piśmie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie, Delegatura w Elblągu, znak WIOŚ-EL-I.703.7.265.2022.Rk z dnia 04.10.2022, stwierdzono iż: *ryzyko, które niesie działalność tych zakładów oraz skutki wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na ich terenie nie mają wpływu na zagrożenie elementów środowiska gminy Płoskini.*

Zagrożeniem bezpieczeństwa jest ruch samochodowy na drogach publicznych, szczególnie na drodze wojewódzkiej nr 506 i na drodze powiatowej nr 1385N.

Miejsca kolizyjne na drodze 1385N występują: pomiędzy miejscowościami Płoskinia – Szalmia, w miejscowościach: Bemowizna, Dąbrowa, Pakosze, Czosnowo, Strubno.

Po drogach publicznych i po liniach kolejowych może być prowadzony transport o charakterze obronnym, który może stanowić zagrożenie bezpieczeństwa.

II.8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

II.8.1. Wstęp

Zgodnie z art. 10 ust.2 pkt 7. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniając w szczególności:

- a) *analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,*
- b) *prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,*
- c) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,*
- d) *bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.*

Zgodnie z art. 10 ust. 5 - 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wykonanie bilansu ma umożliwić ocenę zapotrzebowania terenów na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy.

II.8.2. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

1) ANALIZA EKONOMICZNA

Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

w art. 7 ust.1 określa obowiązki gminy w zakresie finansowania zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy.

Zadania własne gminy, odnoszące się do potrzeb mieszkańców w aspekcie zagospodarowania przestrzennego obejmują między innymi sprawy: gminnych dróg, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz –urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, opieki zdrowotnej, edukacji publicznej, kultury, sportu i turystyki, zieleni gminnej.

Według danych GUS w roku 2021 r.²⁴ suma dochodów w gminie Płoskinia wynosiła 18,8 mln zł, co daje wskaźnik 7,7 tys. zł na jednego mieszkańca, w porównaniu z rokiem 2020 nastąpił wzrost dochodów o 13,6%.

W sąsiednich gminach wskaźnik ten wynosił:

- gmina Braniewo: 5,7 tys. zł na jednego mieszkańca,
- gmina Młynary: 7,1 tys. zł na jednego mieszkańca,
- gmina Wilczęta: 6,5 tys. zł na jednego mieszkańca.

W budżecie gminy Płoskinia wpływy od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek wynosiły 33,1 % ogółu dochodów.

Suma wydatków w gminie Płoskinia w roku 2021 wynosiła 17,0 mln zł, co daje wskaźnik 6,9 tys. zł na jednego mieszkańca, w porównaniu z rokiem 2020 nastąpił wzrost wydatków o 11,5%.

W sąsiednich gminach wskaźnik ten wynosił:

- gmina Braniewo: 5,1 tys. zł na jednego mieszkańca,
- gmina Młynary: 7,1 tys. zł na jednego mieszkańca,
- gmina Wilczęta: 6,0 tys. zł na jednego mieszkańca.

Wydatki inwestycyjne stanowiły 9,2% wszystkich wydatków.

Rada Gminy Płoskinia w uchwale nr XXXVIII/302/2022 z dnia 28 grudnia 2022 r. ustaliła dochody i wydatki budżetu Gminy na rok 2023 r. Dochody budżetu ustalono na kwotę 24,67 mln zł, a wydatki na kwotę 26,44 mln zł. Wydatki inwestycyjne zaplanowano na kwotę 10,93 mln zł, co 41,33 % kwoty zaplanowanych wydatków.

Sytuacja finansowa Gminy jest stabilna, poziom dochodów na jednego mieszkańca jest wyższych niż w przyległych gminach.

2) ANALIZA ŚRODOWISKOWA

W gminie Płoskinia znajdują się obszary przyrodnicze objęte ochroną prawną: rezerwat przyrody Ostoja bobrów w dolinie Pasłęki, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki, Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszar Sieci Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB280002, Obszar Sieci Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB280015, Obszar Sieci Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006.

Ponadto w obszarze gminy znajduje się 26 ustanowionych pomników przyrody.

Obowiązujące na tych obszarach przepisy mają na celu ochronę ich wartości przyrodniczych, środowiskowych i krajobrazowych i ograniczają możliwości wprowadzania na tych terenach zainwestowania.

Ponadto do ochrony przed zainwestowaniem wskazane są: lokalne korytarze ekologiczne dolin rzecznych, śródpolne "oczka" wodne, torfowiska, istniejące grupy i kępy drzew lub

²⁴Dane GUS s www.polskawliczbach.pl/gmina_Ploskinia#finanse-publiczne

krzewów, zadrzewianie dróg i miedz śródpolnych, zadrzewienia cmentarzy, obszary retencji wód (tereny podmokłe i bagienne – wilgotne łąki, torfowiska i inne).

Rozwój zainwestowania jest wskazany:

- w obszarach zwartej zabudowy wsi,
- w sąsiedztwie dróg i ciągów infrastruktury technicznej (wodociągów, kanalizacji sanitarnej),
- w terenach położonych poza terenami wskazanymi do ochrony.

3) ANALIZA SPOŁECZNA

Liczba mieszkańców stałych w gminie Płoskinia na dzień 30.06.2022 r. wyniosła 2483 osób, od roku 2011 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 170 osób (o ok. 7%).

Ludność zamieszkuje w 17 wsiach obrębowych i w 11 osadach i przysiółkach.

W roku 2021 gmina Płoskinia miała ujemny przyrost naturalny, który wynosi - 14.

W roku 2021 saldo migracji wewnętrznych w gminie Płoskinia wyniosło 48, a saldo migracji zagranicznych wynosiło 0. Średni wiek mieszkańców wynosił 39,4 lat i był nieco niższy niż średni województwie.

Pod względem wieku najliczniejsza jest grupa ludności w wieku 15 -64 lat, która stanowi 69,5% mieszkańców. Według danych GUS na koniec 2021 r. w gminie Płoskinia pracowało 318²⁵osób, co daje wskaźnik 127 osób/1000 mieszkańców - jest to wskaźnik podobny jak w powiecie braniewskim (128 osób/1000 mieszkańców), ale znacznie niższy niż województwie warmińsko – mazurskim (202 osób/1000 mieszkańców).

Spośród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy do pracy wyjeżdżało do pracy do innych gmin 96 osób, a przyjeżdżało z innych gmin 79 osób – saldo wyjazdów wynosiło 17 osób.

Dla zbilansowania miejsc pracy poza rolnictwem potrzeba 414 miejsc pracy.

²⁶Warunki zamieszkania według wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę w gminie Płoskinia są takie jak średnie w województwie warmińsko – mazurskim i lepsze niż w powiecie braniewskim, a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania jest lepsza niż średnio w powiecie i w województwie. Gorszy jest natomiast wskaźnik osób na 1 mieszkanie.

Na ocenę warunków zamieszkania wpływa też wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej: niższe niż średnio w powiecie są wskaźniki wyposażenia mieszkań w łazienkę (80,5), centralne ogrzewanie (65,37%), brak jest gazu sieciowego.

Słabe jest wyposażenie w usługi handlu – w gminie znajdują się tylko 3 sklepy spożywczo-przemysłowe, brak jest usług gastronomii.

II.8.3. Prognozy

1) PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

W oparciu o art. 10 ust. 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozy sporządzono na perspektywę 30 lat, ze zwiększeniem zapotrzebowania o 30%.

²⁵ Liczba osób bez z pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

²⁶ Szczegółowy opis warunków zamieszkania zawarto w rozdz. III.6.2.

Prognoza GUS w opracowaniu „Prognoza ludności dla gmin na lata 2017 – 2030”²⁷ wykonanym w 2014 r. zakłada dla gminy Płoskinia w roku 2030:

- liczbę mieszkańców: 2436, w prognozie przyjęto spadek liczby ludności od roku 2020 o 92 osoby,
- liczba osób w wieku przedprodukcyjnym: 456 (18,7 %),
- liczba osób w wieku produkcyjnym: 1426 (58,53 %),
- liczba osób w wieku po produkcyjnym: 554 (22,7 %).

Dla ustalenia liczby mieszkańców w gminie Płoskinia w roku 2052 (prognoza 30 letnia), założono przedłużenie trendów przyjętych w prognozie, to zmniejszenie liczby mieszkańców o 46 osób w każdym dziesięcioleciu, co daje liczbę mieszkańców w roku 2052 2344 osób, jest to spadek w porównaniu z rokiem 2021 o 159 osób.

W porównaniu z rokiem 2021 prognozie GUS na rok 2030 zakłada się procentowy wzrost liczby ludności w grupie wiekowej 0-14 lat (o 2,7 pkt procentowych), spadek liczby ludności w grupie wiekowej 14 – 64 lat (o 12 pkt procentowych), wzrost liczby ludności w grupie wiekowej powyżej 65 lat (o 8 pkt procentowych).

2) PROGNOZA MIEJSC PRACY

Na podstawie prognozowanej w roku 2052 liczby mieszkańców i proporcjonalny jak dla roku 2030 jak ustalono w Prognozie GUS opracowanej w 2014 r., zakłada się udział poszczególnych grup wieku:

- liczba osób w wieku przedprodukcyjnym: 438 (18,7 %),
- liczba osób w wieku produkcyjnym: 1373 (58,53 %),
- liczba osób w wieku po produkcyjnym: 533 (22,7 %).

Przyjęto założenie, że 100 % zawodowo czynnych znajdzie zatrudnienie w gminie Płoskinia. Jest to założenie teoretyczne, ponieważ będą występowały i wyjazdy do pracy i przyjazdy do pracy (tak jak obecnie), ale zakłada się że liczby te zostaną zrównoważone. Potrzebna liczba miejsc pracy dla zbilansowania potrzeb osób aktywnych zawodowo w roku 2052 będzie wynosiła 1372.

II.8.4. Zapotrzebowanie terenów na nową zabudowę

1) ZAPOTRZEBOWANIE NA TERENY MIESZKANIOWE

Dla określenia zapotrzebowania na mieszkania w gminie Płoskinia w roku 2052, przyjęto następujące założenia:

- poprawę warunków zamieszkania (powierzchni użytkowej mieszkania) z 25,9 m²/osobę na 35 m²/osobę - co daje 82 040 m², zapotrzebowanie wynosi na 18 083 m² powierzchni użytkowej mieszkań; przyjmując realizację tej powierzchni tylko w zabudowie jednorodzinnej, przy powierzchni użytkowej jednego domu 150 m², daje to 120 domów;
- poprawę standardu mieszkań, poprzez realizację nowych domów o lepszym standardzie;
założono wymianę 20% obecnej liczby mieszkań (846 mieszkań) – na nowe budynki mieszkalne jednorodzinne, to jest realizację 170 domów mieszkalnych jednorodzinnych;

Prognozowane zapotrzebowanie na tereny i powierzchnie mieszkalne wynosi:

²⁷ Informacje ze strony <https://tat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/prognoza-ludnosc/prognoza-ludnosc-gmin-na-lata-2017-2030-opracowanie-eksperymentalne,10,1.ht>

- liczba domów łącznie (l.d)= 290 domów,
- powierzchnia terenu netto (t.n), przy założeniu realizacji domów w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i powierzchni działki 1000 m²= 29 ha terenu netto,
- powierzchnia terenu brutto (t.b = t.n x 1,20- (zwiększenie powierzchni terenu na drogi i infrastrukturę) = 29 ha x 1,20)= 34,80 ha,
- powierzchnia użytkowa zabudowy (p.uż= l.d. 150 m² - powierzchnia użytkowa jednego domu 150 m²) = 290 x 150 = 43 500 m²,
- powierzchnia całkowita zabudowy (p.c=p.uż x 1,20) = 43 500 X 1,20 = 52 200 m².

Przyjmując niepewność procesów rozwojowych, szacuje się zapotrzebowanie zwiększone o 30%, co daje zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową:

- 45,24 ha terenów brutto zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 56 550 m² powierzchni użytkowej mieszkań,
- 67 860 m² powierzchni całkowitej mieszkań.

2) ZAPOTRZEBOWANIE NA TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ

Zapotrzebowanie terenów na nową powierzchnię użytkową zabudowy usługowej (bez usług turystyki) przyjęto jako wskaźnik udziału terenów zabudowy mieszkaniowej.

Zakładając poprawę warunków życia mieszkańców, w tym poprawę dostępności do usług, rosnący stopień korzystania z różnego rodzaju usług, zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe określono jako pochodna nowych terenów zabudowy mieszkaniowej według wskaźnika 1: 10, co daje następujące powierzchnie zabudowy usługowej:

- 4.50 ha terenów zabudowy usługowej brutto,
- 5 600 m² powierzchni użytkowej usług,
- 6786 m² powierzchni całkowitej usług.

3) ZAPOTRZEBOWANIE NA TERENY USŁUG TURYSTYKI

Gmina posiada duży potencjał do rozwoju funkcji usług turystyki, co wynika z bogatych walorów przyrodniczych i wyjątkowych walorów krajobrazowych.

Biorąc pod uwagę:

- wzrost zamożności mieszkańców miasta,
- bliskość miejskich obszarów intensywnie zurbanizowanych (Elbląg, Braniewo),
- zainteresowanie ludności korzystaniem nie tylko z wypoczynku w okresie letnim ale również w dni wolne od pracy,
- bardzo małą ofertę miejsc wypoczynkowych w gminie.

Zakłada się, że na terenie gminy Płoskinia liczba miejsc wypoczynkowych może wzrosnąć o 500 miejsc wypoczynkowych (m.w).

Prognozowane zapotrzebowanie na tereny i powierzchnie wypoczynku i turystyki może wynosić:

- powierzchnia terenu netto (t.n przy wskaźniku 30 m.w/ ha)= 16 ha terenu netto,
- powierzchnia brutto (t.b = t.n x 1,20 - zwiększenie pow. terenu na drogi, infrastrukturę)
= 16 ha x 1,20 = 19,20 ha,
- powierzchnia zabudowy przy wskaźniki 20% zabudowy (t.n x 0,20)= 38 400 m²,
- powierzchnia użytkowa usług (p.uż = p.c x 0,80) = 57 600 m² x 0,8 = 46 080 m².
- powierzchnia całkowita przy założeniu realizacji budynków o wysokości 1,5 kondygnacji
= (p.c = p.z x 1,5) = 57 600 m².

4) ZAPOTRZEBOWANIE NA TERENY ZABUDOWY TECHNICZNO - GOSPODARCZEJ (produkcja składowa, magazyny, usługi) – MIEJSCA PRACY

Dane wyjściowe do obliczenia zapotrzebowania stanowi prognozowana liczba osób aktywnych zawodowo w roku 2052 – 1372 osób, minus liczba istniejących miejsc pracy – 668 = 704 miejsc pracy (m.p – osób).

Prognozowane zapotrzebowanie na tereny i powierzchnie zabudowy techniczno-gospodarczej może wynosić:

- powierzchnia terenu netto (t.n - przy wskaźniku 15 osób/ha) = $704:15 = 47$ ha,
- powierzchnia terenu brutto (zwiększenie terenu na drogi i infrastrukturę o 15%) = 54 ha,
- powierzchnia zabudowy przy wskaźniki 20% zabudowy = 108 000 m²,
- powierzchnia użytkowa budynków (przyjęto 30% pow. zabudowy terenów netto i 2 kondygnacje nadziemne)= 282 000 m²,
- powierzchnia całkowita budynków (powierzchnia użytkowa x 1,20) = 338 400 m².

Zakładając niepewność procesów rozwojowych oraz atrakcyjność gminy Płoskinia wynikająca z położenia przy węźle drogi krajowej S, duży odsetek ludności w wieku produkcyjnym, uważa się za uzasadnione zwiększenie zapotrzebowania o 30%, co daje zapotrzebowanie na tereny zabudowy produkcyjno-gospodarczej:

- na tereny netto (t.n) = $47 \text{ ha} \times 1,30 = 61$ ha
- na tereny brutto (t.n. x 1,20) = $61 \text{ ha} \times 1,20 = 64,80$ ha
- powierzchnia użytkowa budynków = $282 000 \text{ m}^2 \times 1,3 = 366 600 \text{ m}^2$
- powierzchnia całkowita budynków (p. uż x 1,20) = 439 920 m².

II.8.5. Chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno – przestrzennej

W gminie Płoskinia nie wyznaczono granic „obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych” (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1443).

Dla potrzeb niniejszego opracowania przyjęto, iż obszary o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obejmują obszary zwartej zabudowy wsi.

Chłonność ta jest rozumiana jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w hektarach.

Tereny do zainwestowania na funkcje mieszkaniowe i usługowe, które położone są w takich obszarach w większych miejscowości to: Chruściel – 2,20 ha, Czosnowo – 1,00 ha, Dąbrowa – 2,75 ha, Demity – 1,20 ha, Długobór – 1,00 ha, Jarzębiec – 2,00 ha, Lubnowo – 0,85 ha, Pierzchały – 0,50 ha, Płoskinia – 3,00 ha, Strubno – 0,50 ha, Tolkowiec – 2,50 ha, Wysoka Braniewska – 1,70 ha.

Razem powierzchnia terenów do zainwestowania w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wynosi 18,20 ha.

II.8.6. Chłonność obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę i w studium uwarunkowań.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Tereny przewidziane pod zabudowę zostały wyznaczone w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 3/12 obręb Pierzchały, uchwalonym uchwałą nr XXXVII/277/2022 z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie uchwalenia miejscowego

planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 3/12 obręb Pierzchały, arkusz mapy 2 (publikacja: Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. z 2022 r. poz. 4201).

Powierzchnia terenów do zainwestowania na funkcje zabudowy produkcyjno-przemysłowo-składowej z usługami wynosi 85 ha.

STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Dla Gminy Płoskinia obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płoskinia, uchwalone uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr 139/XXVIII/2002 z dnia 28 maja 2002 r, zmienione:

- uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XVIII/117/2008 z dnia 27 października 2008 r.
- uchwałą Rady Gminy Płoskinia nr XXXVIII/245/2014 z dnia 29 maja 2014 r.

W studium ustalono zasady rozwoju przestrzennego w sposób następujący:

1. Sieć osadnicza:

- 1.1. Ośrodek gminny: wieś Płoskinia – wyposażenie w usługi oświaty, kultury, zdrowia, handlu, obsługi rolnictwa;
- 1.2. Ośrodki wspomagające: wieś Chruściel i Długobór - wyposażenie w usługi oświaty, kultury, handlu, obsługi rolnictwa;
- 1.3. Pozostałe ośrodki pomocnicze: wyposażenie wynikające z inicjatyw mieszkańców.

2. Funkcje komercyjne:

- 2.1. Tereny położone w sąsiedztwie węzła drogowego Braniewo Południe - drogi ekspresowej i drogi wojewódzkiej, linii kolejowej, z dostępem do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej – realizacja funkcji komercyjnych (symbol PPK oraz UP, MU na rysunku studium).
- 2.2. Tereny zwartej zabudowy wsi o przesądzonym użytkowaniu – tereny niezagospodarowane lub zainwestowane tereny do rewaloryzacji i przekształceń – funkcja mieszkaniowa z uzupełniającą funkcją usługową i produkcyjną.

3. Przemysł i usługi – rozwój funkcji przemysłowej, głównie przemysłu rolno-spożywczego i drzewnego.

- 3.1. Rozwój w miejscu dawnych wielkoprodukcyjnych zakładów rolnych (Pierzchały, Wysoka Braniewska).
- 3.2. Zakaz lokalizacji nowych zakładów w strefie SE.

4. Funkcje turystyczne – rozwój turystyki krajoznawczej w oparciu o szlak Kopernikowski, turystyka konna i jeździectwo, myślistwo.

- 4.1. Wypoczynek krótko i długo pobytowy nad jez. Pierzchalskim;
- 4.2. Agroturystyka i urządzenia obsługi turystyki krajoznawczej, pieszej i rowerowej: Chruściel, Długobór, Dąbrowa, Płoskinia.
- 4.3. Plenery artystyczne związane z jez. Pierzchalskim.
- 4.4. Rozwój turystyki i zabudowy letniskowej w miejscowościach: Chruściel, Dąbrowa, Długobór, Tolkowiec, Szalmia.

II.8.7. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę i chłonności obszarów

<p>TABELA NR IX. GMINA PŁOSKINIA. I. ZAPOTRZEBOWANIE TERENÓW NA NOWĄ ZABUDOWĘ II. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ III. WNIOSKI – ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWE TERENY INWESTYCYJNE</p>

<i>Parametr</i>	<i>Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna</i>	<i>Zabudowa usługowa</i>	<i>Usługi turystyki</i>	<i>Zabudowa techniczna – gospodarcza</i>	<i>Uwagi</i>
I.ZAPOTRZEBOWANIE TERENÓW NA NOWĄ ZABUDOWĘ					
I.1.Powierzchnia terenu brutto (t.b.)	45,24 ha	4,50 ha	19,20 ha	64,80 ha	Razem 133,74 ha
I.2.Powierzchnia użytkowa zabudowy (p.uż.)	56 550 m ²	5 600 m ²	46 080 m ²	366 600 m ²	
I.3.Powierzchnia całkowita zabudowy (p.c.)	67 860 m ²	6 786 m ²	57 600 m ²	439 920 m ²	
II.BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W OBOWIĄZUJĄCYM STUDIUM					
II.1. Strefa centralna (SC) Podstrefa POP Podstrefa PT – 1 Podstrefa rolnicza PR Obszary niezainwestowane w obrębie większych wsi Chruściel – 2,20 ha, Czosnowo – 1,00 ha, Dąbrowa – 2,75 ha, Demity – 0,50 ha, Długobór – 1,20 ha, Jarzębiec – 2,00 ha, Lubnowo – 0,85 ha, Pierzchały – 0,50 ha Płoskinia – 3,00 ha, Strubno – 0,50 ha, Tolkowiec – 2,00 ha, Wysoka Braniewska – 1,70 ha.	10,90 ha	3,48 ha	1,82 ha	2,00 ha	Razem 18,20 ha
II.2. Strefa zachodnia (SZ) Podstrefa komercyjna (PPK).	Pow. brutto 5,16 ha			Pow. brutto 154,00 ha	Razem 159,16 ha

Tereny P,U: Pierzchały Wschód Pierzchały Zachód Pierławki Chruściel Zachód.					
Podstrefa (PT-2) teren M,U = 2,50 ha	1,25 ha	1,25 ha			Razem 2,50 ha
II.3.Strefa ekologiczna (SE)			8,00 ha		Razem 8,00 ha
II.4. Strefa południowa (SP)					0
Razem	17,31 ha	4,73 ha	9,82 ha	156,00	187,86 ha
III.ZBILANSOWANIE TERENÓW					
Razem tereny do zabudowy w Studium (2008 r. i 2014 r.)	17,31 ha	4,73 ha	9,82	156,00	187,86 ha
Zapotrzebowanie na tereny wg rozdz. II.8.4.	45,00 ha	4,50 ha	19,20 ha	65,00 ha	133,70 ha
WNOSKI	- 27,69 ha	+ 77,23ha	- 9,38ha	+ 14,00 ha	+ 54,16
ZAPOTRZEBOWANIE NA TERENY					
Tereny brutto (t.b)	27,69 ha		9,38ha		
Tereny netto (t.n = t.b x 0,8)	22,15 ha		7,50 ha		
Powierzchnia całkowita zabudowy, wskaźnik zabudowy 20% (p.c.= t.n x 0,2 x 2 kond)=	88 600 m ²		30 000 m ²		
Powierzchnia użytkowa zabudowy (p.uż=p.c.x 0,80)	70 880 m ²		24 000 m ²		

Z powyższego bilansu wynika, że na terenie gminy Płoskinia istnieją nadwyżki terenów dla realizacji zabudowy usługowej oraz funkcji produkcyjno – usługowych. Tereny te skupione są głównie w zachodniej części gminy, w miejscowościach Pierzchały, Chruściel i Pierławki. Taka koncentracja zabudowy w jednym rejonie wymuszać będzie dojazdy do pracy, co wiąże się z uciążliwością dla mieszkańców. Postuluje się więc wskazanie potencjalnych terenów pod lokalizację zabudowy usługowej, produkcji składów i magazynów w różnych rejonach gminy, o dobrych powiązaniach komunikacyjnych i w pobliżu większych miejscowości.

W gminie brakuje terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zabudowę usługową, którą należy zlokalizować przy większych miejscowościach oraz usługi turystyki.

II.8.8. Możliwości finansowania przez gminę sieci komunikacyjnych, infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. w Art. 10 Ust 5 Pkt 5, stanowi, iż dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, określa się:

- a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;
- b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami.

REALIZACJA INWESTYCJI W ZAKRESIE SIECI KOMUNIKACYJNYCH

Zakłada się wyznaczanie dróg jako drogi wewnętrzne - inwestycje dotyczące gruntów prywatnych nie będą obciążały budżetu gminy.

REALIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Przyjęto następujące założenia:

- a) realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej w terenach przyległych do dróg wyposażonych w sieci wodociągowe i kanalizacji sanitarnej – koszty nie będą występowały;
- b) realizacja usług turystyki: realizacja zabudowy w terenach przyległych do dróg wyposażonych w sieci wodociągowe i kanalizacji sanitarnej – koszty nie będą występowały;
- c) realizacja produkcji, składów i magazynów w wyznaczonych terenach o znacznej powierzchni będzie wiązała się z podziałem na działki budowlane i wyznaczeniem dróg wewnętrznych. Realizacja sieci wodociągowych i sieci kanalizacji sanitarnej w drogach wewnętrznych będzie wymagała inwestycji gminnych.

Przyjęto, iż w terenach tych drogi wewnętrzne stanowią będą 10% powierzchni, to jest 64,5 ha, przy średniej szerokości dróg 12m daje to długość dróg i sieci – 5,3 km.

Rozważając o kosztach uzbrojenia nowych terenów inwestycyjnych, należy podkreślić, że ustalenia studium stanowią docelową koncepcję rozwoju gminy, realizacja inwestycji będzie postępować etapowo, lub nastąpi w niewielkim stopniu, tak więc inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej będą realizowane stopniowo.

REALIZACJA INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Z prognozy demograficznej wykonanej na potrzeby Studium wynika, iż w gminie Płoskinia nastąpi spadek liczby ludności. Zwiększenie powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej wynika z założenia poprawy warunków zamieszkania i warunków życia.

Infrastruktura społeczna może być realizowana z dochodów gminy wynikających z:

- wpływów z podatku od nieruchomości (gruntów i budynków),
- wpływów z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (opłaty planistycznej – po uchwaleniu planu miejscowego),
- wpływów z opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości w wyniku podziału

- nieruchomości dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego,
- wpływów z opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości w wyniku budowy przez gminę infrastruktury technicznej.

ZRÓDŁA FINANSOWANIA

Wyznaczanie nowych terenów pod zainwestowanie, a co za tym idzie zabudowa i zagospodarowanie tych terenów, zgodnie z ustaloną polityką gminy, wiąże się nie tylko z wydatkami gminy, ale również dochodami.

Dochody gminy wynikają z:

- wpływu z podatku od budynków,
- wpływu z podatku od nieruchomości budowlanych,
- wpływu związanego z obrotem nieruchomościami gminy,
- wpływu z tytułu wzrostu wartości nieruchomości (renty planistycznej – po uchwaleniu planu miejscowego),
- wpływy z opłat adiacenckich.

Gmina może pozyskiwać na cele realizacji inwestycji publicznych z dotacji takich jak:

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- środki Samorządu Województwa Pomorskiego – z Funduszu Rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich,
- funduszy Unii Europejskiej.

Koszty realizacji infrastruktury mogą też być ponoszone poprzez współudział w kosztach poprzez zainteresowanych inwestorów.

Tak więc istnieją możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci infrastruktury technicznej służących realizacji zadań własnych gmin.

II.9. Uwarunkowania stanu prawnego gruntów

Gmina Płoskinia jest właścicielem terenów i obiektów o łącznej powierzchni 285,21 ha, co stanowi 1,65 % powierzchni gminy.

Wykaz gruntów stanowiących własność gminy Płoskinia według użytkowania zawiera Tabela nr X.

TABELA NR X. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ GRUNTÓW STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY PŁOSKINIA WEDŁUG UŻYTKOWANIA.				
L.p.		<i>Tereny zabudowane i zainwestowane, w trakcie zabudowy</i>	<i>Lasy, tereny zadrzewione, nieużytki</i>	<i>Grunty rolne</i>
1	Tereny zabudowane	8,7966 ha		
1.1.	- tereny zabudowane – mieszkaniowe (B)	3,8338 ha		
1.2	- tereny zabudowane - tereny przemysłowe (Ba)	0,7290 ha		
1.3	- inne tereny zabudowane	3,6187ha		

	(Bi)			
1.4	- tereny rekreacyjno – wypoczynkowe (Bz)	0,5519 ha		
1.5	- tereny różne (Tr)	0,0632 ha		
2.	Tereny zurbanizowane niezabudowane lub w trakcie zabudowy (Bp)	0,1084 ha		
3.	Drogi (dr)	210,2034 ha		
4.	Tereny zabudowane rolnicze (Br)	3,9656 ha		
5.	Użytki kopalne (K)	0,3384 ha		
6.	Lasy (Ls)		2,5578 ha	
7.	Grunty zadrzewione i zakrzaczone na użytkach rolnych (Lzr)		3,3131 ha	
8.	Użytki rolne			53,6258 ha
8.1	- pastwiska trwałe (Ps)			15,9489 ha
8.2	- grunty orne (R)			33,5348 ha
8.3	-rowy (W)			0,5650 ha
8.4	- grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi (Ws)			0,0359 ha
8.5	- grunty pod stawami (Wsr)			0,5391 ha
8.6	- łąki (Ł)			3,0021 ha
9.	Nieużytki (N)			2,3013 ha
		223,4124 ha =78,33 %	5,8709 ha =2,05 %	55,9271 ha = 19,62 %
		285,2104 ha – 100%		

Największy udział procentowy mają drogi, które stanowią 73,30 % ogółu gruntów gminnych.

Drugą pod względem powierzchni grupę stanowią grunty rolne, stanowiące 20,29 % ogółu gruntów gminnych.

Na obszarze gminy Płoskinia grunty stanowiące własność Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa występują na terenach obrębów: Chruściel, Dąbrowa, Demity, Długobór,

Jarzębiec, Łojewo, Łozy, Pielgrzymowo, Pierzchały, Pierławki, Podlechy, Strubno, Wysoka Braniewska. Największe powierzchnie tych gruntów występują w obrębach: Pierławki, Chruściel, Pierzchały, Łozy – Stygajny.

Skarb Państwa jest właścicielem:

- lasów o powierzchni 4 753,40 ha,
- terenów kolejowych zamkniętych o powierzchni 69,5835 ha.
- dróg wojewódzkich,
- terenów zamkniętych Ministerstwa Obrony Narodowej.

II.10. Uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych

II.10.1. Przepisy ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu

- 1) USTAWA Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 r. O OCHRONIE PRZYRODY (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.)
 - a) art. 2 ustawy ustala, iż ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody, w tym:
 - *dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów, roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,*
 - *siedlisk przyrodniczych,*
 - *siedlisk zagrożonych wyginięciem,*
 - *tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu,*
 - *zieleni w miastach i wsiach,*
 - *zadrzewień;*
 - b) art. 3 ustawy ustala, iż cele ochrony przyrody są realizowane między innymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przez uwzględnianie wymagań ochrony przyrody;
 - c) art. 6 ust. 1 ustala formy ochrony przyrody;
 - d) art. 78 ustawy ustala, iż rada gminy jest obowiązana zakładać i utrzymywać w należyłym stanie tereny zieleni i zadrzewień;
 - e) art. 81 ustawy ustala, iż rada gminy może uznać za park gminny teren położony poza obrębem miast i wsi o zwartej zabudowie, pokryty drzewostanem i nieobjęty ochroną na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody w studium wskazuje się formy ochrony przyrody objęte ochroną prawną: rezerwat przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce”, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki, Obszar Sieci Natura 2000 Dolina Pasłęki PLB, Obszar Sieci Natura 2000 Ostoja Warmińska PLB, Obszar Sieci Natura 2000 Obszaru Sieci Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH oraz 26 pomników przyrody.

Opis i charakterystykę obszarów zawarto w rozdz. II.4.5.

- 2) USTAWA Z DNIA 27 KWIETNIA 2001 R. PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.)

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy należy uwzględnić następujące przepisy tej ustawy:

- a) art. 71 ust. 1 ustala zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowić muszą podstawę do sporządzania i aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- b) art. 71 ust. 2 określa wymóg zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska przez:
 - rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń,
 - ustalenie warunków realizacji przedsięwzięć, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska;
- c) art. 72 ust. 1 ustala wymogi, które należy uwzględnić w studium w celu zapewnienia warunków do utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska w zakresie:
 - ustalenia programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi w tym na terenach eksploatacji kopalin i gospodarowania gruntami,
 - uwzględniania obszarów występowania złóż kopalin, systemów transportowych i komunikacji publicznej, kształtowania terenów zieleni,
 - ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem,
 - zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom,
 - ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi,
 - ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznym,
 - kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, w tym gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami,
 - ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- d) art. 72 ust. 2 ustala wymóg określenia proporcji pozwalających na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia;
- e) art. 72 ust. 3 ustala wymóg określenia sposobu zagospodarowania terenów zdegradowanych.

3) USTAWA Z DNIA 20 LIPCA 2017 R. PRAWO WODNE (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.):

a) art. 24 stanowi:

Dla potrzeb zarządzania wodami, w tym planowania w gospodarowaniu wodami, wody dzieli się na jednolite części wód, uwzględniając:

1) jednolite części wód powierzchniowych, w tym jednolite części: a) wód przejściowych lub przybrzeżnych, b) wód sztucznych lub silnie zmienionych; 2) jednolite części wód podziemnych, z wyodrębnieniem wód podziemnych w obszarach bilansowych, będących jednostkami hydrogeologicznymi wytypowanymi w celu ustalenia zasobów odnawialnych i zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych, wraz z oceną stopnia zagospodarowania tych wód, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 97 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

b) art. 166 Ust. 1. stanowi:

W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią:

- obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o

ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy;

c) art. 227 stanowi:

ust.1. Utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych oraz morskich wód wewnętrznych polega także na zachowaniu stanu dna lub brzegów oraz na remoncie lub konserwacji istniejących budowli regulacyjnych.

ust. 2. Utrzymywanie wód, o których mowa w ust. 1, ma na celu zapewnienie:

1) ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi,

2) spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych,

3) warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,

4) warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludzie śródlądowej,

5) działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego – i nie powinno uniemożliwić osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, przy uwzględnieniu dopuszczalności nieosiągnięcia celów środowiskowych, o której mowa w art. 66.

II.10.2. Przepisy dotyczące gruntów rolnych i leśnych

1) USTAWA Z DNIA 03 LUTEGO 1995 r. O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 2409 ze zm.)

a) art. 6 stanowi:

Na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej;

b) art. 7 ust. 1 stanowi:

Przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagającego zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;

c) art. 7 ust. 2 pkt. 1 stanowi:

Przeznaczenie gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

d) art. 7 ust. 2 pkt 2

Przeznaczenie gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby;

e) art. 7 ust. 2 pkt 5:

Dla pozostałych gruntów leśnych wymagana jest zgoda marszałka województwa wyrażona po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

2) USTAWA Z DNIA 28 WRZEŚNIA 1991 r. O LASACH (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1356 ze zm.)

a) art.7. ust.1. stanowi, iż zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu, w celu:

- zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na środowisko, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą,
- ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych;

b) art. 14 ust. 2 określa grunty, które mogą być przeznaczone do zalesienia:

- grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych,
- lotne piaski i wydmy piaszczyste,
- strome stoki, zbocza, urwiska i zapadlisk,
- hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie.

c) art. 15 określa lasy, które mogą być uznane za lasy ochronne.

Na obszarze gminy Płoskinia występują:

- lasy prywatne,
- lasy stanowiące własność Gminy Płoskinia,
- lasy stanowiące własność Skarbu Państwa: w zarządzie Nadleśnictwa Zaporowo, dla których obowiązuje Plan urządzania lasu na okres od 1.01.2020 r. do 31.12.2029 r.
- lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, w zarządzie Nadleśnictwa Orneta, dla których obowiązuje Plan urządzania lasu na okres od 1.01.2019 r. do 31.12.2028 r.

W obrębie lasów stanowiących własność Skarbu Państwa ustanowiono lasy o szczególnych wartościach przyrodniczych (HCVF²⁶), w których gospodarowanie ma dążyć do zachowania i wzmocnienia szczególnych wartości przyrodniczych – opis lasów zawarto w rozdz. II.4.4, lasy oznaczono na Rysunku nr 1. Uwarunkowania.

II.10.3. Przepisy dotyczące ochrony zabytków

USTAWA Z DNIA 23 LIPCA 2003 r. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.)

a) art. 6 stanowi, iż ochronie i opiece podlegają: krajobraz kulturowy, zespoły obiektów, dzieła architektury i budownictwa, obiekty techniki, cmentarze, parki;

b) art. 7 stanowi o formach ochrony zabytków, którymi są: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;

c) art. 19 stanowi, iż w studium uwarunkowań oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się:

- ochronę zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- ochronę innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- ochronę parków kulturowych,
- ustalenia gminnego programu opieki nad zabytkami.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomości województwa warmińsko-mazurskiego oraz ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków, podlegają ochronie na podstawie art. 19, podano w rozdz. II.5.5 i II.5.6.

II. 10.4. Przepisy dotyczące dróg publicznych

1) USTAWA Z DNIA 21 MARCA 1985 R. O DROGACH PUBLICZNYCH (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 645 ze zm.)

- art. 2 ustala podział dróg na kategorie: drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne,

- art. 3 ustala podział dróg publicznych pod względem dostępności na drogi ogólnodostępne i o ograniczonej dostępności w tym autostrady i drogi ekspresowe,
- art.43 ustala odległości obiektów budowlanych sytuowanych przy drogach publicznych. Przepisy ww. ustawy obowiązują dla dróg publicznych - wojewódzkich, powiatowych i gminnych, opisanych w rozdz. II.14.1.

2) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY Z DNIA 24 CZERWCA 2022 R. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych, dotyczących dróg publicznych (Dz.U. 2022 r. poz. 1518).

Przepisy ww. rozporządzenia ustalają wymagania projektowe dla budowy i przebudowy dróg publicznych - wojewódzkich, powiatowych i gminnych, opisanych w rozdz. II.14.1.

II. 10.5. Przepisy dotyczące obszarów kolejowych

1) USTAWA Z DNIA 28 MARCA 2003 R. O TRANSPORCIE KOLEJOWYM (t.j. Dz. U. z 2023 r. Poz. 1786 zm.)

Przepisy ustawy określają, między innymi, zasady korzystania z infrastruktury kolejowej, zarządzania infrastrukturą kolejową i jej utrzymania.

Rozdział 2b określa szczególne zasady i warunki przygotowania inwestycji dotyczących linii kolejowych, art. 9 ad ust.3 stanowi:

W sprawach dotyczących lokalizacji linii kolejowych, realizowanych w trybie tego rozdziału, nie stosuje się przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z zastrzeżeniem art. 9n ust. 2 i art. 9o ust. 3 pkt 4 lit. g, oraz przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

2) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY Z DNIA 07 SIERPNI 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej a także sposobu urządzania i utrzymywania zastłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych w sąsiedztwie linii kolejowej (Dz.U. z 2020, poz. 1247).

3) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzyżowania linii kolejowych oraz bocznic kolejowych z drogami i ich usytuowanie (t.j.Dz. U. z 2020 r. poz. 710).

II. 10.6. Przepisy dotyczące terenów zamkniętych oraz terenów niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.

1) USTAWA Z DNIA 21 SIERPNI 1997 R. O GOSPODARCE NIERUCHOMOŚCIAMI (t. j. Dz. U. z 2023 poz. 344 ze zm.)

Art. 91 stanowi:

Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje nieruchomości uznawanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, uwzględniając ich przeznaczenie, wyposażenie i lokalizację.

2) ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW Z DNIA 24 SIERPNI 2004 R. W SPRAWIE OKREŚLENIA RODZAJÓW NIERUCHOMOŚCI UZNAWANYCH ZA NIEZBĘDNE NA CELE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA (t.j. Dz. U. z 2014 r. Nr 1087).

W § 1 ustalono wykaz nieruchomości uznanych za niezbędne na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym:

- przeznaczone na cele sztabowe i administracyjne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej i wojsk państw sojuszniczych, instytucji wojskowych, ochrony państwa, Policji, Straży Granicznej,
- pod obiekty przeznaczone na magazyny państwowych rezerw gospodarczych i mobilizacyjnych,
- na siedziby sądów, prokuratur, zakładów poprawczych,
- nieruchomości pod drogami publicznymi, liniami kolejowymi, którym na podstawie odrębnych przepisów nadano znaczenie obronne.

Na obszarze gminy Płoskinia do terenów niezbędnych na cele obronności i bezpieczeństwa państwa należy działka nr 1/26 obręb Chruściel.

3) USTAWA Z DNIA 17 MAJA 1989 R. PRAWO GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 752 ze zm.)

Art. 4. ust. 2A stanowi:

Tereny zamknięte są ustalane przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych w drodze decyzji. W decyzji tej określone są również granice terenu zamkniętego.

Na obszarze gminy Płoskinia terenami zamkniętymi są tereny, przez które przebiegają linie kolejowe:

- linia kolejowa o znaczeniu państwowym pierwszorzędna nr 204 (Malbork – Braniewo – granica państwa),
- linia kolejowa regionalna drugorzędna nr 217
- linia kolejowa regionalna drugorzędna nr 221.

Ogółem powierzchnia terenów kolejowych zamkniętych w gminie Płoskinia wynosi 69,5835 ha.

Wykaz działek stanowiących tereny zamknięte zawarty jest w rozdziale II.14.2, pkt 4.

4) USTAWA O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM Z DNIA 27 MARCA 2003 R. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.)

Przepisy ww. ustawy odnoszące się do terenów zamkniętych:

- a) art. 3: tereny zamknięte wyłączone są z kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gminy;
- b) art. 4 ust. 3: w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustala się tylko granic terenów zamkniętych oraz granice och stref ochronnych – nie dotyczy terenów zamkniętych ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu;
- c) art. 10: w studium uwzględnia się granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- d) art. 15 ust. 6.: planu miejscowego nie sporządza się dla terenów zamkniętych, z wyłączeniem terenów ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu.

Wykaz terenów zawarto w rozdz. III.14.2 pkt 4.

II. 10.7. Przepisy dotyczące terenów i obszarów górniczych

USTAWA PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE Z DNIA 9 CZERWCA 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.)

Art. 104 stanowi: Obszary i tereny górnicze uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Na terenie gminy Płoskinia aktualnie nie występują tereny ani obszary górnicze.

II.11. Uwarunkowania naturalnych zagrożeń geologicznych²⁸

Naturalnym zagrożeniem geologicznym są osuwiska występujące na nachylonych powierzchniach - stokach i zboczach dolin. Osuwiska następują w wyniku zaburzenia równowagi mas, wynikającymi z rozluźnienia struktury (zwietrzanie), podcięcia przez rzekę, wpływem wód opadowych lub roztopowych lub ze sztucznym podkopaniem lub obciążeniem stoku.

Terenami zagrożonymi ruchami masowymi - terenami predysponowanymi do występowania ruchów masowych są tereny o spadkach powyżej 8%, w których obecność form rzeźby terenu takich jak: osuwiska, pokrywy stokowe, stożki usypiskowe lub piargowe) oraz ukształtowanie powierzchni terenu wskazują na możliwy rozwój takich procesów w przeszłości lub też uwarunkowania geologiczno-geomorfologiczne nie wykluczają rozwoju takich procesów w przyszłości.

W bazie Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej SOPO (stan na dzień 30.11.2022 r.) na terenie gminy Płoskinia nie wskazano aktywnych osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Starosta Braniewski nie sporządził rejestru osuwisk.

W opracowaniu Akademii Górniczo-Hutniczej z Krakowa pod tytułem „Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych) na terenie całego kraju”, na obszarze gminy Płoskinia również nie zarejestrowano terenów aktywnych osuwisk.

W czasie prac terenowych we wrześniu i październiku 2022 r. na terenie gminy Płoskinia stwierdzono występowanie szeregu aktywnych osuwisk w dolinach rzek Pasłęki i Wąszy, które są wynikiem abrazyjnej działalności wód płynących.

Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, czyli o spadkach powyżej 8% występują na terenie całej gminy, a szczególności na zachód od wsi Giedyle, na wschód od wsi Strubno oraz w rejonie wsi Szalmia.

II.12. Uwarunkowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów składowania dwutlenku węgla

II.12.1. Występowanie kopalin²⁹

Na terenie gminy udokumentowano jedno złożo piasku i żwiru:

- Dąbrowa III, nr złoża KN 11977, działka ew. nr 84/4 obręb Dąbrowa, powierzchnia 3,05 ha, obszar górniczy zniesiony.

W Centralnej Bazie Danych Geologicznych wykazano następujące złoża kopalin:

- 1) Złoża prognostyczne:
 - torf dla celów rolniczych, na terenie obrębu Pakosze, częściowo w gminie Pieniężno.

²⁸ Opracowano na podstawie „Gmina Płoskinia, Opracowania ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” mgr Bogusław Grechuta, Gdańsk październik 2022 r.

²⁹ Opracowano na podstawie „Gmina Płoskinia, Opracowania ekofizjograficzne podstawowe dla potrzeb projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” mgr Bogusław Grechuta, Gdańsk październik 2022 r.

2) Złoża perspektywiczne:

- gaz ziemny gazolinowy oraz ropa naftowa – wschodnia część obszaru gminy
- sole kamienne – zachodnia część obszaru gminy,
- piasek - obszar Pielgrzymowo,
- torf dla celów rolniczych - obszar Wysoka Braniewska,
- torf dla celów rolniczych - obszar Płoskinia
- sól kamienna - obszar Dąbrowa.

II.12.2. Wody podziemne³⁰

Zgodnie z Mapą Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZPW) w Polsce tereny gminy Płoskinia położone są w III - Mazurskim regionie hydrogeologicznym.

Obszar gminy Płoskinia włączony został w granice dwóch jednolitych części wód podziemnych:

- część wschodnia do JCWPd nr 20,
- pozostała część gminy do JCWPd 19

Na obszarze można wyodrębnić trzy główne użytkowe poziomy wodonośne:

- poziom górny czwartorzędowy związany z osadami piaszczystymi zlodowacenia północnopolskiego,
- poziom dolny czwartorzędowy związany z osadami piaszczystymi zlodowacenia południowopolskiego (lokalnie czwartorzędowo - trzeciorzędowy),
- poziom trzeciorzędowy związany z piaszczystymi osadami miocenu, oligocenu oraz paleocenu.

Wody głównych poziomów użytkowych na terenie gminy Płoskinia są wodami średniej jakości, o czym decyduje powszechne przekroczenie norm zawartości związków żelaza, często również manganu oraz w kilku przypadkach amoniaku.

Obszar gminy Płoskinia nie jest położony w granicach systemu głównych zbiorników wód podziemnych.

II.12.3. Kompleksy składowania dwutlenku węgla

Na obszarze gminy Płoskinia nie występują udokumentowane kompleksy składowania dwutlenku węgla.

II.13. Uwarunkowania występowania terenów górniczych

Na terenie gminy Płoskinia nie występują ustanowione tereny ani obszary górnicze.

II.14. Uwarunkowania stanu komunikacji

II.14.1. System drogowy

1) DROGI KRAJOWE

Przez zachodni fragment gminy Płoskinia przechodzi droga krajowa ekspresowa S22. Droga prowadzi od węzła Elbląg – Wschód w kierunku Kaliningradu przez przejście graniczne Grzechotki – Mamonowo.

Droga znajduje się w wykazie autostrad i dróg ekspresowych stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie autostrad i dróg ekspresowych (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 741). Jest to droga jednojezdniowa, z rezerwą terenu na drugą jezdnię.

³⁰ J.W.

Na obszarze gminy Płoskinia droga przechodzi przez obręby Chruściel i Pierzchały i ma długość ok. 5,80 km. W rejonie miejscowości Chruściel znajduje się węzeł drogowy Braniewo – Południe, do którego włączona jest droga krajowa nr 54 oraz droga wojewódzka nr 506.

Droga krajowa nr 54 klasy GP prowadzi od węzła Braniewo – Południe przez Braniewo do przejścia granicznego Gronowo – Mamonowo. Na obszarze gminy Płoskinia droga prowadzi przez zachodni fragment obrębu Pierzchały i ma długość 0,23 km.

2) DROGI WOJEWÓDZKIE

Przez gminę Płoskinia przechodzi jedna droga wojewódzka - nr 506 klasy Z o przebiegu Chruściel – Stare Siedlisko – Nowica. Droga łączy drogę krajową nr 54 i drogę ekspresową S22 z drogą wojewódzką nr 509 w Nowicy. Na obszarze gminy Płoskinia droga ma długość 7,40 km i prowadzi przez miejscowość Chruściel, obok miejscowości Piórkowo.

W terenie zabudowanym miejscowości Chruściel zrealizowano jednostronny chodnik.

3) DROGI POWIATOWE

Wykaz dróg powiatowych przechodzących przez gminę Płoskinia zawiera Tabela nr IX.

TABELA NR IX. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH PRZECHODZĄCYCH PRZEZ GMINĘ PŁOSKINIA I CHARAKTERYSTYKA					
Nr drogi i trasa	Klasa drogi	Nawierzchnia	Przebieg przez gminę Płoskinia Długość w gminie Płoskinia	Ocena stanu technicznego go 2020 r. ³¹	Średni ruch dobowy ³² Poj./dobę
Nr 1149N Wielkie Wierzno – Młynary	L	bitumiczna	Przez południowo-zachodni fragment obrębu Pierławki do drogi wojewódzkiej nr 506. Długość ok. 3,50 km	Dobry	2019 r 419
Nr 1308N Baranówka – Chruściel	L	częściowo bitumiczna i częściowo brukowa	Przez miejscowość Pierławki do miejscowości Chruściel, gdzie łączy się z drogą	Zadawalający	2019 r. 43

³¹ Na podstawie opracowania: *Plan rozwoju sieci drogowej na lata 2021 – 2026, opracowanie Renata Leszczyńska, Olsztyn 2021 r.*

³² Na podstawie opracowania: *Plan rozwoju sieci drogowej na lata 2021 – 2026, opracowanie Renata Leszczyńska, Olsztyn 2021 r.*

TABELA NR IX. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH PRZECHODZĄCYCH PRZEZ GMINĘ PŁOSKINIA I CHARAKTERYSTYKA					
			województwą nr 506. Długość 3,50 km		
Nr 1330 Chruściel – Czosnowo,	L	bitumiczna	Od drogi wojewódzkiej nr 506 do drogi powiatowej nr 1385 przez miejscowości Chruściel i Dąbrowa. Długość 5,90 km.	Dobry	2018 r. 648
Nr 1332N Lubnowo – Wysoka Braniewska	L	bitumiczna	Droga łączy drogę powiatową nr 1387N z drogą powiatową nr 1397, przez miejscowości Lubnowo, Tolkowiec, Wysoka Braniewska. Długość 7,77 km	Dobry	2018 r. 93
Nr 1342N Wilczęta – Pieniężno	G/L	bitumiczna	Przez miejscowość Długobór Długość 5,24 km	Dobry	2018 r. 383
Nr 1381N Braniewo – Pierzchały	L	częściowo bitumiczna i częściowo brukowa	Do miejscowości Pierzchały. Długość 1,60 km	Dobry	2015 r. 135
Nr 1385N Braniewo – Pakosze	G	bitumiczna	Przez miejscowości Szalmia, Czosnowo, Płoskinia, Strubno. Długość 12,30 km	Dobry	2020 r. skrzyżowanie z 1387N Strubno – 1830 skrzyżowanie z 1397N- Płoskinia - 1203

TABELA NR IX. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH PRZECHODZĄCYCH PRZEZ GMINĘ PŁOSKINIA I CHARAKTERYSTYKA					
					Szelmia- Czosnow o 2018 r - 1521
Nr 1387N Szyleny – Płoskinia	L	bitumiczna	Przez miejscowości Lubnowo i Płoskinia. Długość 3,08 km	Dobry	2015 r. - 1343
Nr 1397 N Piele – Mingajny,	L	bitumiczna	Przez miejscowość Wysoka Braniewska. Długość 3,70 km	Dobry	2015 r. - 70
Nr 1964N Droga nr 506 – rampa kolejowa	L	brukowa	Przez południowy fragment obrębu Chruściel. Długość 0,70 km.	Stan zły	brak danych
Nr 1966N Droga nr 506 – rampa kolejowa	L		Długość 0,38 km	Stan zły	brak danych
<i>Wykorzystano opracowanie: Plan rozwoju sieci drogowej na lata 2021 – 2026, Renata Leszczyńska, Olsztyn 2021 r.</i>					

W gminie Płoskinia najbardziej obciążona ruchem jest droga powiatowa nr 1385N Braniewo – Pieniężno, przecinająca gminę z kierunku północno-wschodniego w kierunku południowo-zachodnim.

Znaczny ruch jest też na drodze powiatowej nr 1330N Chruściel – Płoskinia.

Wszystkie drogi – za wyjątkiem drogi nr 1964N i 1966N w roku 2020 miały stan dobry.

4) DROGI GMINNE

Na obszarze gminy Płoskinia znajdują się 22 drogi gminne, zestawione w Tabeli nr XI.

TABELA NR XI. GMINA PŁOSKINIA. WYKAZ DRÓG GMINNYCH.			
<i>I.p.</i>	<i>Numer drogi</i>	<i>Przebieg drogi</i>	<i>Uwagi</i>
1	111001N	Pierławki – Pierławki Kolonia	
2	111002N	Pierzchały – Trąby – Chruściel Kol.- dr. Pow. nr 1330N	
3	111003N	Chruściel – gr. Gminy (Debiny	

4	111004N	gr. Gminy (Brzeszczny) – dr.pow. nr 1385 Szalmia	
5	111005N	Czosnowo - Lubnowo	
6	111006N	dr. Pow. nr 1330N (Dąbrowa) – Kol. Dąbrowa	
7	111007N	dr. Pow. nr 1330N (Dąbrowa) – las	
8	111008N	Jarzębiec-Demity-Płoskinia-Płoskiński Młyn	
9	111009N	Tolkowiec kol. - Płoskinia	
10	111010N	Gr. Gminy – Wysoka Braniewska	
11	111011N	Wysoka Braniewska - Strubno	
12	111012N	Gr. Gminy – Podlechy – dr. Pow. nr 1342N (Długobór)	
13	111013N	Gr. Gminy – Podlechy – dr. gminna nr 111014	
14	111014N	Robuzy - Długobór	
15	111015N	Długobór – Długobór Kol.	
16	111016N	Dr. Wojew. Nr 506 – dr. Gm. Nr 11103N	
16	111016N	Dr. Wojew. Nr 506 – dr. Gm. Nr 11103N	
17	111017N	Pierzchały Elektrownia – dr.pow. nr 1330N (Trąbki)	
18	111018N	Gr. Gminy – skrzyżowanie z dr. Pow. nr 1385N	
19	111019N	Płoskinia - Łozy	
20	111020N	Strubno - Podlechy	
21	111021N	Dr. Pow. nr 1342N do końca miejscowości Stygajny	
22	111022N	Tolkowiec – Gaile	

W czasie inwentaryzacji terenowej przeprowadzonej we wrześniu 2022 r. stwierdzono:

- droga nr 111008N o nawierzchni gruntowej jest w złym stanie technicznym,
- droga nr 111012N Podlechy-Długobór o nawierzchni gruntowej jest w złym stanie technicznym,
- droga brukowa łącząca Długobór z osadą po byłym PGR jest w złym stanie technicznym, posiada liczne zapadliska, utrudnia swobodne, bezkolizyjne poruszanie się pojazdów,
- zachodni odcinek drogi nr 11105N Lubnowo – Czosnowo nie funkcjonuje, został włączony w grunty rolne.

Pozostałe drogi gminne są zadbane i na bieżąco remontowane.

W gminie Płoskinia funkcjonują też drogi na działkach stanowiących własność gminy, nie będące drogami publicznymi.

Według „Raportu o stanie gminy Płoskinia za 2021 r.”, w roku 2021 r. zrealizowano inwestycje drogowe na drogach stanowiących własność gminy Płoskinia:

- przebudowano drogi w miejscowości Chruściel, Tolkowiec, o łącznej 1,954 km,
- wyremontowano odcinki dróg w miejscowościach: Dąbrowa, Jarzębiec, Łozy, Pielgrzymowo, Płoskinia, Podlechy, Robuzy, Wysoka Braniewska.

Według „Raportu o stanie gminy Płoskinia za 2022 r.”, w roku 2022 r. zrealizowano inwestycje drogowe na drogach stanowiących własność gminy Płoskinia:

- modernizacja dróg na terenie gminy Płoskinia – Etap II: wykonano nowa nawierzchnię dróg na długości 1,97 km.

II.14.2. System kolejowy

Przez gminę Płoskinia przechodzą linie kolejowe:

- 1) państwowa pierwszorzędna nr 204,
- 2) regionalna drugorzędna nr 217 (szerokotorowa),
- 3) regionalna drugorzędna nr 221.

1) LINIA KOLEJOWA PAŃSTWOWA PIERWSZORZĘDNA NR 204: Malbork – Elbląg – Braniewo.

Linia ta jest częścią ważnej strategicznie do 1945 roku magistrali kolejowej łączącej Berlin ze stolicą Prus Wschodnich – Królewcem (tzw. Ostbahn). Obecnie na odcinku Bogaczewo – granica państwa tylko przewozy towarowe, linia częściowo zelektryfikowana.

W gminie Płoskinia linia ma długość 7,94 km, przechodzi przez obręby: Pierławki, Chruściel, Pierzchały. W miejscowości Chruściel znajduje się przystanek kolejowy.

Od linii odchodzą bocznicę kolejowe:

- bocznicę szlakową „Autostrada BO” - od odcinka północnego w kierunku zachodnim,
- bocznicę szlakową „Wielkie Wierzno” - na wysokości miejscowości Chruściel, w kierunku zachodnim,
- bocznicę szlakową „Kurowo Braniewskie”, w południowej części obrębu Chruściel, w kierunku wschodnim.

2) LINIA KOLEJOWA REGIONALNA DRUGORZĘDNA NR 217: Wielkie Wierzno – Braniewo przejście graniczne.

Linia jednotorowa, szerokotorowa, nieelektryfikowana.

Linia została zbudowana przez Armię Czerwoną pod koniec II wojny światowej, do lat 60-tych linia służyła celom wojskowym, od tego czasu wykorzystywana jest wyłącznie do przewozów towarowych. Obecnie linia jest remontowana w celu przystosowania do przejazdu ciężkich pociągów towarowych.

W gminie Płoskinia linia ma długość 7,94 km, przechodzi przez:

- północną część obrębu Pierzchały do Braniewa, która prowadzi do punktu przeładunkowego w Wielewie w gm. Braniewo,
- las pomiędzy Chruściel a Pierławkami, z punktem przeładunkowym,
- obręb Piórkowo -niewielki fragment bocznicę kolejowej w lesie w południowej części prowadząca do punktu przeładunkowego paliw na terenie miejscowości Kurowo w lesie w południowej części obrębu Chruściel.

Od linii odchodzą bocznicę kolejowe:

- bocznicę szlakową „Autostrada BO” - od odcinka północnego w kierunku zachodnim,
- bocznicę szlakową „Wielkie Wierzno” - na wysokości miejscowości Chruściel, w kierunku zachodnim,
- bocznicę szlakową „Kurowo Braniewskie”, w południowej części obrębu Chruściel, w kierunku wschodnim.

3) LINIA REGIONALNA DRUGORZĘDNA NR 221: OLSZTYN GUTKOWO - BRANIEWO.

Linia nieelektryfikowana, jednotorowa, na trasie Olsztyn Gutkowo – Braniewo tylko przewozy towarowe.

Linia jest w trakcie modernizacji i przywrócenia ruchu osobowego³³.

W gminie Płoskinia linia ma długość 6,90 km, przechodzi przez obręby: Jarzębiec i Wysoka Braniewska. W obu miejscowościach znajdowały się przystanki osobowe z dworcami (budynki zachowane).

4) TERENY KOLEJOWE ZAMKNIĘTE

Według Decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r, w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe, Załącznik nr 14 (Dz. Urz. MI 2020.38, wersja od 15.10.2022 r.) na obszarze gminy Płoskinia tereny kolejowe zamknięte stanowią działki:

- obręb Chruściel: 257/1, 267/15, 267/16, 268/5, 268/6, 339, 347, 352/3, 352/4 - o łącznej powierzchni 29,8130 ha,
- obręb Pierławki: 60, 61 - o łącznej powierzchni 6,8700 ha,
- obręb Pierzchały: 10, 28/4, 31/1, 41, 75/3, 88/7, 106 - o łącznej powierzchni 16,2320 ha,
- obręb Tolkowiec: 262/4, 276 - o łącznej powierzchni 9,3638 ha,
- obręb Wysoka Braniewska: 105/1, 313,314 - o łącznej powierzchni 7,3047 ha.

Ogółem powierzchnia terenów kolejowych zamkniętych w gminie Płoskinia wynosi 69,5835 ha.

5) ŚRÓDLĄDOWE DROGI WODNE O ZNACZENIU REGIONALNYM – nie występują.

II.14.3. Trasy i szlaki turystyczne

Przez gminę Płoskinia prowadzą następujące trasy turystyczne:

1) TRASA ROWEROWA GREEN VELO

Trasa rowerowa międzyregionalna Green Velo prowadzi od województwa podkarpackiego przez województwo świętokrzyskie, lubelskie, podlaskie i warmińsko-mazurskie. Szlak jest oznakowany na całej długości metalowymi tabliczkami koloru pomarańczowego (znaki R4) z czarnym rowerem oraz logiem szlaku Green Velo. Oprócz tego można znaleźć inne znaki i tablice informujące o szlakach łącznikowych, miejscach odpoczynku i nachyleniu ³⁴.

W gminie Płoskinia szlak prowadzi od miejscowości Pakosze w gminie Pieniężno przez las do miejscowości Wysoka Braniewska, dalej drogą powiatową nr 1387N do miejscowości Tolkowiec, Lubnowo w kierunku północnym do Braniewa.

Na terenie gminy Płoskinia nie ma urządzonych miejsc odpoczynku.

2) TRASA ROWEROWA LOKALNA

Przez gminę Płoskinia prowadzi trasa rowerowa lokalna (pomiędzy gminami):

Od miejscowości Pakosze w gminie Pieniężno do miejscowości Długobór, dalej do miejscowości Robuzy, przez las do miejscowości Giedyle, dalej do miejscowości Płoskinia; z miejscowości Płoskinia w kierunku południowo - zachodnim do miejscowości Dąbrowa, dalej do miejscowości Trąbki i Pierzchały do Braniewa.

3) SZLAK PIESZY

³³ Ruch osobowy przywrócono w grudniu 2023 r.

³⁴ Źródło: Trasa rowerowa Green Velo - mapa i plik GPX | Velomapa

Szlak pieszy Kopernikowski (czerwony) międzyregionalny, prowadzi przez ziemie historycznej Warmii, bogate w bardzo atrakcyjne miejscowości z zabytkami kultury – kościoły, kapliczki oraz przez rezerwy przyrody. Większość odcinków nadaje się również do turystyki rowerowej³⁵. W województwie warmińsko–mazurskim trasa szlaku prowadzi przez miejscowości: Olsztyn – Dobrze Miasto – Lidzbark Warmiński – Pieniężno – Braniewo – Frombork – Kadyny – Elbląg – Kępkki. W gminie Płoskinia szlak prowadzi od miejscowości Dębiny w gminie Wilczęta, przez las do miejscowości Chruściel, do osady Trąbki nad jeziorem Pierzchalskim, przez las po wschodniej stronie jeziora Pierzchalskiego w kierunku wsi Bemowizna w gminie Braniewo i dalej do Braniewa.

4) ATRAKCJE TURYSTYCZNE

Atrakcją turystyczną w gminie Płoskinia są:

- ścieżka edukacyjna "Leśne prawdy" urządzona w lesie w Nadleśnictwie Zaporowo, wzdłuż brzegu jeziora Pierzchalskiego, przebiegającą przez rezerwat przyrody Dolina Bobrów i wzdłuż rozlokowanych w lesie licznych kurhanów,
- jezioro Pierzchalskie o rozległych panoramach,
- zabytki, w tym elektrownia wodna w Pierzchałach z 1936 roku.

II.15. Uwarunkowania stanu infrastruktury technicznej stopień uporządkowania gospodarki wodno–ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

II.15.1. Gospodarka wodna

W gminie Płoskinia funkcjonują następujące ujęcia wody³⁶:

- 1) Dąbrowa, o parametrach: $Q_{\max} = 61,2 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{śrd}} = 310,00 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\max r} = 15\,000 \text{ m}^3/\text{h}$; ujęcie - przewidziane do modernizacji w 2022 r.
- 2) Pierzchały, o parametrach: $Q_{\max} = 0,0038 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{\text{śrd}} = 110,00 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\max r} = 40\,260 \text{ m}^3/\text{h}$;
- 3) Długobór, o parametrach: $Q_{\max} = 0,00151 \text{ m}^3/\text{s}$, $Q_{\text{śrd}} = 50,00 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\max r} = 18\,500 \text{ m}^3/\text{h}$.

Według danych Urzędu Gminy w Płoskini na dzień 30.06.2022 r. długość czynnej sieci wodociągowej wyniosła 77,70 km i zasila w wodę miejscowości: Płoskinia, Płoskinia Kolonia, Chruściel, Piórkowo, Pierławki, Pierzchały, Tolkowiec, Demity, Lubnowo, Pielgrzymowo, Strubno, Robuzy, Podlechy, Długobór Łozy, Stygajny, Giedyle, Łojewo, Trąbki, Jarzębiec, Wysoka Braniewska.

Według danych GUS³⁷, na koniec 2021r.:

- ze zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę korzystało 92,43 mieszkańców %
- wskaźnik wodociągowej sieci rozdzielczej na 100 km² powierzchni gminy wynosił 37,1 km³⁸.

W stosunku do liczby ludności stopień z wodociągowania gminy mierzony długością zbiorczej sieci wodociągowej na 1000 mieszkańców wynosił na koniec 2021 r. 32,80 km (w roku 2003 r. wynosił 20,7 km/1000 mieszkańców³⁹).

³⁵ Źródło: www.szlaki.mazury.pl

³⁶ Informacje Urzędu Gminy Płoskinia na dzień 30.06.2022 r.

³⁷ GUS Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica#>

³⁸ GUS Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

³⁹ Według Programu ochrony środowiska na lata 2004 – 2007, z uwzględnieniem kierunków działań w latach 2008 – 2011, projekt kwiecień 2004 r.

Stan zaopatrzenia w wodę ludności w gminie Płoskinia jest dobry. Tylko niewielki procent ludności nie korzysta z gminnej sieci wodociągowej. Są to pojedyncze zabudowania położone w lasach, w dużej odległości od istniejącej sieci wodociągowej.

II.15.2. Gospodarka ściekowa

Na dzień 31.12.2022 r. w gminie Płoskinia nie wyznaczono aglomeracji ściekowej. W Planie zagospodarowania województwa warmińsko–mazurskiego gmina Płoskinia zaliczona jest do aglomeracji Braniewo.

Aktualnie na obszarze Gminy Płoskinia pracują dwie zbiorcze oczyszczalnie ścieków⁴⁰:

- 1) oczyszczalnia w Płoskinii: zlokalizowana na działce ew. nr 55/2 obr. Płoskinia, mechaniczno-biologiczna typu EKOMIX, o przepustowości 148,2 m³/dobę.
Parametry oczyszczalni: BZT₅ – 25 mg O₂/l, ChZT_{Cr} – 125 mg O₂/l, zawiesina ogólna 35 mg/l;
- 2) oczyszczalnia w Chruścielu: zlokalizowana na działkach ewidencyjnych nr 127/4 i 127/5 obr. Chruściel, mechaniczno-biologiczna o przepustowości 162 m³/dobę;
Parametry oczyszczalni: BZT₅ – 25 mg O₂/l, ChZT_{Cr} – 125 mg O₂/l, zawiesina ogólna 35 mg/l.

Planowana jest realizacja oczyszczalni ścieków w Strubnie.

Według danych Urzędu Gminy w Płoskini na dzień 30.06.2022 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej wyniosła 23,20 km.

Dostęp do gminnej sieci kanalizacyjnej mają następujące miejscowości: Płoskinia, Dąbrowa, Chruściel, Chruściel – rejon stacji, Piórkowo, Zaporowo, Pierzchały, Trąby.

Według danych GUS⁴¹, na koniec 2021r.:

- do oczyszczalni było odprowadzane 31 dam³ ścieków komunalnych, w tym 8 dam³ było dowożonych;
- do gminnej sieci kanalizacyjnej podłączonych było 187 budynków, z oczyszczalni ścieków korzystało 1046 osób, to jest 42% mieszkańców gminy, jest to wskaźnik mniejszy o 50 pkt procentowych od wskaźnika osób korzystających w gminie z sieci wodociągowej.
- wskaźnik sieci rozdzielczej na 100 km² powierzchni gminy wynosi 6,4 km⁴²,
- inne, niesystemowe, rozwiązania gospodarki ściekowej: 213 zbiorników bezodpływowych wyniosła 213,2 oczyszczalnie przydomowe.
- długość sieci kanalizacyjnej w relacji do sieci wodociągowej wyniosła na koniec 2021 r. 28,50 %.

II.15.3. Kanalizacja deszczowa

Kanalizacja deszczowa występuje tylko w miejscowości Płoskinia.

II.15.4. Elektroenergetyka

Na obszarze gminy występują napowietrzne linie elektroenergetyczne:

- średnich napięć nn 15 kV
- niskich napięć nn 0,4 kV.

Na terenie gminy Płoskinia nie znajduje się GPZ.

⁴⁰ Informacje z Urzędu Gminy Płoskinia na dzień 30.06.2022 r.

⁴¹ GUS Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica#>

⁴² GUS Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

W północnej części obrębu Pierzchały znajduje się elektrownia wodna na rzece Pasłęce o mocy 2,64 MW.

Na terenie miejscowości Wysoka Braniewska funkcjonuje 10 elektrowni wiatrowych, stanowiących część większej farmy wiatrowej położonej również w gminie Pieniężno, o łącznej mocy 16 MW.

W realizacji znajduje się jedna farma fotowoltaiczna – w północnej części obrębu Pierzchały, przy elektrowni wodnej.

Gmina wydała decyzje o warunkach zabudowy dla budowy farm fotowoltaicznych o łącznej mocy 153 MW.

II.15.5. Gazownictwo

W obrębie gminy jest brak sieci gazowej. Gospodarstwa indywidualne dla potrzeb przygotowania posiłków zaopatrywane są w gaz butlowy.

Przy większych gospodarstwach rolnych zlokalizowane są zbiorniki gazu LPG.

II.15.6. Telekomunikacja

Na terenie gminy Płoskinia działają dwie stacje bazowe telefonii komórkowej: w miejscowości Piórkowo i Robuzy.

II.15.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Płoskinia nie funkcjonuje instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gmina zaliczona jest do Regionu Północnego, a instalacją regionalną do przetwarzania odpadów komunalnych jest Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Elblągu. Do tego Zakładu przekazywane są odpady zmieszane i odpady zbierane selektywnie oraz odpady wielkogabarytowe, gdzie poddawane są odzyskowi lub recyklingowi.

Odbiór odpadów realizowany jest przez firmę EMPEGIEKA sp. z o.o. w Braniewie, ul. Morska 55.

Odbiór odpadów odbywa się zgodnie z przyjętym harmonogramem, przeprowadzono też zbiórki akcyjne odbioru odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Ponadto, mieszkańcy mogą przekazywać inne odpady do Stacji Przeladunkowej w Braniewie, która wchodzi w skład ZUS sp. z o.o. w Elblągu.

Na ogólną liczbę mieszkańców 2504⁴³ osób, systemem gospodarowania odpadami objęto 1807 osób, to jest 72 % mieszkańców.

Według danych GUS⁴⁴, w roku 2021 r. w gminie wytworzonych zostało 415,42 Mg odpadów, w tym 39,4 Mg odpadów zebranych selektywnie.

Wskaźnik odpadów na mieszkańca: 179 kg/mieszkańca.

II.16. Uwarunkowania ponadlokalne

II.16.1. Uwarunkowania krajowe

Podstawa opracowania: Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030”, przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.

⁴³ Stan na 31.12.2021 r.

⁴⁴ Informacje ze strony GUS <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju określa zasady prowadzenia polityki przestrzennej, w oparciu o ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju i wynikające z niej zasady planowania publicznego:

- zasada racjonalności ekonomicznej – oznacza uwzględnienie w planowaniu przestrzennym oceny korzyści społecznych, gospodarczych i przestrzennych,
- zasada preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę – oznacza intensyfikację urbanizacji na obszarach już zagospodarowanych, minimalizowanie ekspansji na nowe tereny,
- zasada przezorności ekologicznej – oznacza rozwiązywanie problemów w momencie przypuszczenia,
- zasada kompensacji ekologicznej – oznacza zarządzanie przestrzenią w sposób zapewniający zachowanie równowagi przyrodniczej i wyrównanie szkód w środowisku,
- zasada hierarchiczności celów zapewniającą koordynację działalności wszystkich podmiotów podejmujących decyzję z poszanowaniem subsydiarności organizacji władz samorządowych – oznacza ustalenie standardów i pierwszeństwo realizacji inwestycji celu publicznego,
- zasada dynamicznego strefowania i wyznaczania obszarów planistycznych – oznacza planowanie funkcjonalne, dla wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów oraz minimalizacji sytuacji konfliktowych,
- zasada partycypacji społecznej (szerokiej i aktywnej) – stanowiąca gwarancje praworządności i transparentności planowania przestrzennego.

Cel strategiczny polityki przestrzennego zagospodarowania kraju sformułowany jest następująco:

„Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.”

Osiągnięcie tego celu musi się odbywać przy zachowaniu spójności przyrodniczo-kulturowej służącej realizacji konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju. W KPZK 2030 wskazano sześć ściśle powiązanych i dopełniających się wzajemnie celów. Spośród nich do obszaru powiatu braniewskiego i gminy Płoskinia można odnieść następujące działania służące realizacji celów rozwoju określonych w KPZK 2030:

- a) poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów; kierunki działań:
 - regionalna integracja funkcjonalna, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej,
 - wspomaganie spójności w obszarach problemowych;
- b) poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej; kierunki działań:
 - poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych,
 - minimalizacji kosztów zewnętrznych transportu,
 - dążenie do integracji telekomunikacyjnej, przede wszystkim poprzez wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych;

c) kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski; kierunki działań:

- zaspokojenie bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zabezpieczenie możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- zapewnienie racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- zapewnienie bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,
- zapewnienie ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż kopalin (w tym wód leczniczych, termalnych i solanek) przed nieracjonalną i nielegalną eksploatacją;

d) zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i straty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa; kierunki działań:

- przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie,
- zwiększenie poziomu zabezpieczenia przed ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi i antropogenicznymi,
- kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;

e) przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego; kierunki działań:

- ochrona interesu publicznego,
- zbudowanie sprawnego systemu planowania przestrzennego na wszystkich jego poziomach, jako podstawowego instrumentu polityki przestrzennej władz publicznych,
- zapewnienie praworządności w planowaniu i realizowaniu procesów przestrzennego rozwoju,
- tworzenie korzystnych warunków dla działalności gospodarczej.

II.16.2 Uwarunkowania planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego.

Podstawa opracowania: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego, uchwalony uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Warm-Maz. Z 2018 r, poz. 4173).

1) CELE ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Cele rozwoju województwa to: ład przestrzenny i rozwój zrównoważony jako podstawa kształtowania polityki przestrzennej województwa:

- w gospodarowaniu przestrzenią dążenie do uporządkowania i harmonii pomiędzy różnymi elementami i funkcjami, dla ochrony ładu przestrzennego, jako niezbędnego wyznacznika równoważenia rozwoju;
- podwyższenie konkurencyjności regionu, w szczególności poprzez zwiększenie atrakcyjności głównych ośrodków miejskich;
- poprawa jakości wewnętrznej regionu poprzez promowanie integracji funkcjonalnej i tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, z wykorzystaniem potencjałów wewnętrznych.

- poprawa dostępności terytorialnej regionu w relacjach zewnętrznych i wewnętrznych poprzez rozwijanie systemów infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- zachowanie i odtwarzanie wysokiej jakości struktur przyrodniczo-kulturowych i krajobrazowych regionu oraz zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska, stanowiące istotny element polityki rozwoju województwa.
- zwiększenie odporności przestrzeni województwa na zagrożenia naturalne i antropogeniczne oraz utratę bezpieczeństwa energetycznego, a także uwzględnianie w polityce przestrzennej regionu potrzeb obronnych państwa.

2) POLITYKA PRZESTRZENNA WOJEWÓDZWA

a) Ład przestrzenny: przywrócenie, utrzymanie i kształtowanie ładu przestrzennego jako główny cel w gospodarowaniu przestrzenią i istotny element zintegrowanej polityki zrównoważonego rozwoju regionu. Do gminy Płoskinia odnosi się:

- zapobieganie i niwelowanie skutków zainwestowania negatywnie oddziałującego na przestrzeń,
- zapewnienie spójnego i zintegrowanego systemu komunikacyjnego i infrastrukturalnego,
- przeciwdziałanie powstawaniu oraz łagodzenie konfliktów funkcji w przestrzeni, w szczególności funkcji gospodarczych z funkcjami ekologiczną i rolniczą,
- zapobieganie dysharmonijnemu zainwestowaniu i zagospodarowaniu terenów, racjonalna lokalizacja w krajobrazie obcych, dominujących elementów technicznych (dominant), powodujących obniżenie jakości przestrzeni,
- utrzymanie wysokiej jakości standardów użytkowych terenów turystycznych i rekreacyjnych, dostosowanie intensywności zagospodarowania rekreacyjnego do cech środowiska przyrodniczego i jego chłonności inwestycyjnej i turystycznej, ograniczenie nadmiernej presji zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego na tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- zachowanie i ochrona wyróżniających cech przestrzeni stanowiących o tożsamości miejsca, takich jak osie widokowe, naturalne dominanty, cechy rzeźby terenu, panoramy i widoki wieloplanowe,
- ochrona interesu publicznego: dbałość o harmonijne komponowanie i wysoką jakość terenów przestrzeni publicznej,
- ochrona środowiska i zapewnienie odpowiedniej jakości życia mieszkańcom poprzez zachowanie harmonii krajobrazu, poprawę dostępności do dóbr i usług, dbałość o czyste środowisko, łagodzenie konfliktów przestrzennych,
- usprawnienie systemu planowania przestrzennego: ograniczanie zagospodarowania terenu na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, zabezpieczanie w dokumentach planistycznych niezbędnej rezerwy terenowej dla inwestycji celu publicznego,
- budowanie świadomości społecznej dotyczącej stanu ładu przestrzennego i jego znaczenia dla jakości życia człowieka.

b) Sieć osadnicza:

- rozwój ośrodków wiejskich z uwzględnieniem ich specyfiki, ukierunkowany na odpowiednio ich wiodącą funkcję: rolniczą, turystyczno-rekreacyjną, wielofunkcyjną, zapewnienie dostępu do usług podstawowych,
- poprawa jakości życia mieszkańców: zrównoważony rozwój terenów podmiejskich, przeciwdziałanie suburbanizacji, kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni

publicznych, rewitalizacja zdegradowanych obszarów: śródmieść, terenów przemysłowych, powojkowych, pokolejowych i po-PGR-owskich.

c) Środowisko przyrodnicze i krajobraz:

- racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska w zakresie wód, lasów, gleb, bioróżnorodności, kopalin,
- uwzględnianie zachowania i poprawy stanu przyrody,
- zwiększanie retencji wodnej przestrzeni województwa, rozwijanie systemów retencji naturalnej,
- wprowadzanie zorganizowanego zarządzania wodami opadowymi na terenach zurbanizowanych,
- zwiększenie lesistości,
- ochrona gleb o najwyższej przydatności dla produkcji rolnej przed zmianami sposobu ich użytkowania,
- zachowanie naturalnych ekosystemów jako cennych obiektów ochrony różnorodności biologicznej,
- racjonalne gospodarowanie zasobami złóż kopalin i ich ochrona: eksploatacja złóż kopalin z uwzględnieniem wpływu wydobycia kopaliny na środowisko, rekultywacja terenów pogórnich.

d) Ochrona i kształtowanie krajobrazu:

- zachowanie i ochrona terenów otwartych wraz z ich charakterystycznymi elementami krajobrazu,
- przeciwdziałanie degradacji charakterystycznych elementów tych przestrzeni: naturalne akcenty i dominanty krajobrazowe, rzeźba terenu, w tym aleje przydrożne, śródpolna zieleń komponowana, nasadzenia graniczne, układ drożny,
- ochrona walorów widokowych elementów krajobrazu.

e) Zapobieganie powodzi oraz ograniczanie jej negatywnych skutków dla życia i zdrowia ludzi.

f) Ochrona dziedzictwa kulturowego i kształtowanie tożsamości regionalnej:

- ochrona historycznych układów urbanistycznych i ruralistycznych, z uwzględnieniem ekspozycji zabytkowych panoram i sylwet miast oraz zespołów zabytkowych, historycznych dominant widokowych,
- kontynuacja i utrzymania regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych, form zabudowy nawiązującej do tradycyjnego budownictwa
- kształtowanego krajobrazu rolniczego, z uwzględnieniem tradycyjnych form osadniczych, komponowanych form zieleni
- ochrona majątków ziemskich, obiektów archeologicznych,
- podtrzymywanie tradycji miejsca, kontynuację rozwiązań historycznych bądź nawiązywanie do nich,
- realizacja programów opieki nad zabytkami,
- wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki, edukacji kulturowej i promocji wartości krajobrazowych.

g) Infrastruktura społeczna:

- wspieranie rozwoju sieci placówek umożliwiających edukację przez całe życie, w tym uwzględnienie działalności placówek infrastruktury kultury,
- zwiększanie przestrzennej dostępności do usług medycznych, zarówno poziomu podstawowego, jak i opieki specjalistycznej,
- wspieranie działań mających na celu zmniejszenie wykluczenia społecznego,

- dostosowanie sieci placówek i instytucji kultury oraz ich działalności do potrzeb społeczności lokalnych.

h) Strefa gospodarcza:

- tworzenie warunków dla rozwoju inteligentnych specjalizacji województwa – „Ekonomia wody”, „Żywność wysokiej jakości”, „Drewno i meblarstwo”,
- przygotowanie oferty lokalizacyjnej dla przedsięwzięć inwestycyjnych,
- wspieranie produkcji opartej na surowcach lokalnych (rolnych, drewna, ryb, kopalin),
- kształtowanie przestrzeni dla rozwoju przemysłu na terenach zurbanizowanych – lokalizowanie zakładów produkcyjnych na terenach o rozbudowanej infrastrukturze oraz dobrej dostępności komunikacyjnej, przy ograniczaniu negatywnego oddziaływania gospodarki na środowisko i jakość życia mieszkańców.

i) Turystyka:

- racjonalne korzystanie z zasobów i walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych dla rozwijania turystyki z zapewnieniem ochrony obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo przed negatywnymi skutkami zagospodarowania turystycznego oraz intensywnego ruchu turystycznego,
- rozwój turystyki kwalifikowanej rowerowej na obszarze całego województwa w oparciu o Regionalny system tras rowerowych województwa;

j) Rolnictwo:

- lokalizacja wielkopowierzchniowych gospodarstw rolnych zwłaszcza związanych z przemysłowym chowem i hodowlą zwierząt, uwzględnienie ich potencjalnie niekorzystnego wpływu na istniejącą i planowaną zabudowę przeznaczoną na stały pobyt ludzi,
- optymalne wykorzystanie lokalnych surowców do rozwijania przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym do produkcji żywności regionalnej, tradycyjnej, naturalnej, wysokiej jakości,
- ograniczenie przeznaczenia najlepszych gleb (klasy I-III) na cele nierolnicze,
- utrzymanie wysokiej sprawności systemów urządzeń odwadniających i melioracyjnych w celu ochrony i optymalnego wykorzystania potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

k) Leśnictwo:

- powiększanie obszarów leśnych poprzez zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych oraz innych, niż rolne o niskiej przydatności dla rolnictwa z uwzględnieniem potrzeb kształtowania korytarzy ekologicznych oraz zwiększania zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych,
- ochrona gruntów leśnych przed zmianą funkcji na nieleśną oraz stosowanie kompensacji przyrodniczej przy przeznaczaniu gruntu leśnego na cele nieleśne.

l) Infrastruktura drogowa:

- droga krajowa S22 – istniejąca klasa GP, postulowane podniesienie do klasy S,
- droga wojewódzka nr 506 – docelowa klasa Z,
- konsekwentna rozbudowa, przebudowa pozostałych dróg wojewódzkich w celu osiągnięcia parametrów wymaganych dla danej klasy technicznej dróg,
- budowa dróg po nowym śladzie, w tym obejść miejscowości;
- sukcesywne inwestycje w infrastrukturę towarzyszącą (chodniki, zatoki autobusowe, ścieżki rowerowe),
- integracja systemów transportowych, w tym połączeń drogowych z połączeniami kolejowymi.

ł) Infrastruktura kolejowa:

- linia kolejowa nr 221 Braniewo – Gutkowo; linia o dużym znaczeniu regionalnym: modernizacja, w celu osiągnięcia odpowiednich prędkości przewozowych,
- utrzymanie w dobrym stanie linii szerokotorowych i wąskotorowych,
- poprawa stanu technicznego dworców i przystanków kolejowych.

m) Infrastruktura techniczna:

- w miejscowościach wiejskich oraz w zespołach zabudowy rekreacyjnej rekomenduje się stosowanie zbiorczych oczyszczalni ścieków,
- indywidualne rozwiązania gospodarki ściekowej poza ustanowionymi aglomeracjami mogą być realizowane:
 - na terenach położonych w bezpośrednich zlewniach jezior – mogą być stosowane wyłączenie szczelne zbiorniki bezodpływowe,
 - na pozostałych terenach, w szczególności przy zabudowie rozproszonej, możliwe jest stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków;
- wykorzystanie uwarunkowań środowiska predestynujących województwo do wytwarzania energii w elektrowniach wiatrowych, fotowoltaicznych (solarnych), wodnych, instalacjach wykorzystujących biomasę, biogazy, biopłyny i geotermię,
- zasady lokalizowania instalacji do wytwarzania energii z OZE:
 - ochrona przyrodniczych struktur przestrzennych, w których ze względu na cechy materialne, funkcjonalne i ekologiczne nie powinny być lokalizowane obiekty budowlane,
 - zasada ochrony ładu przestrzennego: utrzymania tradycji miejsca oraz wykluczeniem rozwiązań dysharmonijnych,
 - ochrony przestrzeni powietrznej kluczowych gatunków ptaków, objętych ochroną strefową,
 - wykluczenie lokalizacji dużej energetyki wiatrowej poza obszarami przyrodniczymi prawnie chronionymi,
 - rozwój produkcji energii otrzymywanej z biomasy, w tym biogazu i biopłynów, ze szczególnym uwzględnieniem,
 - rozwój energetyki solarnej poza obszarami przyrodniczymi prawnie chronionymi,
 - lokalizacja wielkopowierzchniowych farm fotowoltaicznych w strefach niezurbanizowanych z uwzględnieniem ochrony warunków zamieszkania ludności, nie powodująca zagrożeń i konfliktów w zakresie środowiska przyrodniczego (ochrona ptaków) i krajobrazu.

Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych - audyt krajobrazowy nie został opracowany.

II.16.3. Uwarunkowania strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko – mazurskiego.

Podstawa opracowania: Warmińsko – Mazurskie 2030, Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego, uchwalona uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 18 lutego 2020 r.

W Strategii rozwoju społeczna – gospodarczego województwa warmińsko–mazurskiego gmina Płoskinia została zaliczona do Obszaru strategicznej interwencji (OSI) – obszaru marginalizacji.

Cel strategiczny:	Oczekiwane efekty interwencji	Oczekiwana zmiana przestrzenna
Kompetencje przyszłości	Dobra dostępność do usług publicznych o wysokiej jakości Odnowione funkcje obszarów zdegradowanych Rozwinięta e-administracja	Sieć centrów rozwoju lokalnego
Inteligentna produktywność	Włączenie w inteligentne specjalizacje regionu Przedsiębiorcze dzieci i młodzież Rozwinięta ekonomia społeczna.	
Kreatywna aktywność	Osoby starsze włączone w programy aktywności społecznej Aktywne i efektywne partnerstwa lokalne i ponadlokalne.	Przygotowane tereny zgodne z polityką przestrzenną uwzględniającą suburbanizację.
Mocne fundamenty	Sieć centrów rozwoju lokalnego Osoby starsze włączone w programy aktywności społecznej Aktywne i efektywne partnerstwa lokalne i ponadlokalne Uzupełnione braki w zakresie infrastruktury technicznej Satysfakcjonująca dostępność komunikacyjna Przełamana peryferyjność przygraniczna Wysokie wykorzystanie OZE i czyste środowisko Wysokiej jakości środowisko przyrodnicze.	Powiązania funkcjonalne na linii najbliższe miasto – wieś Powiązania funkcjonalne na linii ośrodek powiatowy – wieś Atrakcyjne przestrzenie wypoczynku.

II.16.4. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego określono, zgodnie z zapisami art. 39 ust. 3 pkt 3 z zastrzeżeniem ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie ujęto inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa.

INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO DOTYCZĄCE GMINY PŁOSKINIA:

- 1) Infrastruktura komunikacyjna:

- Rewitalizacja linii kolejowej nr 221 Gutkowo – Braniewo; inwestycja ujęta w dokumencie „Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku, Kontrakt Terytorialny dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego”;
- Budowa systemu ERTMS/ETCS na liniach sieci bazowej TEN; inwestycja ujęta w dokumencie „Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku” (dotyczy całego województwa warmińsko – mazurskiego);
- Kolejowe przedsięwzięcia multilokalizacyjne służące poprawie bezpieczeństwa na newralgicznych skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami w województwie warmińsko – mazurskim; inwestycja ujęta w dokumencie „Kontrakt terytorialny dla województwa warmińsko–mazurskiego” (dotyczy całego województwa warmińsko–mazurskiego);
- Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej – promocja (WB) Wykreowanie markowego produktu turystycznego Trasy Rowerowej Polski Wschodniej oraz stworzenie wizerunku województwa, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów zainteresowanych wypoczynkiem aktywnym, zwłaszcza turystyką rowerową; inwestycja ujęta w dokumencie „Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2017-2039” (dotyczy całego województwa warmińsko – mazurskiego).

2) Ochrona środowiska:

- Ochrona zasobów przyrodniczych wybranych alei województwa warmińsko-mazurskiego poprzez poprawę stanu istniejących siedlisk i wykonanie nasadzeń w ramach działań ZIELONA DROGA (WB) - Ochrona i zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych pachnicy dębowej oraz siedlisk chronionych gatunków porostów w obrębie cennych przyrodniczo alei na wybranych odcinkach dróg wojewódzkich województwa warmińsko mazurskiego; inwestycja ujęta w dokumencie „Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2017-2039” (dotyczy całego województwa warmińsko – mazurskiego).

3) Infrastruktura społeczna:

- Wsparcie obszaru kultury w województwie warmińsko-mazurskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury; inwestycja ujęta w dokumencie „Kontrakt Terytorialny dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego” (dotyczy całego województwa warmińsko–mazurskiego);
- Rozwój klastrów energii w województwie warmińsko-mazurskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym; inwestycja ujęta w dokumencie „Kontrakt Terytorialny dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego” (dotyczy całego województwa warmińsko – mazurskiego).

II.17. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Obszar gminy Płoskinia został objęty mapami opracowanymi przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej mapami zagrożenia powodziowego i mapami ryzyka powodziowego, opublikowanymi w grudniu 2020 i zaktualizowanymi we wrześniu 2022 roku.

Na obszarze gminy Płoskinia, w dolinie Pasłęki i Wałszy, występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%.
W dolinie Pasłęki i Walszy występują też obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – są to tereny, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi.
Obszary oznaczono na Rysunku nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

III. PODSUMOWANIE – WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

III.1. Synteza uwarunkowań rozwoju gminy

1) UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

Uwarunkowania zewnętrzne mające wpływ na rozwój gminy Płoskinia to:

- a) położenie przy węźle Braniewo – Południe na drodze ekspresowej S22 (Elbląg Wschód - Chruściel - przejście graniczne Grzechotki – Mamonowo), na którym do tej drogi włącza się droga krajowa nr 54 prowadząca do Braniewa i dalej do przejścia granicznego Gronowo Mamonowo oraz droga wojewódzka nr 506 prowadząca przez Chruściel i Stare Siedlisko do Nowicy;
- b) położenie przy liniach kolejowych państwowego znaczenia nr 204 (Malbork – Braniewo), regionalnej drugorzędnej nr 217 - szeroki tor (Wielkie Wierzno – Braniewo) – z dwoma punktami przeładunkowymi w gminie Płoskinia, regionalnej drugorzędnej linii nr 221 (Braniewo - Olsztyn Gutkowo);
- c) położenie w obszarze Zielonych Płuc Polski o unikatowych wartościach środowiska przyrodniczego, możliwościami promocji gminy w ramach tego obszaru;
- d) położenie na trasie dojazdów do miejscowości o wyjątkowych walorach historycznych, kulturowych i krajobrazowych – Braniewo, Frombork oraz ich sąsiedztwo a także do Zalewu Wiślanego.

2) UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – GOSPODARCZE GMINY

- a) dostępne komunikacyjnie i technicznie tereny o dobrych powiązaniach drogowych i kolejowych z obszarami zewnętrznymi, położone w obrębie Chruściel, Pierzchały, Pierławki dla rozwoju funkcji produkcji, składów i magazynów oraz usług;
- b) dostępne komunikacyjnie i technicznie tereny w obszarach zwartej zabudowy poszczególnych miejscowości, co stwarza możliwość lokalizacji usług i zabudowy mieszkaniowej w obrębie tych jednostek, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury;
- c) duży procent osób w wieku produkcyjnym, które mogą podjąć prace w zakładach pracy gminie;
- d) duży potencjał rolniczy - wskaźnik waloryzacji przestrzeni produkcyjnej w gminie Płoskinia, w którym uwzględnia się: jakość i przydatność gleb, warunki klimatyczne, rzeźbę terenu i stosunki wodne, wynosi 82,4; duży jest udział gleb klasy III (ok. 52% wszystkich gruntów rolnych) duże gospodarstwa rolne; posiada korzystne warunki do produkcji rolniczej;
- e) terenowe możliwości rozwoju energetyki solarnej.

3) UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I KULTUROWE GMINY

- a) wyjątkowe wartości przyrodnicze i krajobrazowe doliny rzeki Pasłęki i mniejszych dolin rzecznych;

- b) duży udział lasów, śródpolnych skupisk drzew, wzbogacających środowisko przyrodnicze i krajobraz, wpływających korzystnie na klimat;
- c) czyste środowisko;
- d) bogate zasoby historyczno -kulturowe - zachowane układy ruralistyczne wsi, dużo obiektów o wartościach historyczno – kulturowych;
- e) skoncentrowane osadnictwo – zachowane duże przestrzenie otwartego krajobrazu.

4) UWARUNKOWANIA TECHNICZNE GMINY

- a) rozbudowana sieć dróg publicznych i wewnętrznych stanowiących własność gminy, stała poprawa stanu technicznego dróg powiatowych i gminnych;
- b) dobre wyposażenie w sieci wodociągowe – ok. 92% mieszkańców korzysta z gminnej sieci wodociągowej.

III.2. Wnioski do ustalenia kierunków zagospodarowania przestrzennego.

1) UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO – GOSPODARCZE GMINY

- a) duże bezrobocie – na koniec 2021 r. bezrobocie wynosiło 18,7 %;
- b) systematyczny spadek liczby ludności;
- c) niski standard wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczne;
- d) słabe wyposażenie w podstawowe usługi.

Wskazania:

- stworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju podstawowych usług i zabudowy mieszkaniowej,
- stworzenie warunków przestrzennych dla lokalizacji funkcji produkcyjnych, składów, magazynów, usług – dających miejsca pracy, rozmieszczone w różnych częściach gminy,
- stworzenie warunków do przekształcania budynków inwentarskich i gospodarczych w siedliskach na funkcje usługowe;
- stworzenie warunków do przekształcania budynków mieszkalnych na funkcje letniskowe i agroturystyczne.

2) UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I KULTUROWE GMINY

- a) utrzymanie wyjątkowych wartości przyrodniczych i krajobrazowych gminy;
- b) ochrona wartości kulturowych – układów ruralistycznych, budynków, kapliczek, panoram na historyczną zabudowę;

Wskazania:

- dyscyplina przestrzenna:
- wykluczenie lub ograniczenie zabudowy na przedpolu panoram i ciągów widokowych,
- szczegółowe wytyczne dotyczące uzupełnienia zabudowy, lokalizacji nowej zabudowy, form zabudowy i jej kolorystyki – nawiązującej do zabudowy historycznej,
- wytyczne i oznakowanie tras turystycznych – rowerowych lokalnych, spacerowych, dla rozwoju lokalnej turystyki i ograniczenia swobodnej penetracji cennych przyrodniczo obszarów.

3) UWARUNKOWANIA TECHNICZNE GMINY

- a) słabe wyposażenie w sieci kanalizacji sanitarnej - długość sieci kanalizacyjnej w relacji do sieci wodociągowej wynosiła na koniec 2021 r. ok. 28,50 %.
- b) brak sieci gazowej;
- c) wykorzystywanie do ogrzewania paliw wysokoemisyjnych.

